

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ

КРЕДИТОВОЇ

КООПЕРАТИВИ

ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ

1 9 4 3 - 1 9 9 3

50 РОКІВ НА СЛУЖБІ

УКРАЇНСЬКІЙ

ГРОМАДІ ВІННІПЕГУ

АНДРІЙ КАЧОР

Андрій Качор

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ

**КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ
ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ
1943 - 1993**

Хроніка 50 років кооперативної служби
українській громаді.

Редакція і Переклад: *Софія Качор*
Обкладинка: *Tom Powell Design Studio*
Друкарня: *Видавнича Спілка „Тризуб”*

ISBN 0-96-97765-0-0

© 1993 Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу

Всі права застережені

З М І С Т

ВСТУПНЕ СЛОВО	iii
ПЕРЕДМОВА РЕДАКТОРА	v
1 ВСТУП: ПОЧАТКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ ТА ЇЇ ЗАВДАННЯ	1
Кредитова кооперація	
Початки кредитової кооперації в Канаді	
Початки української кооперації в Канаді	
2 ПЕРШІ КРОКИ 1943-1953	6
Народження Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу	
Шукання ґрунту	
Невикористана кон'юнктура	
Перелом	
Перше десятиліття — 1943-1953	
3 ВІД ТРЬОХ ТИСЯЧ ДО ПІВМІЛЬЙОНА	19
Період у „Зорі”, 1954-1956	
Нова мета і нові досягнення, 1957-1958	
Замітний 1959 рік	
400 членів, і 250,000 долярів капіталу	
Рік Тараса Шевченка	
Рік святкування 25-ліття кредитової кооперації в Манітобі	
Перегляд 20-літньої праці	
4 НА ШЛЯХУ ДО ДВОХ МІЛЬЙОНІВ МАЙНА	38
„В своїй хаті — своя правда”, 1964-1965	
Перший мільйон, 1966	
Століття Канади, 1867-1967	
Срібний ювілей, 1968	
На порозі другого чвертьстоліття	
Століття Манітоби	
Дальша розбудова	
Новий успіх — другий мільйон	
Українська Світова Кооперативна Конференція	
5 НОВА МЕТА — ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ МАЙНА	67
Початки нового десятиліття	
П'ять мільйонів у квітні, шість у грудні	
35-літній ювілей	
„Змагаємося, працюємо і ростемо”, 1979-1980	
Дуже важкий 1981 рік	
Ювілейний рік 1982 і десять мільйонів	
40-літній ювілей	

6 50-ЛІТТЯ І ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЬ МІЛЬЙОНІВ	97
Початки п'ятого десятиліття, 1983-1985	
Нова розбудова, 1986	
Рік комп'ютеризації, 1987	
Історичний 1988 рік	
Перші зв'язки з Україною і двадцять мільйонів майна	
Замітний на події 1990 рік	
Зміна варті, 1991	
П'ятдесятий рік праці кредитівки, 1992	
7 ДОПОМОГА ЛЮДЯМ — УСПІХ КРЕДИТІВКИ	134
ДОДАТКИ	
Члени-засновники, 1943	143
Президенти Дирекції, 1943-1992	144
Члени Дирекції, 1943-1992	145
Члени Кредитового Комітету, 1943-1992	147
Члени Контрольної Комісії, 1943-1992	148
Управителі, 1943-1992	149
Персонал, 1943-1992	150
Історія розвитку Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в цифрах, 1943-1992	151
Допомога громадським організаціям у цифрах, 1961-1992	152
Громадські організації, яким Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу уділила дотації, 1961-1992	153
Бібліографія	158

ВСТУПНЕ СЛОВО

Приємно мені Вас привітати і запросити прочитати цю історію Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, яку видано з приводу її 50-ліття на службі українській громаді міста Вінніпегу і околиці.

Роки 1991-1992 були справді епохальними роками для українців у Канаді. Сталося те, за чим кожний з нас у свій спосіб боровся ціле своє життя. Після стільки років ярма, Україна проголосила свою суверенність і незалежність 24 серпня 1991 року, затверджуючи це проголошення референдумом 1 грудня того ж року нечуваною більшістю 92 відсотків всіх українських громадян. Історичний, зворушливий момент! У тому самому часі українська канадська спільнота, під провідництвом Конгресу Українців Канади, відсвяткувала столітню річницю іміграції українців до цієї нової і так Богом обдарованої держави!

Ми особисто щасливі, що саме в цьому періоді згаданих історичних подій і святкувань припадає срібний ювілей Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

У цій двомовній публікації подано перегляд 50-літньої діяльності Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, яка з дуже скромних початків виросла в поважну українську фінансову установу. Сьогодні вона своїм зовнішнім і внутрішнім виглядом, новим будинком і модерним устаткуванням та своїми професійними працівниками служить українській громаді Вінніпегу та найближчому оточенню.

Успіхи цієї 50-літньої праці завдячуємо:

1. Вірі в кооперативну ідею, що об'єднаними власними силами можна досягнути найвищу кооперативну мету.
2. Довір'ю членів до Завідуючих Органів кредитової кооперативи, а зокрема до її дирекції, управителя та до її службовців.
3. Вірі в українську людину та в зорганізовану українську громаду, які підтримували нашу ідею, нашу працю та користали з наших фінансових послуг.

Закінчуючи своє вступне слово, хочу на цьому місці, в імені дирекції та всіх членів кредитівки, подякувати сл. п. Андрієві Качорові, довголітньому управителю нашої установи, що він погодився зібрати і впорядкувати потрібні архівні матеріали та написати цю 50-літню історію кредитової кооперативи. Окремо дякую Софії Качор за гарний переклад цієї праці на англійську мову і за те, що згодилася докінчити і зредагувати працю, яку почав її батько.

Дякую також усім тим, які за час 50-літнього існування нашої кредитівки не жалували ні часу, ні труду на її розвиток і на добро нашої громади.

Вкінці дякую всім тим, які чимнебудь причинилися до появи цієї книжки. Ми її передаємо нашим членам і нашій громаді з надією, що вони позитивно оцінять 50-літню працю нашої установи, як малу, але важливу, цеглину у 100-літній розбудові зорганізованого українського громадського життя в Канаді.

Остап Гавалешка
Президент
Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу

ПЕРЕДМОВА РЕДАКТОРА

Мабуть ніхто так нетерпеливо не ждав 50-літнього ювілею Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, як її довголітній управитель, Андрій Качор. Після відходу на емеритуру в червні 1991 року, він з великим ентузіазмом почав наполегливу працю над хронікою діяльності і розвитку кредитівки від її початків у 1943 році. Зібравши матеріали з протоколів, річних звітів та різних інших друкованих джерел, йому вдалося оформити їх у начерк тексту книжки *Срібний ювілей Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу*. На жаль, не довелося йому закінчити цей проєкт. Захворівши восени 1992 року, він помер 5 грудня, того ж року. Перебуваючи в лікарні, він зобов'язав мене закінчити і зредагувати текст та перекласти його на англійську мову.

Беручись до цього діла з певним трепетом, я старалася сумлінно виконати всі бажання автора щодо змін чи додаткових інформації в оригінальному тексті та виготовлення списків і таблиць. Історична точність хроніки, організація матеріалу в хронологічному порядку та насвітлення кооперативного світогляду залишаються відповідальністю автора. Редактор бере повну відповідальність за редакцію тексту, виготовлення списків і таблиць, організацію тексту на сім розділів, вступ і заключення до кожного розділу та переклад усього матеріалу на англійську мову.

З практичних і стилістичних мотивів пропущено академічні чи професійні титули всіх осіб згаданих у цьому виданні. Термінологія річних балянсів кредитівки у тексті може дещо різнитися від термінології в оригінальних річних фінансових звітах. Це зроблено для того, щоб уможливити виготовлення стандартного формату всіх балянсів у тексті для легшого порівняння одного балянсу з другим.

Також зроблено намагання вживати правильні, повні і сучасні назви громадських організацій. У тому відношенні, слід звернути увагу на те, що назву Комітету Українців Канади змінено в 1989 році на Конгрес Українців Канади, а Народня Фундація ім. Тараса Шевченка тепер відома, як Українська Канадська Фундація ім. Траса Шевченка. Помимо всіх старань акуратно відтворити назви громадських організацій, у списку установ, які одержали дотації від Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу можуть трапитися товариства з неповними або не зовсім правильними назвами. Крім цього, не слід уважати цей список вичерпним, бо в ньому пропущено 18 організацій, переважно канадських, яких назви неможливо було розшифрувати. Також не включено у цьому списку радіо і телепрограми, дрібні проєкти і малі імпрези, які кредитівка підтримувала шляхом платних оголошень.

Коли йдеться про англійський переклад, найбільша проблема виринула з іменами і прізвищами людей та з англійськими назвами українських громадських організацій. Я старалася віднайти і передати точну сучасну орфографію кожного імені і прізвища. Коли неможливо було це з точністю устійнити, тоді я застосовувала систему транслітерації Конгресової Бібліотеки.

Що стосується товариств і установ, мені пощастило, у більшості випадків, віднайти англійську чи іншомовну назву під якою дане товариство зареєстроване в Канаді, Америці або в Європі, або назву, яка появляється на їхньому фірмовому папері. Переклади всіх інших назв є виключно моїми.

На кінець, хочу згадати всіх тих, які мені в будьякий спосіб допомогли здійснити цей проект і висловити їм мою щирю подяку. Мирославові Бугері, управителеві кредитівки, я вдячна за суттєві сугестії відносно фінансової статистики. Настя Дольська, невтомна секретарка і керівник бюро кредитівки, своїм детальним знанням членів кредитівки, багато допомогла у відтворенні різних прізвищ членів в англійській мові. Подяка належить також усім тим членам різних громадських організацій, які з приємністю давали мені інформації про назви своїх товариств в українській і англійській мовах. У тому відношенні, особливу подяку складаю д-рові М. Марунчакові, який часто і охоче ділився своїм невичерпним знанням про українські громадські організації. Не можна також забути Л. Андерсон з Централі Кредитових Спілок Манітоби, яка дала мені доступ до їхніх видань і до їхньої бібліотеки. Лесі Гаврилюк я вдячна за добрі і оригінальні сугестії в англійському перекладі.

Особливо теплу подяку складаю проф. Я. Розумному за досвідчені редакторські поради та терпеливість відповідати на безліч моїх запитань. Дирекції кредитівки і її президентові, проф. О. Гавалешці, хочу спеціально подякувати за довір'я до мене у виконанні цього проекту. Найбільше хотіла б висловити подяку своєму батькові і авторові цієї хроніки, якого приклад невтомної і здисциплінованої праці, навіть у тяжких обставинах, давав мені насагу закінчити ним розпочате діло. Маю надію, що він був би задоволений вислідом.

Софія Качор

1 ВСТУП: ПОЧАТКИ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАЦІЇ ТА Ї ЗАВДАННЯ

Кооперативний рух зродився і виріс з господарських потреб людського життя, об'єднуючи людей доброї волі, які свідомо або й підсвідомо, відчували потребу солідарної господарської співпраці та самодопомоги у формі організованих господарських підприємств для охорони і розбудови своїх власних господарств.

Коротко кажучи, кожна кооператива це громадська установа, якої завданням є морально і матеріально допомагати своїм членам поліпшити їх добробут, скріпити їхню господарську базу потрібну для заспокоєння їх матеріальних і духових потреб, щоби вони могли краще і певніше взяти свої господарські та культурні справи у свої власні руки.

Щоби цю свою мету кооперація могла досягнути, вона в основу своєї програми поставила позитивні і реальні господарські послуги своїм членам, своїй громаді, своєму народові. Гаслом її праці — служити, а не панувати.

Кредитова кооперація

Батьківщиною кредитової кооперації є Німеччина, так як споживчої є Англія, промислово-продукційної Франція, або молочарської Данія.

Батьком сучасної кредитової кооперації в цілому світі є Фрідріх Вільгельм Райфайзен (1818-1888). Він у 1849 році розпочав свою кредитово-кооперативну діяльність, засновуючи в маленькому селі Флямерсфельд, у Німеччині, Допомогове Товари-

Фрідріх Вільгельм Райфайзен (1818-1888), батько сучасної кредитової кооперації

ство для Допомоги Незаможним Селянам. Так називалася перша, дуже ще недосконала своєю організаційною формою, кредитова кооператива. Завданням її було нести фінансову допомогу селянам-фермерам, яких у тому часі немилосердно використовували різного роду лихварі. Цей тип кредитових кооператив відомий у цілому світі під назвою „райфайзенки”.

У тому самому часі, другий великий кооперативний діяч, Герман Шульце-Деліч (1806-1883), зробив подібну спробу в своєму родинному містечку Деліч у Німеччині, засновуючи ощадно-позичкову касу для фі-

нансової допомоги найбільшим мешканцям міста, зокрема ремісникам і дрібним купцям. І так витворився міський тип кредитових кооперативів, з подібною метою що й „райфайзенки” з тією тільки різницею, що за терен своєї діяльності вони вибрали місто і міське населення.

З тих скромних, але здорових початків виріс пізніше поважний і сильний кооперативно-кредитовий рух, який скоро перекинувся до Австрії у 1851 році, далі до Італії, Франції, Англії та інших європейських і позаєвропейських країн.

Перше ощадно-позичкове товариство в Україні було засноване в 1871 році з ініціативи Григорія Галагана (1819-1888) в селі Сокиринцях, Прилуцького повіту на Полтавщині. Перше кредитове товариство в Галичині було засноване в 1894 році з ініціативи Теофіля Кормоша (1861-1927) в Перемишлі, під назвою „Віра”.

Початки кредитової кооперації в Канаді

На північноамериканському континенті почин до заснування кредитових кооперативів, з тією самою метою що й в Європі, себто фінансовою допомогою біднішим верствам суспільства в боротьбі з грошовою лихвою, дала Канада.

Альфонс Дежарден (1854-1920)
основоположник кредитової
кооперації в Канаді

Батьком кредитової кооперації в Канаді був відомий канадський журналіст, по національності француз, Альфонс Дежарден (1854-1920). Він перещепив ідею кредитової кооперації з Європи на канадську і американську землі.

Дежарден вперше запізнався з кооперативною ідеєю в 1898 році, нав'язуючи знайомство з провідними діячами цього руху в Англії, Німеччині, Франції, Італії. Зокрема дуже заприятнився з англійським кооператором Генрі В. Вольфом, що тоді був президентом Міжнародного Кооперативного Союзу та з Карлом Райнері, директором кооперативного банку в Ментоні, Франція. Вони безпосередньо намовляли Дежардена до практичної дії в Канаді.

По дворічній підготовці, А. Дежарден рішився з теоретичного міркування перейти до практичної роботи. З тією метою, 20 вересня 1900 року, Дежарден запросив до своєї хати в місцевості Леві, у Квебеку, всіх своїх сусідів, приятелів і знайомих, щоб у

часі товариської гостини познайомити їх з кооперативною ідеєю та зі своїм пляном заснувати першу кредитову кооперативу в Канаді. Гостину закінчено обіцянкою гостей морально і матеріально підтримати Дежардена в його плянах.

Два місяці пізніше, 1 грудня 1900 року, А. Дежарден знову запросив до своєї хати більше ніж 80 осіб і на цей раз вони підписали статут, що його Дежарден сам виготовив, стаючи формально основоположниками першої кредитової кооперативи в Канаді, яку Дежарден назвав „Народною Касою”, або по-французькому “Caisse populaire”. Вона існує в Квебеку до сьогодні. На цих перших загальних зборах, перші члени кредитової кооперативи в Канаді устійнили висоту членського уділу в сумі 5 доларів, що також затрималося до наших часів. Ощадності можна було складати в кожній сумі, починаючи від 10 центів. На початок своєї діяльності, члени першої кредитівки задекларували і вплатили 500 доларів.

Формальне відкриття цієї нової кооперативної фінансової установи відбулося в суботу, 21 січня 1901 року. Це був початок кредитової кооперації в Канаді.

Першу кредитову кооперативу в ЗСА заснував той же сам А. Дежарден у 1909 році, в місті Менчестері.

Перші роки кредитової кооперації в Канаді були тяжкі і мінливі. Треба було вкласти багато освітньої праці, щоби цей рух з Квебеку поширився на інші провінції. Це сталося щойно по закінченні Першої Світової Війни. Багато до того причинилися нові імігранти, які були обзнайомлені з кредитовою кооперацією у своїх краях.

По двадцятьох роках праці, в 1921 році в Квебеку було вже 200 кредитових кооператив і зроблено перші спроби поширити цей рух на Онтаріо. Щойно господарська криза 1930-тих років допомогла кредитовій кооперації розвинутися поза межами Квебеку і Онтаріо.

У 1932 році кредитова кооперація здобуває Нову Шотландію, а відтак Принц Едвард Айленд і Нью Брансвік. У 1937 році появляється закон про кредитові спілки в Манітобі і Саскачевані. У 1938 році кредитова кооперація поширюється на Альберту, в 1939 році на Британську Колумбію, а в 1940 році вона є вже власністю цілої Канади.

Перші фінансові успіхи кредитових кооператив у Канаді були невеликі. Однак, велика кооперативна ідея, морально і матеріально допомагати своїм членам поліпшити свій добробут, людям подобалася і тому вони цю ідею почали перещеплювати з міста до міста, з провінції до провінції.

Кредитова кооперація в Канаді кинула ще додаткове нове гасло, якого багато канадців не розуміє ще й сьогодні, а саме: працювати не для зиску, а для народу, для послуг членам. Чим більше членів, тим більше треба давати послуг. А чим ті послуги

будуть більші і повніші, тим самим і для народу буде більше користи.

Не гроші, але характер людини є найважливішою і найкращою запорукою для організації кооперативної співпраці. І саме ця настанова, не гроші, допомогли кредитовій кооперації поширитися на цілу Канаду.

Початки української кооперації в Канаді

Блискучі досяги української кооперації на рідних землях, зокрема в Галичині, мали великий вплив і на українських поселенців у Канаді, де різні люди, в різних місцях пробували організувати перші кооперативи.

З-поміж багатьох спроб у Канаді, відмітимо тільки ті, що мали місце у Вінніпезі і які були, на свій час, більше чи менше, успішними.

Першою вдалою спробою було, за ініціативою Української Стрілецької Громади, заснування кооперативи „Калина” в 1930 році. Мета кооперативи — спроваджувати з Галичини для українців у Канаді добрі українські книжки, журнали і часописи, а рівночасно вести іншу торговельну діяльність у рамках книгарні.

У 1932 році, з ініціативи членів Канадійсько-Українського Інституту „Просвіта”, засновано другу українську кооперативу під назвою Кооператива Північного Вінніпегу. Діяльність цієї кооперативи була спрямована на доставку членам дров, вугілля, будівельних матеріалів, бензини і нафти, а також провадити пекарню.

Кілька років пізніше, в 1937 році, члени Товариства „Рідна Школа” ім. М. Шашкевича заснують Українську Народню Кооперативу. У тому самому році члени Українського Національного Об'єднання в Сент Боніфас заснують Українське Кооперативне Об'єднання. У 1938 році організується кооперативна робітня рукавиць під назвою Вестерн Кооператива, а в 1940 році „Карпатія” — перша українська кредитова кооператива у Вінніпезі. До цього гурту кооператив приєднується в 1943 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу.

Для історії треба ще згадати, що першою українською кредитовою кооперативою в Канаді була „Нова Громада” в Саскатуні, заснована 13 лютого 1939 року з ініціативи Василя Топольницького. Першою українською кредитовою кооперативою в Онтаріо була Українська Торонтонська Кредитова Спілка, заснована членами Українського Національного Об'єднання в 1944 року.

Першу українську кредитову кооперативу в ЗСА заснували новоприбулі українські кооператори щойно по другій Світовій Війні в травні 1951 року в Нью Йорку, а два місяці пізніше засновано другу в Чикаго, обі під назвою „Самопоміч”.

Тепер кредитова кооперація в Канаді і ЗСА є дуже поважним і

сильним суспільно-господарським рухом, який охоплює вже понад 25% населення Канади і більше ніж 10% населення ЗСА.

Статистика Української Світової Кооперативної Ради за 1990 рік віддзеркалює теперішню силу українських кредитових кооператив у Канаді, ЗСА і Австралії.

Назва країни	Число кооператив	Кількість членів	Оборотіві фонди
ЗСА	29	60,149	\$ 769,519,000
Канада	23	59,567	670,353,000
Австралія	7	9,671	65,188,000
Р а з о м	59	129,387	\$1,505,060,000

Як видно з наведених цифр, українська громада має неабияку фінансову силу. Проте, ця сила могла би бути набагато більша, якщо б українська громада діяла, в своїй національно-економічній діяльності, була більш солідарна і користалась тільки з послуг своїх українських кредитових кооператив.

2 ПЕРШІ КРОКИ 1943-1953

„Кооператива може розвиватися тільки у пропорції до духових і моральних прикмет членів та її провідників”, — писав колись англійський кооператор Г. Спенсер. І це є велика правда, що лягла в основу цілого світового кооперативного руху. Вона мала великий вплив на початкову діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Перші кроки цієї установи були непевними. Хоч її засновники мали багато доброї волі, на практиці їхні перші зусилля ввінчалися тільки малими успіхами. Були також на цьому етапі роки застою і невдач. Та помимо цього, під кінець першого десятиліття, діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу набирає своєрідної динаміки, що запевнює її існування на майбутнє.

Народження Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу була другою українською кредитовою кооперативою у Вінніпезі.

Ініціатива до її заснування вийшла від членів торговельної Кооперативи Північного Вінніпегу. Вона мала обслуговувати фінансові потреби цієї кооперативи. Звідси і її назва.

Почалося з того, що на початку 1943 року невеликий гурт членів вищеназваної кооперативи відбув в Інституті „Просвіта” при вул. Причард 777 кілька вступних лекцій про кредитову кооперацію та її завдання. Лекції проводив Василь Топольницький.

Василь Топольницький
1893-1978),
батько української кредитової
кооперації в Канаді

Перша така лекція відбулася 28 лютого 1943 року в присутності 15 осіб, а саме: І. Мороз, П. Гайовський, М. Бреліс, С. Скобляк, А. Ямнюк, М. Шевчук, І. Фуга, І. Мараз, П. Липницький, Т. Ястрембський, М. Танах, Д. Гаврилюк, П. Мельник, П. Кметь і М. Заболотний. Остання лекція відбулася 30 квітня 1943 року в присутності 11 осіб. На цій лекції В. Топольницький прочитав і пояснив цілий статут кредитової кооперативи та спільно обговорив як і коли відбутися установчі загальні збори.

Такі установчі збори ініціаторів заснування Кредитової Кооперативи Північного Вінні-

пегу відбулися 11 травня 1943 року в залі Інституту „Просвіта” в присутності 15 осіб.

На цих зборах В. Топольницький офіційно заявив, що присутні — учасники кооперативних курсів — є свідомі своєї відповідальності за те, як треба вести кредитову кооперативу. І. Мороз прочитав проєкт статуту в англійській мові і подав його зміст українською мовою. Статут прийнято одногolosно на пропозицію Данила Будики. Рівночасно схвалено внести прохання до манітобського уряду про зареєстрування цього статуту.

Формальними основоположниками Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу є 12 осіб, які підписали статут і вплатили по одному доларові на conto уділів, уділ устійнено в сумі 5 дол. Статут підписали Іван Мороз, Петро Гайовський, Павло Кметь, Александер Ямнюк, Степан Скобляк, Йосиф Івасенко, Михайло Скобляк, Александер Смолій, Михайло Бреліс, Данило Будка, Роман Калинюк і Іван Мараз.

Обов'язки першої тимчасової Дирекції, до часу зареєстрування статуту, виконували І. Мороз, П. Гайовський, Д. Будка, М. Скобляк і Р. Калинюк.

25 травня 1943 року В. Топольницький, в імені ініціаторів, вніс до манітобського уряду прохання про реєстрацію статуту. Письмо це втягнуто до провінційного протоколу 30 травня, а вже 31 травня 1943 тодішній міністер рільництва та імміграції, Д. Л. Кемпбелл, дав свою згоду на чартер, який видано 4 червня 1943 за його підписом під назвою Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, спілка з обмеженою порукою, що в оригіналі звучить: North Winnipeg Credit Union Society Limited. Чартер пізніше зареєстровано під The Companies Act 13 жовтня 1943 під числом 5842.

Перші Звичайні Загальні Збори Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу відбулися 21 липня 1943 в залі Інституту „Просвіта” в присутності всього 13 осіб, між якими була одна жінка, Магдаліна Должанська.

На цих перших загальних зборах вибрано новий провід кредитівки, себто її дирекцію, кредитовий комітет і контрольну комісію. До Дирекції ввійшли Іван Мороз — голова, Александер Ямнюк — заступник голови, Петро Гайовський — секретар, скарбник і перший управитель, Йосиф Рій і Роман Калинюк — члени.

До Кредитового Комітету ввійшли Йосиф Івасенко, Михайло Скобляк і Павло Кметь, а до Контрольної Комісії Данило Будка, Михайло Бреліс і М. Совсун (Цей останній не був членом і його імени, відтак, ніде не зустрічаємо. — прим. А. К.).

Перше засідання Дирекції відбулося 1 вересня 1943 року. На цьому засіданні рішено користати з послуг Банк оф Монтреал, членам платити 2 відсотки від ошадностей, а осідком кредитівки вибрано Інститут „Просвіта” при вул. Причард 777. З того дня

почалася практична фінансова діяльність кредитівки і її завідуючих органів, а зокрема її першого управителя.

Це така коротка метрика народження Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

Ініціаторам подобалася сама ідея кредитової кооперації. Відбувши кілька лекцій про кооперацію, вони мали добру волю щось робити для реалізації цієї ідеї, але ніхто з них не знав, як почати і розгорнути кредитово-кооперативну діяльність. І тому перший рік їх діяльності закінчився цілковитою бездіяльністю, що видно з протоколів того часу.

На кінець 1943 року Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу мала ледве 20 членів і то т.зв. „паперових”.

Фінансовий звіт на 31 грудня 1943 року замкнено сумою 133.25 доларів. Він складався з таких позицій:

Активи		Пасиви	
Готівка	\$105.34	Уділи	\$128.25
Організаційні витрати	24.91	Запасний фонд	5.00
Бальянсова втрата	3.00		
	<hr/>		
Р а з о м	\$133.25	Р а з о м	\$133.25

З наведеного бальянсу видно, що в першому році діяльності, ніхто з членів, включно з членами завідуючих органів, не користав з послуг своєї новозаснованої кредитової кооперативи. У звіті нема ніякої суми ошадностей, ані позичок, а гроші зібрані на уділи лежали в касі без обороту. Це вказує, що ініціатори, свідомо або несвідомо, обмежили свою діяльність у цьому діловому році тільки до правного оформлення кооперативи, а господарсько-фінансову діяльність, приписану статутом, не розпочали, наче б то не були нею практично зацікавлені.

Шукання ґрунту

На кооперативному полі того часу треба відзначити успішну початкову працю Кооперативи „Калина”, Кооперативи Північного Вінніпегу, Народньої Кооперативи та Кредитової Спілки „Карпатія”. Ця остання в роках 1944–45 мала вже около 500 членів, а її оборотові фонди досягли 50,000 доларів. І цікаво, що в тому ж самому часі, новозаснована Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, свідомо створена членами Кооперативи Північного Вінніпегу і членами Інституту „Просвіта”, не могла чомусь знайти ґрунту для своєї початкової діяльності ані серед членів названої кооперативи, ані серед членів Інституту.

Це наглядно бачимо з протоколу Других Загальних Зборів, які відбулися 28 січня 1944 року в залі Інституту „Просвіта” в присутності 15 членів. З дискусії над звітами видно, що члени не виявляли особливого зацікавлення кредитовою діяльністю своєї кредитової кооперативи. Виглядає, що вони не були до неї

приготовані. Все ж таки, зібрані члени пробують, своїми порадами, справу зрушити з місця. З тією метою, на голову Дирекції та на управителя висувають нових людей, які ближче стояли до кооперативної праці, мали вже деякий досвід.

До нової Дирекції ввійшли Михайло Бреліс — голова, Йосиф Івасенко — заступник голови, Данило Будка — секретар, скарбник і новий управитель, Стефан Скобляк і Федір Солтис — члени.

До нової Контрольної Комісії були вибрані Іван Мороз, Йосиф Рій і Василь Корнило. До Кредитового Комітету вибрано Миколу Савулу, Павла Кметя і Михайла Скобляка (В протоколі помилково записано, що третім членом був Ф. Солтис, якого рівночасно вибрано до Дирекції, а справді з першого вибору залишився М. Скобляк. — прим. А. К.).

У тому другому році діяльності кредитівка має вже деякі успіхи. Стан членів збільшився з 20 до 44 особи. З-поміж них вже було 6 членів, що вклали на рахунок ощадностей 321.61 доларів. Уділено теж одну позичку в сумі 550 дол., а балансова сума зросла до 585.52 дол. Однак, зібрані гроші далі лежали в банку без обороту, а відсотки від цієї першої короткотермінової позички, в сумі 10.15 дол., зужито на покриття дефіциту з попереднього року в сумі 3.00 дол. Відписано також 2.49 дол. з організаційних витрат, 0.93 дол. перенесено до Запасного Фонду, а 3.73 дол. залишено, як нерозділену надвишку. Ані відсотків від ощадностей, ані дивіденди від уділів ще не виплачено членам, бо кредитівка на це ще не заробила.

Щойно в 1945 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу виявила трохи більше активності, що бачимо у звітах, поданих на загальних зборах, які відбулися 7 березня, в залі Інституту „Просвіта” в присутності тільки 14 членів, що вказувало на слабе зацікавлення членів своєю кредитівкою або на брак організаційної праці Дирекції.

Збори відкрив і ними провів М. Бреліс, голова Дирекції, секретарював П. Кметь, а фінансовий звіт склав Д. Будка, управитель. Провід кредитівки залишився без змін, тобто той вибраний на попередніх зборах. Для поживлення діяльності рішено змінити осідок кредитівки з Інституту „Просвіта” і перенести його до Кооперативи Північного Вінніпегу при вул. Селкірк 1042. Ця кооператива, яка продавала вугілля і дрова, була відкрита

Данило Будка,
управитель кредитівки,
1944-1946

цілий день, в ній працював управителем Д. Будка, що був одночасно управителем кредитівки. Отож, була надія на краще обслуговування та на розбудову кредитівки. Здавалося б, що ця зміна буде мати позитивні наслідки, бо, все ж таки, інтенцією засновників кредитівки була співпраця з Кооперативою Північного Вінніпегу звідки й вийшли самі основоположники. На жаль, не так воно сталося.

З кінцем 1945 року кредитівка мала тільки 47 членів, приєднавши за цілий рік всього три члени. Але оборотові фонди збільшилися до суми 1,464.23 дол. І була надія, що в наступному році члени більше користатимуть із послуг своєї кредитової установи.

Зміна осідку і можливість обслуговувати членів під час дня мали деякий вплив на дальший розвиток Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, що відмічено в дискусії на загальних зборах, які відбулися 14 березня 1946 року в залі Інституту „Просвіта” в присутності 17 членів.

На цих зборах передискутовано не тільки всі звіти за 1945 рік, але також всі можливості поживлення діяльності кредитівки. З тією метою, частинно змінено склад завідуючих органів, шукаючи людини, яка присвятила б кредитівці більше часу й праці. До Дирекції ввійшли Стефан Скобляк — голова, Михайло Бреліс — заступник голови, Данило Будка — секретар, скарбник і управитель, Роман Калинюк і Йосиф Івасенко — члени. До Кредитового Комітету, який мав зацікавити членів позичками, ввійшли Ф. Солтис, В. Корніло і М. Колодій, а до Контрольної Комісії А. Ямнюк, М. Саракула і П. Кметь.

Ця невелика зміна в проводі мала деякий позитивний вплив на розгорнення діяльності кредитівки, що показано в кінцевому звіті за 1946 рік. Балянс замкнено станом 72 члени, себто зріст на 65 відсотків. З того, 24 члени були ошадниками, а 15 членів користали з позичок, позичаючи 10,114 дол. Сума активів з кінцем року зросла до 6,931.36 дол.

У цьому році перший раз дописано членам 2 відсотки від ошадностей в сумі 89.48 дол., але ще не виплачено дивіденди від уділів. Державний інспектор був задоволений матеріальним осягненням, одначе не був задоволений із діловодства та книговедення, не знайшовши упорядкованих протоколів засідань дирекції, кредитового комітету і контрольної комісії. Усі ці недоліки, на вимогу державного інспектора, усунено щойно в 1947 році.

Надії, що в новому приміщенні кредитівка буде скоро рости і розвиватися не здійснилися. Управитель Кооперативи Північного Вінніпегу, який був одночасно управителем Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, не мав змоги задовільно працювати для обох кооператив. Члени це бачили і відчували, що виявлено в дискусії над звітами за 1946 рік на П'ятих Загальних Зборах, які відбулися 26 березня 1947 року в залі Інституту

„Просвіта” в присутності 20 членів. Тоді виринула знову думка знайти нового управителя, який міг би присвятити більше часу справам кредитової кооперативи, упорядкував би діловодство згідно з вимогами державного інспектора та почав би нормально співпрацювати з членами кредитівки.

Цими зборами проводив Павло Теслюк, а секретарем був М. Скобляк. По довшій дискусії рішення децю змінити склад Дирекції і вибрати нового управителя. До нової Дирекції ввійшли Стефан Скобляк — голова, Александер Ямнюк — заступник голови, Андрій Господин — секретар, скарбник і новий управитель, Михайло Скобляк і Роман Калинюк — члени.

М. Бреліс, П. Кметь і П. Теслюк були вибрані до Кредитового Комітету, а Й. Рій, Д. Будка і Ф. Солтис до Контрольної Комісії.

На цих зборах ухвалено вперше виплатити членам 5% дивіденди від уділів за 1946 рік у сумі 16.62 дол., а від ошадностей рішення виплатити членам 2%.

Нові завідуючі органи і новий управитель, Андрій Господин, виявили трохи більше ініціативи, ніж попередні, що видно з кінцевого звіту за 1947 рік. Цей рік був найкращим роком у діяльності кредитівки в перших роках її існування. З кінцем року кредитівка мала 104 членів, в тому числі 40 ошадників. Упродовж року уділено членам 21 позичку на суму 10,876.15 дол., а майно кредитівки зросло до суми 8,222.23 дол. Балянс на 31 грудня 1947 року показує добре започатковану працю.

Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 652.42	Уділи	\$ 657.74
Позички	7,545.08	Ошадності членів	7,340.46
Передплати	24.73	Запасний фонд	70.63
		Нерозділена надвишка	153.40
Р а з о м	\$8,222.23	Р а з о м	\$8,222.23

У цьому діловому році наладнано вже діловодство кредитівки, узгіднено рахунки в книговеденні, заведено книги протоколів, а Дирекція з Кредитовим Комітетом і Контрольною Комісією відбула сім засідань. Від серпня 1947 року рішення побирати 6% від гіпотечних позичок, а від звичайних 7% річно. За 1947 рік виплачено членам 4% дивіденди від уділів, а ошадникам дописано 2%. Почалася нормальна праця. І здавалося, що кредитівка почне рости і розвиватися, маючи перед собою сприятливу кон'юнктуру.

Невикористана кон'юнктура

Роки 1948-50 були роками масової нової іміграції українців з Німеччини до Канади. Цей приплив людей до Вінніпегу був прекрасною і неповторною нагодою для поширення фінансової діяльності Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

Однак, звіти і протоколи кредитівки з того часу вказують щось зовсім протилежне. Замість росту, інертність проводу і членів приводить до зменшення оборотів і, як показують цифри, до повільного занепаду. По перших успіхах, замість посиленої організаційної праці почалися внутрішні спори за впливи і провід між членами Північної Кооперативи Вінніпегу та Вестерн Кооперативи, які водночас були членами проводу Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Дуже від'ємний вплив на діяльність кредитівки мала ще й та обставина, що фактично кредитівка не мала ані постійного приміщення, ані устійнених годин урядування. Охочі особи, що бажали стати членами, мусіли самі шукати приміщення кредитівки. І тому не диво, що в 1948 році приєднано тільки 17 нових членів, а майно кредитівки обнизилася на цілих 25%.

Цікаво, що загальні збори, які відбулися 19 лютого 1948 в залі Інституту „Просвіта” в присутності 32 членів (предсідником був М. Левицький, а секретарем М. Марціняк) зовсім не виявили зацікавлення до напливу нової іміграції, принайменше нема про це ніякої згадки в протоколах. І це була велика помилка, бо пропущено нагоду приєднати, принайменше 200-300 нових членів та збільшити поважно оборотові фонди.

Упродовж року Дирекція відбула тільки 6 засідань, а управителеві, за його працю, вперше виплачено 80.00 дол. річної винагороди.

У 1948 році оборотові фонди обнизилися до суми 6,029.63 дол., при чому ощадності членів обнизилися із 7,340 дол. до 3,747 дол., або на 49%. Ця неочікувана обставина примусила Дирекцію призадуматися над тим, що далі робити. І тоді виринула думка змінити статут, збільшити число членів Дирекції з 5 до 7 осіб та пробувати поживити діяльність кредитівки. Цю зміну статуту переведено на загальних зборах, які відбулися 9 лютого 1949 на цей раз вже не в залі Інституту „Просвіта”, але перший раз у залі Читальні „Просвіта” при вул. Флора 667 в присутності 15 членів. Предсідником зборів був Й. Рій, а секретарем М. Скобляк.

До нової поширеної Дирекції ввійшли С. Скобляк — голова, А. Ямнюк — заступник голови, М. Скобляк — секретар, А. Господин — скарбник і управитель, Р. Калинюк, Д. Муравецький і Й. Бережанський — члени. До Кредитового Комітету ввійшли М. Бреліс, Г. Квасниця і М. Чайковський, а до Контрольної Комісії Й. Рій, В. Сафіян і І. Дячун.

За 1948 рік виплачено членам 3.5% дивіденди від уділів, і

рівночасно збільшено відсотки від ощадностей з 2% до 2.5% річно.

У 1949 році Дирекція відбула 6 засідань з участю членів Кредитового Комітету і Контрольної Комісії, а повинна була сходитися частіше. Рік закінчено станом 119 членів, у тому числі 41 ощадників, а баянс замкнено сумою 7,528.67 дол. Виглядало, що нова побільшена Дирекція pomoже управителеві розгорнути нову активність праці. З такою надією започатковано працю в 1950 році.

У тому році всі українські кооперативи у Вінніпезі об'єдналися в Кооперативну Громаду, яка розгорнула досить жваву організаційну працю. Це сприяло поширенню кооперативної роботи в кожній кооперативі, в тому і в Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу.

У цьому році зорганізовано у Вінніпезі дві нові кредитові кооперативи — „Віру” і „Дніпро”. Це теж повинно було стати поштовхом до посиленої праці в Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу, зокрема в акції приєднання членів. На жаль, так не сталося. Новий приплив української іміграції до Вінніпегу посилив працю найстаршої української кредитівки „Карпатя”, яка в тому часі приєднала у свої ряди 240 нових членів і подвоїла свої оборотові фонди, які з кінцем 1950 року осягнули суму 288,991.08 дол.

У 1950 році одну річ розв'язано позитивно. З ініціативи А. Господина перенесено осідок кредитівки до Читальні „Просвіта”. В останніх двох роках, хоч формально осідком кредитівки була Кооператива Північного Вінніпегу при вул. Селкірк 1042, проте, в дійсності вона приміщувалася у Вестерн Кооперативі, при вул. Принцес, у не дуже приступному місці. Це мало від'ємний вплив на її працю в цілому.

На загальних зборах, які відбулися 3 лютого 1950 в залі Читальні „Просвіта” в присутності 26 членів, переведено знову деякі зміни в проводі кредитівки. До Дирекції вибрано Ю. Каблака на голову, Р. Сенькова на заступника голови, М. Марціняка на секретаря, А. Господина на скарбника і управителя, Р. Калинюка, Й. Бережанського і Д. Муравецького — членів. До Кредитового Комітету ввійшли М. Бреліс, І. Дячун і М. Чайковський, а до Контрольної Комісії Й. Рій, В. Сафіян і В. Попель.

Одначе, постійна восьмилітня нестабільність внутрішніх відносин у кредитівці захитала довір'я членів і української громади до такої міри, що сама зміна приміщення та деякі зміни в проводі не багато могли вже допомогти. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, не маючи твердого ґрунту для своєї діяльності, почала поволі хилитися до упадку.

У цьому році не приєднано ні одного нового члена. За цілий рік уділено тільки 4 позички на суму 550 дол., а оборотові фонди, замість збільшитися, зменшилися на суму 2,390.78 дол., або на 32%.

За весь час свого існування найкритичнішим роком у діяльності Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу справді був 1951 рік. Провід кредитівки не мав ніякого позитивного пляну, як рятувати установу перед ліквідацією. На загальних зборах, які відбулися 2 лютого 1951 в залі Читальні „Просвіта” в присутності 18 членів (предсідником був П. Теслюк, секретарем І. Ганущак), ніхто з членів, ніхто з Дирекції не пробував проаналізувати господарський стан кредитівки і знайти справжню причину занепаду. Всю вину приписано бракові сталого приміщення і малому зацікавленню членів справами кредитівки, одначе, ніхто не подав думки хто і як мав би зацікавити тих „незацікавлених” членів.

Шукаючи причин завмирання Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, загальні збори знову рішили, майже в цілості, змінити Дирекцію. На цей раз до Дирекції ввійшли П. Теслюк — голова, Р. Калинюк — заступник голови, І. Ганущак — секретар, А. Господин — скарбник і управитель, М. Марціняк, М. Левицький і Я. Небилович — члени. До Кредитового Комітету вибрано Ю. Каблака, М. Бреліса і І. Дячуна. Контрольна Комісія залишилася без змін.

Упродовж року Дирекція відбула разом з членами Кредитового Комітету і Контрольної Комісії всього 6 засідань, обговорюючи всякі можливості поліпшення стану кредитівки, але сама дискусія, без практичної роботи, не могла врятувати кредитівку від критичного стану. Члени почали вибирати свої ощадності, які з кінцем року обнизилися до суми 1,515 дол., що становило 57% спаду, а сума майна обнизилася до 3,049.72 дол., тобто рівно на 40%. Баланс кредитівки на 31 грудня 1951 був застрашаючий.

Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 592.80	Уділи	\$1,252.39
Позички	2,406.10	Ощадності	1,515.17
Інвестиції	5.96	Запасний фонд	195.88
Рухомості	44.86	Нерозділена надвишка	86.26
Р а з о м	\$3,049.72		\$3,049.72

Члени почали говорити між собою про ліквідацію кредитівки або її злуки з другою сильнішою кредитівкою. Це діялося в тому часі, коли у Вінніпезі зорганізовано ще дві нові українські кредитові кооперативи, Св. Михайла в Трансконі і „Дністер” у Сент Боніфас, а найстарша кредитівка „Карпатія” осягнула 1,500 членів, а її оборотові фонди переступили 300,000.00 дол.

Перелом

У 1952 році зроблено ще одну, і останню, спробу рятувати існування Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. На загальних зборах, які відбулися 22 лютого 1952 в малій залі Читальні „Просвіта” в присутності 19 членів (зборами проводив П. Теслюк, а секретарем був І. Ганущак), по довшій дискусії, вирішено ще раз змінити Дирекцію і вибрати нового управителя та пробувати започаткувати якусь плянову працю, яка привернула б довір'я членів і вивела б Кредитову Кооперативу Північного Вінніпегу із застою на новий шлях діяльності і розвитку.

Невелика кількість присутніх членів на загальних зборах не дозволила на великі зміни, але й ці зміни, в парі із зміною управителя, мали на цей раз добрі наслідки.

Нова Дирекція оформилася в наступному складі, Павло Теслюк — голова, Роман Калинюк — заступник голови, Іван Ганущак — секретар, Андрій Качор — скарбник і управитель, Максим Левицький, Андрій Господин і Василь Пасечка — члени. До Кредитового Комітету ввійшли Ю. Кабляк, М. Бреліс і В. Гарров. Склад Контрольної Комісії залишився без змін.

Андрій Качор, управитель, 1952

Ця нова Дирекція, на пропозицію нового управителя, намітила зараз перший конкретний плян праці, який передбачав відбути окрему нараду з членами і з'ясувати їм завдання кредитової кооперативи, членів, які не прийдуть на цю нараду, відвідати особисто, приєднати більше нових членів, написати до української преси про діяльність кредитівки і видати окрему летючку до української громади північного Вінніпегу. Крім цього, рішено систематично відбувати засідання Дирекції в першу п'ятницю після 15 кожного місяця. Також

рішено визначити точні години урядування управителя, два рази на тиждень, в середу і п'ятницю від год. 7:30 до 9:00 ввечері. Про всі ці зміни повідомлено членів окремим обіжником.

Кооперативна нарада членів відбулася 30 березня в Читальні „Просвіта” в присутності 30 осіб. Основну доповідь про кредитову кооперацію виголосив Володимир Кохан від Кооперативної Громади, а інформаційну мав Андрій Качор. Дискусію почав о. Василь Кушнір. Нарада була поважна, ділова і мала позитивні наслідки в дальшій роботі кредитівки.

У квітні видруковано летючку п.з. „Чи Ви знаєте?”, яку

розкинено по домах в околиці Читальні „Просвіта” до вулиці Ст. Джонс, а також роздано її парафіянам під катедрою св. Володимира і Ольги.

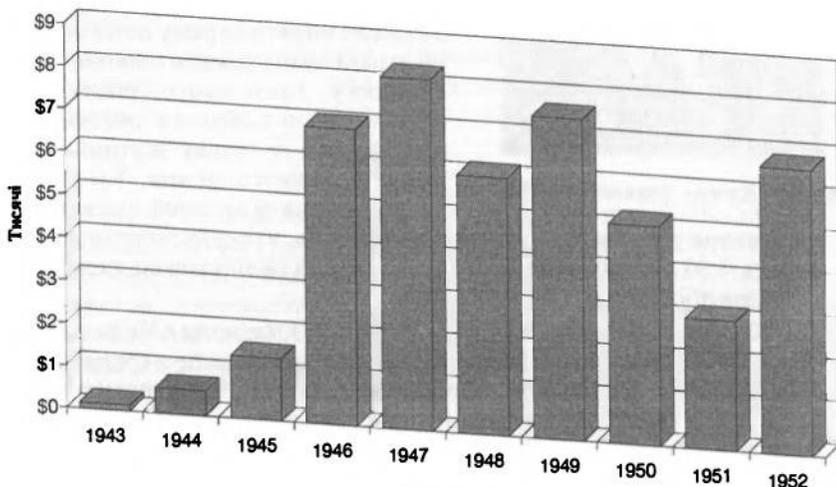
Такі і подібні заходи довели до того, що нова Дирекція з новим управителем, по році праці, мали непогані успіхи. Приєднано 35 нових членів, збільшено число ощадників до 54 осіб, а ощадності зросли до суми 4,238.44 дол. Рівночасно, уділено в тому році 17 позичок в сумі 5,265 дол., а оборотові фонди подвоїлися і досягнули 6,690.28 дол. — зріст у порівнянні до 1951 року на 121%. Рік закінчено з більшою певністю, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу буде існувати і далі нормально розвиватися.

Перше десятиліття — 1943-1953

У 1953 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила десять років свого існування. Це дало нагоду показати українській громаді Вінніпегу, що кредитівка не тільки існує, але також починає період нового росту.

З тією метою треба було приєднати зовсім нових і поважніших членів, щоб їх представити на найближчих загальних зборах, які відбулися 13 лютого 1953. У тому часі приєднано таких нових членів, як о. Василь Кушнір, Володимир Кохан, Роман Кисілевський, Степан Волинець, Михайло Боровський, Осип і Дарія Навроцькі, Ярослав Рудницький, Степан і Ольга Сабари, Богдан Мартинович, Михайло і Семен Деделюки, Євген Восьний, Пилип Олексів, Степан Мокрій, Михайло Воробець, Дмитро Мазур і ціла родина Пасечків, Михайлишинів та інших.

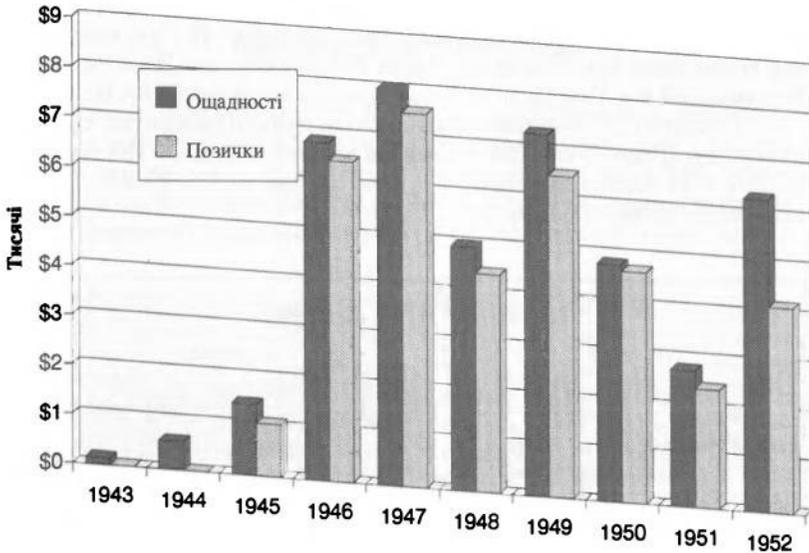
Майно 1943 - 1952

На цих загальних зборах повіяло іншим вітром. Члени, в дискусії, висловили Дирекції і новому управителеві признання за те, що „поступ у праці кооперативи зроблено великий, не так у фондах, як тим, що кооператива рушила з мертвої точки” (В. Кохан).

Новиною було те, що на тих зборах управитель, перший раз, представив плян праці і бюджет на 1953 рік, які стали основою діяльності завідуючих органів у тому році.

Ощадності і Позички 1943 - 1952

Оформилася нововибрана Дирекція: Андрій Господин — голова, Михайло Боровський — заступник голови, Іван Ганущак — секретар, Андрій Качор — скарбник і управитель, Степан Мокрій, Марія Павлишин і Йосиф Струтинський — члени. У Кредитовий Комітет увійшли Михайло Бреліс, Юрій Каблак і Вілліям Гарров, а до Контрольної Комісії були вибрані Йосиф Рій, Володимир Попель і Василь Сафіян. Упродовж року Дирекція відбула 11 засідань з участю членів Кредитового Комітету і Контрольної Комісії.

Для відзначення 10-літньої діяльності кредитівки і щоб її зарепрезентувати перед українською громадою, влаштовано окреме свято в неділю, 13 грудня 1953 в залі Читальні „Просвіта” з перекусом для членів і запрошених гостей.

Свято відкрив короткою промовою А. Господин, голова Дирекції кооперативи, навітлюючи підложжя на якому її засно-

вано і на якому вона розвивалася і занепадала. Основну доповідь про десятилітню працю кооперативи мав А. Качор. Ця доповідь, пізніше, була видана окремою брошуркою. Довшу промову виголосив В. Топольницький, який пригадав хто, коли і як організував Кредитову Кооперативу Північного Вінніпегу в 1943 році. Про суть кооперативного руху, про його духові вартості і про потребу фахової підготовки в наших кооперативах доповідав В. Кохан. Він підмітив, що лише з ідейною настановою і при допомозі добрих фахівців можна навіть з малих починів дійти до чогось великого.

Привіти на цьому святі склали Д. Михайлюк від Кооперативи Північного Вінніпегу, Іван Чайковський від Кооперативної Громади, В. Запісоцький від кредитівки „Дніпро”, П. Гаврисишин від Народньої Кооперативи, Дарія Навроцька від Пласту, і Я. Рудницький від Української Вільної Академії Наук (УВАН).

Це свято і останні фінансові висліди праці привернули знову довір'я до кредитівки. Ювілейний рік закінчено станом 188 членів (приріст 31 членів або 20%) і сумою майна 11,170.99 дол., що становило нових 67% росту.

Баланс на 31 грудня 1953			
Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 4,604.39	Уділи	\$ 3,087.39
Позички	6,534.60	Ощадності	7,739.17
Урядження	12.00	Запасний фонд	269.83
Інші активи	20.00	Нерозділена надвишка	74.60
Р а з о м	\$11,170.99	Р а з о м	\$11,170.99

Отож, перша декада діяльності Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу закінчилася позитивно. Проте, це перше десятиліття засадничо показалося нестійким. Кооператива не змогла знайти відповідного ґрунту для своєї діяльності і довший час не мала зрозуміння серед членів, а навіть деколи і серед членів свого проводу. Часті зміни управителів, брак сталого приміщення і незорганізованість праці додавали до почуття нестабільності. Помимо тих початкових труднощів, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в тому часі об'єднала в своїх рядах около 200 осіб і, під кінець цього початкового періоду, проломила стіну байдужности до зорганізованої систематичної громадської діяльності. Після цього перелому, розвиток кооперативи набирає нової динаміки.

3 ВІД ТРЬОХ ТИСЯЧ ДО ПІВМІЛЬЙОНА

Черговий етап в історії Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу позначений важкою і довгою працею над формуванням і реорганізацією всієї діяльності кредитівки. Пожвавленню росту кредитівки сприяли різні фактори, як наприклад, поступове збільшення годин урядування, розвиток реклами про кредитівку і її працю, кращий зв'язок з членами та започаткування плідної співпраці з українськими громадськими організаціями, головним чином з Пластом, Конгресом Українців Канади і Фондацією ім. Т. Шевченка.

Період у „Зорі”, 1954-1956

З ініціативи Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, зорганізовано нову споживчу кооперативу „Зоря”, яка 1 травня 1954 відкрила свою харчеву крамницю при вул. Стелла 600, поруч катедри св. Володимира і Ольги. Вона мала стати новим ґрунтом для фінансової діяльності кредитівки. Розпочався новий період

Кооператива „Зоря” при вул. Стелла 600, де знаходилася Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу від 1954 до 1956

історії кооперативи з надією на кращі господарські успіхи у співпраці з кооперативою „Зоря”, де в окремій кімнаті примістилася кредитівка.

У тому часі Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, серед 8 українських кредитових кооператив у Вінніпезі, займала третє місце щодо членства і п'яте місце щодо оборотових фондів.

Стан українських кредитівок Вінніпегу на 31 грудня 1954

Назва кредитівки	Рік заснування	Число членів	Оборотові фонди
„Карпатія”	1940	1,246	\$520,131
Північного Вінніпегу	1943	201	12,172
„Віра”	1950	366	107,467
„Дніпро”	1950	136	23,493
Св. Михайла	1951	112	21,826
„Дністер”	1951	50	8,827
Альфа-Омега	1953	54	4,811
„Степ”	1953	61	1,827
Р а з о м		2,226	\$700,554

Аналізуючи стан українських кредитивних кооператив у Вінніпезі, в управителя зродилася думка, точніше мрія, поставити Кредитову Кооперативу Північного Вінніпегу на друге місце по „Карпатії”, як годилося б, беручи до уваги роки їх заснування.

Видання книжечки *Десятиліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу*, допомога пластовій станиці у Вінніпезі при купівлі першого власного дому, співпраця з кооперативою „Зоря” та з іншими товариствами і організаціями, допомогли у великій мірі приєднати в тому часі около 50 нових членів і досить значно поширити фінансову діяльність.

Щоби звернути більшу увагу української громади на новий провід і нову працю Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, з її ініціативи та з підтримкою Кооперативної Громади, у 1955 році виеднано в редакції тижневика *Новий Шлях* згоду на одну самостійну кооперативну сторінку кожного місяця п.з. „Кооперативне Життя”, яку редагував А. Качор. Перша така сторінка появилася з датою 7 січня 1955 р. Таких „сторінок” появилася 23. Остання появилася 7 січня 1957, коли редакція *Нового Шляху*, змінивши свою думку, заохочувала Кооперативну Громаду видавати самостійний кооперативний журнал. І такий журнал п.з. *Наш Світ* для українських кредитивних кооператив ЗСА і Канади скоро появилася.

Маючи на увазі поширення масштабу своєї праці, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в 1956 році, крім нормальної господарсько-фінансової діяльності, разом з Кооперативною Громадою ініціює і організує шість господарсько-кооперативних дискусійних вечорів і окремі ширші сходини з приводу „Дня Української Кооперації”. У цих дискусійних вечорах брали участь, як доповідачі або головні дискусанти, о. Василь Кушнір, Ярослав Рудницький, Андрій Качор, Володимир Мартинець, Василь Топольницький, Михайло Погорецький, о. Дмитро Шевчук, Роман Сенчук, Тома Кобзей і Іван Білан. Остання доповідь

була присвячена підсумкам цілої дискусії. Замітне те, що ці дискусійні вечори, які відбувалися в залі Читальні „Просвіта”, притягали багато нових слухачів, кожного вечора було 50 до 100 осіб.

У 1956 році обороти кредитівки подвоїлися і досягнули суму 56,802.90 дол. або 10% більше чим у 1955 році. Майно кооперативи зросло також поважно, з 18,014.28 дол. до суми 35,380.45 дол. або на 96.4% більше ніж попереднього року. Членів було 239 або 10% більше чим у 1955 році.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1956			
Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 5,650.20	Удѣли	\$10,305.79
Позички	27,694.00	Ощадності	20,844.92
Інвестиції	15.00	Задовження в Союзі	3,500.00
Бонди	1,981.25	Запасний фонд	425.00
Урядження	40.00	Балансова надвишка	304.74
Р а з о м	\$35,380.45	Р а з о м	\$35,380.45

У тому році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу стала членом Ліги Кредитових Кооператив Манітоби, підготовляючи собі ґрунт до обезпечення позичок у CUNA і нових послуг своїм членам.

Приміщення Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в домі Читальні „Просвіта” при вул. Флора 667, 1957-1965

У грудні 1956 року кооператива „Зоря”, не знайшовши ґрунту для своєї діяльності, продала свою крамницю при вул. Стелла 600. Кредитівка мусіла знову думати про нове приміщення. Отож, беручи до уваги результати всіх попередніх змін у приміщенні і шуканні спонсорів, прийшла пора змінити настанову кредитівки до своєї праці — не шукати допомоги від других кооперативних установ, як у минулому, а стати на свої власні ноги і бути справжньою самостійною кредитовою кооперативою. На цей раз кредитівка вже не шукала безплатного кутика, але винаймила одну кімнату за 120 дол. річно в домі Читальні „Просвіта” при вул. Флора 667. Тут розпочався новий період діяльності кредитівки.

Нова мета і нові досягнення, 1957-1958

У грудні 1956 року, при обговорюванні плану праці і бюджету на 1957 рік, виринула нова і на той час смілива думка, щоби в найближчих двох роках стан членства збільшити до 300 осіб, а оборотові фонди заокруглити сумою 100,000 дол.

Ідею цю схвалено і зараз приступлено до її реалізації. Розгорнено широку організаційну та інформативну працю, починаючи від добре приготованих і точних фінансових звітів для членів на загальні збори. Відтак, опубліковано кілька статей в українській пресі про успішну працю Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в останніх роках. Рівночасно, збільшено години урядування. Кредитівка тепер відкрита три дні в тижні, у вівторок, четвер і в п'ятницю від год. 6:30 до 8:30 ввечері. Для безпеки переховування готівки і важних документів закуплено першу вогнетривалу касу.

Дуже великою подією було впровадження з днем 1 квітня 1957 асекурації всіх позичок до висоти 10,000 дол. у CUNA на випадок смерти члена. Ця асекурація мала великий вплив на збільшення позичок. Вже у 1957 році уділено 44 позички в сумі 62,981 дол. Стан позичок у цьому році збільшився на 105%. Зросли поважно також оборотові фонди, бо досягнули 66,606 дол. — зріст на 88.2%.

На порозі свого 15-ліття, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відзискала довір'я серед членів і симпатію в українській громаді. Одначе, щоби досягнути намічену в 1956 році мету перед закінченням 1958 року, треба було далі вести дуже інтенсивну працю серед української громади і серед своїх членів. Також треба було підготувати звіти на загальні збори, які відбулися 21 лютого 1958 в залі Читальні „Просвіта” в присутності 38 членів. Крім цього, для кращого контакту з членами, в квітні 1958 року, кредитівка дістала свій власний телефон, що теж мало вплив на її розбудову.

Приємно відмітити, що намічений дворічний плян виконано блискуче. З кінцем 1958 року, фінансовий звіт показує 296 членів, а оборотіві фонди переступили заплановану суму 100,000 дол.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1958 р.			
Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 21,467.28	Удїли	\$ 32,754.55
Особисті позички	22,293.60	Ощадності	47,185.82
Гіпотечні позички	55,106.00	Задовження в Союзі	20,000.00
Бонди	1,981.25	Запасний фонд	767.90
Інші активи	567.50	Бальясова надвишка	707.36
Р а з о м	\$101,415.63	Р а з о м	\$101,41.63

15-ліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу відмічено в останню неділю року, 28 грудня, у формі товариської гутїрки з членами при чайку. Свято відкрив короткою промовою А. Господин. Головну промову про кредитову кооперацію в сучасному світі і про 15-літню працю кредитівки мав А. Качор. Святочну промову виголосив В. Кохан на тему „Що може спільнота, яка знає свою мету”. В. Топольницький склав привіт від Кооперативної Громади та від Кредитової Спїлки „Карпатія”, С. Романів від „Вїри”, І. Мандрика від УВАН, а М. Боровський від Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ). На святї були ще представники — М. Воробець від Читальні „Просвіта”, Г. Квасниця від Запомогового Віддїлу Читальні „Просвіта”, О. Навроцький від 4 Станиці Бувших Вояків і С. Навроцький від *Нового Шляху*.

Свій розвиток в останніх п'ятьох роках кредитівка завдячувала свідомості своїх членів і доброму проводові, який у тому часї був майже незмінним, А. Господин — голова Дирекції, (1954-58), М. Боровський — заступник голови (1954-58), І. Ганущак — секретар (1954) і член Дирекції (1955-58), А. Качор — член дирекції і управитель (1952-58), М. Павлишин і А. Луць — члени Дирекції (1954), Г. Мозіль і І. Кулинич — члени Дирекції (1955-58). У Кредитовому Комїтетї в роках 1954-58 були С. Мокрій, М. Чайковський і В. Гарров. У тому ж самому часї в Контрольній Комїсії були Й. Рїй, Д. Навроцька і В. Попель.

Вкінці треба згадати, що всю працю члени завїдуючих органів виконували безплатно або тільки за зворотом дійсних особистих витрат. Це саме засадничо відносилось і до управителя, який вложив дуже багато праці, щоби кредитівку, так би мовити, вивести в люди. На підставї інформацій у річних звітах за 1952-58 роки бачимо, що за перших сім років праці, платня управителя винесла всього 2,650 дол., з чого перша річна винагорода була в сумї 100 дол.

Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1958.

Сидять (зліва): А. Качор - управитель, М. Боровський - заступник голови Дирекції, Д. Наврошча - член Контрольної Комісії, А. Господин - голова Дирекції, І. Кулиннич - член Дирекції. Стоять (зліва): І. Ганущак - член Дирекції, В. Попель - член Контрольної Комісії, М. Воробець - секретар Дирекції, Й. Рій - голова Контрольної Комісії, В. Гарров - член Кредитового Комітету, М. Чайковський - член Кредитового Комітету, С. Мокрій - голова Кредитового Комітету.

Замітний 1959 рік

У 1959 році перший раз за час свого існування, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу повідомила своїх членів про загальні збори друкованим бюлетенем, у якому були подані порядок нарад, рахунок оборотів за 1958 рік, прибутки і витрати та баянс на 31 грудня 1958. Крім цього, в ньому подано коротку замітку про 15-ліття кредитівки і фотографію всіх членів завідуючих органів.

На річних загальних зборах, які відбулися 13 лютого в залі Читальні „Просвіта” за дирекцію звітував А. Господин, підкреслюючи, що Дирекція гармонійно співпрацює з управителем, Кредитовим Комітетом і Контрольною Комісією, відбуває щомісяця засідання і тому має успіхи. А. Качор у своєму фінансовому звіті згадав також про працю українських кредитових кооператив у Канаді та ЗСА, серед яких Кредитова Кооператива, досягнувши 100,000 дол. оборотових фондів, перейшла з групи малих кредитових кооператив до групи середньовеликих.

По дискусії і схваленні звітів вибрано новий провід кредитівки. До Дирекції ввійшли А. Господин — голова, М. Боровський — заступник голови, М. Воробець — секретар, А. Качор — управитель і скарбник, І. Ганущак, І. Кулинич і Г. Мозіль — члени. До Кредитового Комітету ввійшли С. Мокрій, М. Чайковський і Й. Дзюрдзевич, а до Контрольної Комісії Й. Рій, Д. Навроцька і Е. Богайчук.

Треба також згадати про перший позитивний голос української преси про працю кредитівки. *Український Голос* з дня 2 березня 1960 про працю Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в 1959 році писав:

В останніх роках Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу звернула на себе увагу української громади своїм ростом і своєю кооперативною настановою до фінансово-господарських справ у своїй діяльності. Ще кілька років тому про цю кооперативу у Вінніпегу майже ніхто не знав, хоч вона існує від 1943 року, бо це була мала кредитівка, що об'єднувала коло 100 членів і мала всього кілька тисяч оборотових фондів. Починаючи з 1955 року названа кооператива кожного року „лідростає” на 50-60% вгору і з малої незамітної кредитівки стає поважною фінансовою установою.

І справді, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, в 1959 році, збільшила своє членство до 341 осіб. Ощадності її зросли до суми 151,450 дол., а оборотові фонди досягнули 171,853 дол. Збільшено також години урядування з трьох на чотири дні в тиждень — понеділок, вівторок, четвер і п'ятниця від год. 6:30 до 8:30 ввечері.

Мабуть найважливішою ініціативою того року було рішення нав'язати тісніший зв'язок з членами кредитівки і для цього видавати *Інформаційний Листок* у якому можна було б інформувати членів про працю кредитівки. Перше число *Інформаційного Листка* на 4 сторінки появилось у вересні 1959 року. У ньому подано коротку інформацію про напрям діяльності кредитівки і її осягнення за останніх 5 років. Проголошено також змагання у приєднуванні нових членів і подано поіменний список членів Дирекції, Кредитового Комітету і Контрольної Комісії та години урядування. *Інформаційний Листок*, відтак, появлявся систематично по 3-4 числа річно. До 1966 року вийшло 30 чисел *Інформаційного Листка*, усі опрацьовані і зредаговані управителем кредитівки.

Управитель також репрезентував кредитівку на Першому Кооперативному З'їзді українських кооператив ЗСА і Канади, що відбувся 5 — 6 вересня 1959 в Торонті.

Вкінці, треба згадати, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, у 1959 році, виявила ініціативу на загальногромадському полі. Вона, одна з перших українських кредитових кооператив у Канаді, відкрила в себе конто збірки фондів на пам'ятник Т. Шевченкові у Вінніпезі (конто ч. 264) і цю акцію власним коштом рекламувала комунікатами в українській пресі. Таких комунікатів було три. Ця акція спонукала другі українські кредитівки в Канаді відкрити в себе подібні конта.

400 членів і 250,000 долярів капіталу

„Хочеш приятелєві щось доброго зробити — приєднай його в члени кредитової кооперативи!” — під таким кличем розпочала свою працю кредитівка в 1960 році. Наголос на збільшення членства кредитівки вимагав вигіднішого обслуговування. З цього приводу повідомлено членів, що від 1 лютого 1960 кредитівка буде відкрита кожного дня, крім суботи і неділі, від год. 5:00 до 7:00 ввечері. Пізніше, йдучи назустріч бажанням членів, від 1 липня кредитівку відкрито також у суботу від год. 10:00 вранці до 12:00 по полудні. Однак, ще того самого року, показалося, що і тих годин замало. Тому, знову проголошено, що з днем 1 грудня 1960 кредитівка буде відкрита щодня від понеділка до п'ятниці включно вранці від год. 9:00 до 12:00 і ввечері від год. 5:00 до 7:00, а в суботу тільки вранці від 9:00 до 12:00 год.

На загальних зборах, які відбулися 19 лютого в залі Читальні „Просвіта” при участі 38 членів, присутні довідалися із звітів, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в останньому році на 218 активних кредитівок у Манітобі зайняла 60 місце щодо членів і майна, хоч за датою її реєстрації в Манітобі, вона стоїть на 74 місці.

На цих зборах схвалено деякі важні зміни і поправки в статуті кредитівки, між іншим, що членами кредитівки можуть

бути тільки особи українського походження або їхні родини, що мешкають у Вінніпезі. Збільшено також каденцію завідуючих органів з одного на три роки.

Після схвалення звітів і змін у статуті вибрано новий провід кредитівки. Дирекція оформилася в такому складі: Андрій Господин — голова, Михайло Боровський — заступник голови, Михайло Воробець — секретар, Андрій Качор — скарбник і управитель, Іван Ганущак, Гриць Мозіль і Павло Крешук — члени. До Кредитового Комітету ввійшли Степан Мокрій — голова, Михайло Чайковський — заступник голови і Осип Дзюрдзевич — член. До Контрольної Комісії ввійшли Йосиф Рій — голова, Дарія Навроцька — заступник голови і Роман Кисілевський — секретар.

У пляні праці намічено приєднати хоч 50 нових членів і збільшити оборотові фонди до суми 250,000 дол., щоби можна було перейти на цілоденне урядування.

У ч. 3 *Інформаційного Листка* з листопада 1960 року читаємо, що в місяці липні кредитова кооператива переступила чвертьмільйона доларів майна, себто мала 252,808.27 дол. оборотових фондів. Про цей новий успіх кооперативи *Новий Шлях* помістив 28 серпня окреме інтерв'ю з управителем кредитівки, а всі інші українські часописи віднотували цей факт окремими нотатками.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила 1960 рік балянсовою сумою 303,549 дол., що становило зріст на 76.6% у порівнянні до попереднього року, а стан членів показано цифрою 402. У цьому діловому році уділено членам 72 позички на суму 213,337 дол.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1960			
Активи		Пасиви	
Готівка	\$41,871.00	Уділи	\$135,158.00
Особисті позички	40,668.00	Ощадності	146,156.00
Гіпотечні позички	212,923.00	Задовження в Союзі	16,000.00
Бонди і ощадності	6,981.00	Запасний фонд	2,170.00
Інші активи	1,106.00	Балансова надвишка	3,465.00
Р а з о м	\$303,549.00	Р а з о м	\$303,549.00

У тому часі Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу зайняла третє місце серед 9 українських кредитівок у Вінніпезі і почала змаг за друге місце.

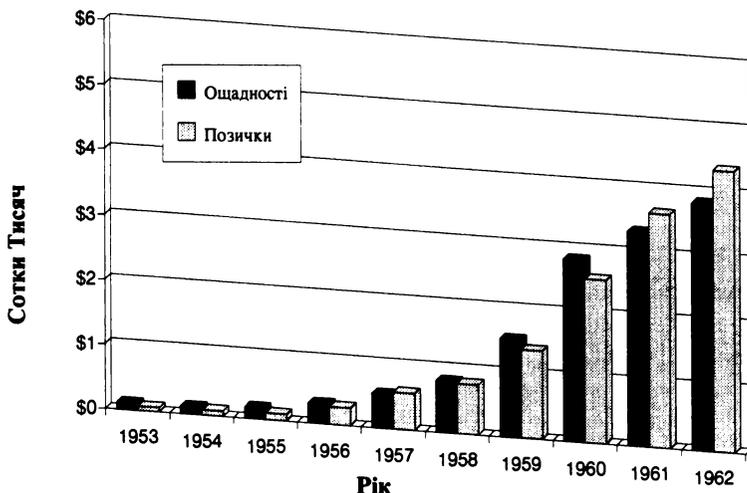
Стан українських кредитівок Вінніпегу 1959 і 1960

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1959	1960	1959	1960
„Карпатія”	1,808	2,124	\$1,417,592	\$1,678,369
„Віра”	548	618	296,369	407,176
Північного Вінніпегу	341	402	171,853	303,549
„Поступ”	186	236	44,233	121,150
„Дніпро”	196	204	75,723	94,463
Св. Михайла	130	130	28,617	33,925
Пресвятої Евхаристії	81	120	3,825	16,556
„Степ”	95	102	8,845	12,807
„Дністер”	66	79	6,008	11,442
Р а з о м	3,451	3,915	\$2,053,065	\$2,679,437

Наведені цифри показують не тільки ріст Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, але також ріст і силу всіх українських кредитівок у Вінніпезі.

Треба ще додати, що в 1960 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу збрала на пам'ятник Т. Шевченкові суму 8,574.85 дол., що дорівнювало одній третині суми призначеної Конгресом Українців Канади для цілого Вінніпегу. Успіх цієї збірки віддзеркалював позитивний підхід кредитівки до активної співпраці з українськими громадськими організаціями. Такий підхід став основою зв'язків і взаємодопомоги між кредитовою кооперативою і різними українськими громадськими установами в майбутньому.

Ощадності і Позички 1953 - 1962

Рік Тараса Шевченка

Рік 1961 був роком Тараса Шевченка, 100-ліття його смерті. Українці в Канаді і в цілій діаспорі дуже величаво відмічували ці роковини. Конгрес Українців Канади подбав про здвигнення пам'ятника Т. Шевченкові на площі біля Манітобської Легіслятури і його величаве відкриття 9 липня 1961. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в тому часі закінчила успішно збірку фондів на цей пам'ятник. Ця збіркова акція на пам'ятник, рекламована кредитівкою в українській пресі від червня 1959 року, дуже спопуляризувала ім'я кредитівки серед української громади. Це стало спонукою для управи Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу активно включитися в другу подібну акцію збірки фондів на Фундацію ім. Тараса Шевченка, що її створення проголошено в день відкриття пам'ятника.

До ініціаторів оформлення цієї фундації запрошено управителя Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, А. Качора. Ця нова ініціатива співпраці кредитівки з Фундацією ім. Т. Шевченка була, морально і матеріально, для обох установ корисною. Фундація мала безплатного збірщика фондів, а кредитівка в тому часі придбала нових 90 членів. Для історії варта згадати, що у першому проводі Фундації, яка почала свою працю в 1961 році, а офіційно була заінкорпорована урядом Канади 20 липня 1963, було аж 10 осіб, членів Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.*

Перша Дирекція Фундації ім. Т. Шевченка

- Ізирод Глинка*, президент
- Павло Юзик*, заступник президента
- * *Андрій Качор*, скарбник і секретар
- * *Теодора Гаврисишин*, член
- Марія Дима*, член
- Іван Соломон*, член
- * *Теодор Хімко*, член

Контрольна Комісія Фундації

- * *Марія Вавриков*, голова
- * *Тома Кобзей*, заступник голови
- * *Богдан Мартинович*, секретар
- * *Петро Крип'якевич*, член
- * *Роман Романович*, член
- * *Володимир Кохан*, ексекютивний директор
- * *Богдан Чемеринський*, чартерований книговод і аудитор

З нової діяльності кредитівки треба відмітити, що вона з днем 1 січня 1961 впровадила нове життєве забезпечення на вплачені членами уділи. У тому часі кожний член міг вплачувати на уділи довільну суму, без обмежень. Обезпечення було до суми

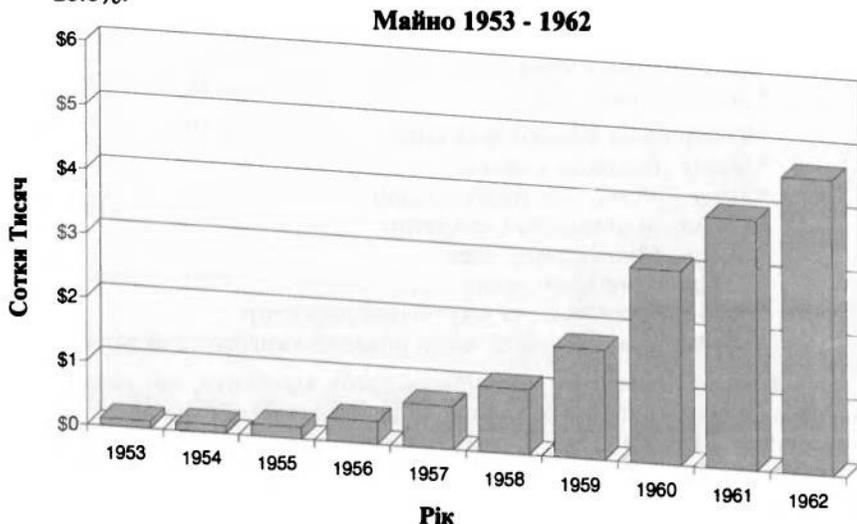
1,000 дол. і було обмежене віком члена за таким ключем: до 55 року життя — повне забезпечення, від 55 до 59 року — 75%, від 60 до 64 року — 50% і від 65 до 69 року — 25% забезпечення. Члени, які закінчили 70 років життя з того забезпечення вже не могли користати.

Обезпечення позичок до суми 10,000 дол., що його кредитівка впровадила 1 квітня 1957 і нове забезпечення на уділах до суми 1,000 дол. дуже помагало у розбудові кредитівки.

У тому році, на загальних зборах, які відбулися 17 лютого в залі Читальні „Просвіта” в присутності 38 членів, перший раз, згідно з новим статутом відійшла тільки третина проводу. На тих загальних зборах з Контрольної Комісії відійшла Дарія Навроцька, а на її місце вибрано Степана Сабару. Загальні збори висловили Д. Навроцькій щиру подяку за її безкорисливу працю в Контрольній Комісії.

Управа кредитової кооперативи весь час розуміла, що основою сили кожної кооперативи є її члени. І тому вона присвячувала цій важній проблемі багато уваги. У 1960-61 відбулися окремі змагання у приєднуванні членів з книжковими і грошовими нагородами. У 1960 році за приєднання 9 до 10 або більше членів, можна було дістати 50 дол., за 7 до 8 членів — 40 дол., за 5 до 6 — 30.00, і за 1 або 2 членів — 10 дол. В *Інформаційному Листку* з червня 1960 оголошено, що першун у змаганні, себто той, хто приєднає найбільше членів, дістане в нагороді чотирнадцятитомне *Повне видання творів Тараса Шевченка* (видання Миколи Денисюка) або тритомну *Енциклопедію українознавства*.

Стан членства у 1961 році побільшився на 66 осіб або на 16.4%. Уділовий капітал зріс на 61,946 дол. або на 45.6%, а майно кредитівки підросло до суми 391,108 дол. або збільшилося на 28.8%.

Рік святкування 25-ліття кредитової кооперації в Манітобі

У 1962 році кредитові кооперативи в Манітобі святкували 25-ліття свого існування. Першу кредитову кооперативу в Манітобі засновано в парохії Ст. Мало у 1937 році. У тому ж році схвалено перший закон про кредитові кооперативи в Манітобі, а в 1950 році створено для них фінансову централю під назвою Cooperative Credit Society of Manitoba Limited, якої членом є Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу.

У 1962 році в Манітобі діяли 250 кредитових кооператив, які об'єднували 7,471 членів і мали 4,715,642 дол. майна. Між ними було 20 українських кредитівок. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу була 74 щодо часу її зареєстрування, 60 щодо кількості членів, і 33 щодо майна. З-поміж тих 20 українських кооператив, 9 було у Вінніпезі. Вони з кінцем 1962 року мали 4,609 членів і 3,745,351 дол. майна.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1961 і 1962				
Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1961	1962	1961	1962
„Карпатія”	2,169	2,305	\$1,840,030	\$2,166,806
„Віра”	670	744	506,012	659,606
Північного Вінніпегу	468	540	391,108	462,204
„Поступ”	246	278	141,664	179,427
„Дніпро”	214	216	99,074	108,334
„Дністер”	105	141	30,062	75,059
Св. Михайла	138	140	42,519	44,272
„Степ”	118	113	26,432	35,553
Пресвятої Евхаристії	120	132	14,183	14,090
Р а з о м	4,248	4,609	\$3,091,084	\$3,745,351

Усі названі кредитівки у Вінніпезі уділили членам, тільки за один рік, 820 позичок на суму 1,672,958 дол. Це була велика поміч членам.

Окремо треба згадати, що на загальних зборах 20 лютого 1962 відмічено діяльність управителя, А. Качора, який за 10 років праці зумів збільшити стан членства до 468 осіб (приріст 340 членів), а оборотові фонди кредитівки довів від 3,050 дол. до 391,108 дол.

У проводі кредитівки в 1962 році ніяких особливих змін не було, за винятком того, що член Контрольної Комісії, Роман Кисілевський, в березні того року, прийняв священничі свячення і став сотрудником у катедрі св. Володимира і Ольги.

Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1962.

Сидять (зліва): М. Воробець - секретар Дирекції, С. Мокрій - голова Кредитового Комітету, А. Качор - управитель, А. Господин - голова Дирекції, М. Боровський - заступник голови Дирекції, Й. Рій - голова Контрольної Комісії, І. Ганушак - член Дирекції. Стоять (зліва): М. Чайковський - секретар Кредитового Комітету, Г. Мозіль - член Дирекції, С. Сабара - секретар Контрольної Комісії, П. Крешук - член Дирекції, Й. Дзюрдзевич - член Кредитового Комітету, Р. Кислевський - член Контрольної Комісії.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила 1962 рік добре. Мала 540 членів, з того 72 нових, між ними 50 молодих людей, переважно з-поміж пластової молоді. Аналіза членства виказала, що більшість членів у тому часі, була чоловічого роду, бо аж 386 членів або 71.5% було чоловіків, а тільки 127 жінок, або 23.5% всіх членів. Крім цього, було 27 різних організацій і товариств, що становило 5% членства.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1962			
Активи		Пасиви	
Готівка	\$ 17,633.97	Уділи	\$225,397.05
Особисті позички	63,370.95	Ощадності	156,980.13
Гіпотечні позички	371,215.90	Позички в Союзі	65,000.00
Бонди і ощадності	8,841.82	Запасний фонд	6,118.04
Інші активи	1,141.00	Бальянсова надвишка	8,708.42
Р а з о м	\$462,203.64	Р а з о м	\$462,203.64

У діловому році уділено членам 84 позички на суму 236,980 дол., в тому була позичка для Конгресу Українців Канади на купівлю власного дому в сумі 44,500 дол. Без цієї позички, якої в той час КУК ніде не міг дістати, Конгрес Українців Канади не мав би цього приміщення, в якому він тепер знаходиться.

У виконанні своїх суспільно-громадських обов'язків, кредитівка вела або відкривала нові конта та приймала вплати для різних українських установ і організацій. У кредитівці в тому часі можна було вплачувати пожертви безпосередньо на конта малювання катедри св. Володимира і Ольги, на будову школи св. Николая, пам'ятник Т. Шевченкові, купівлю дому КУК, Народньої Фундації ім. Т. Шевченка, Української Вільної Академії Наук, Комісії Допомоги Українським Студентам (КоДУС), Товариства Сприяння Українській Національній Раді, Пласту і Пласт-Прияту, Читальні „Просвіта”, Українського Публіцистичного Інституту, Осередку Української Культури і Освіти, Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), Комітету видань „Сільського Господаря”, кооперативи „Зоря”, Братства „Маслосоюзників”, журналу „Слово на сторожі”, Кооперативної Громади і т.п. Крім цього, кожного року кредитівка призначувала, і призначає до сьогодні, частину своїх прибутків на суспільно-громадські цілі.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила 1962 рік з надією, що в 1963 році вона стане вже півмільйонною установою і в той спосіб відзначить свій 20-літній ювілей.

Перегляд 20-літньої праці

У 1963 році зроблено перегляд 20-літньої праці Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу і намічено далекоюсяжний плян праці на третю декаду, яка мала би виявити можливо якнайбільший гін росту і розвитку, щоб стати тією виміряною кількामільйоною установою.

Вже на загальних зборах, 15 лютого, в дискусії над звітом і пляном праці висловлено бажання, щоби кредитівка пробувала ще в цьому діловому році стати принайменше півмільйоною установою. Це сталося з кінцем березня того ж року.

На цих зборах у присутності 64 членів, відмічено також 10-літню працю управителя, який своїм завзяттям не тільки розбудував кредитівку, але, найважливіше, своєю точністю у щоденній праці привернув і закріпив довір'я членів до своєї кооперативної установи. Висловлено також подяку членам, що вибули з проводу кредитівки, М. Чайковському за 9-літню працю в Кредитовому Комітеті, П. Крещукові за 3-літню працю в Дирекції і о. Р. Кисілевському за 3-літню працю в Контрольній Комісії.

У 1963 році впроваджено новий тип ощадностей під назвою термінові депозити з вищими відсотками на більших сумах, починаючи від 1,000 дол. вгору, з обмеженням на один рік.

Голова Дирекції, А. Господин, вплачує гроші І. Зельському, першому службовцеві кредитівки, 1963.

У зв'язку з тим, що кредитівка осягнула 500,000 дол. оборотних фондів, зайшла потреба збільшити послуги членам. З тією метою прийнято до праці першого службовця, Івана Зельського, члена кредитівки, який почав свою працю 1 серпня на пів дня, а згодом на цілий день. Рівночасно, збільшено години урядування,

оголошуючи в *Інформаційному Листку* ч. 3 (14) з червня 1963 року, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу буде відкрита кожного дня вранці від год. 9:00 до 12:00 і ввечері від год. 5:00 до 7:00, в суботу до полудня, але в четвер і в п'ятницю кредитівка буде додатково відкрита по полудні, тобто, в ці два дні кредитівка буде урядувати від год. 9:00 вранці до 7:00 ввечері.

Найважливішою подією 1963 року було свято 20-ліття кредитівки, яке відбулося в неділю, 13 жовтня 1963 в залі Читальні „Просвіта” в присутності 110 осіб при чайку з короткою програмою. За головним столом засіли почесні гості о. В. Кушнір, о. Д. Шевчук, В. Топольницький, Я. Рудницький, М. Мандрика, С. Романів і члени основоположники М. Скобляк, С. Скоболяк, Р. Калинюк, а також члени завідуючих органів А. Господин, І. Ганущак, В. Ільницький, Г. Мозіль, Й. Рій, С. Мокрій, С. Сабара, О. Дзюрдзевич, В. Клос і А. Качор. Над головним столом виднів напис „20-ліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу — 1943-1963”. На протилежній стіні, між двома кличами „В силі духа перемога й щастя народу” та „Ощадність — це основа добробуту і поступу”, виставлено велике табля з діаграмами росту кредитівки.

С. Класорета

Свято 20-ліття кредитівки в залі Читальні „Просвіта”, 1963.

За головним столом сидять (зліва): А. Качор, Г. Мозіль, І. Ганущак, В. Клос, Й. Дзюрдзевич, Й. Рій, С. Мокрій, С. Романів, А. Господин, Я. Рудницький, о. прелат В. Кушнір, М. Мандрика, о. Д. Шевчук, В. Топольницький, С. Скобляк, Р. Калинюк, М. Скобляк, В. Ільницький, С. Сабара.

Свято відкрив коротким словом привіту А. Господин, голова Дирекції, а господарем свята був управитель, А. Качор. Після вшанування пам'яті всіх тих членів, що відійшли у вічність, о. В. Кушнір провів молитву і зложив привіт від Президії КУК і від себе особисто, підкреслюючи, що він є членом кредитівки від 1952 року.

С. Квалюга

Учасники 20-літнього ювілею, 1963.

Перший ряд (зліва): С. Мокрій, І. Ганущак, Й. Рій, А. Качор, А. Господин, В. Топольницький, о. Д. Шевчук, С. Скобляк, Р. Калинюк, М. Скобляк, Г. Квасниця, В. Попель.

Другий ряд (зліва): Г. Мозіль, Б. Чемеринський, К. Ганущак, Р. Чемеринська, М. Шкільник, С. Качор, С. Ільницька з донькою Лесею, М. Господин, І. Зельська, С. Залозецька, І. Качор, С. Клос, З. Сорочинська, М. Мазур, М. Калужняцька, О. Сабара, Д. Пона, Л. Гаврилук.

Третій ряд (зліва): С. Деделюк, П. Фединяк, Й. Дзюрдзєвич, В. Арсенич, В. Ільницький, В. Клос, В. Божик, М. Коваль, Д. Хімко, О. Срібняк, Т. Срібняк, С. Сабара з сином Петрусем.

Четвертий ряд (зліва): Г. Пона, Ф. Брокопів, І. Демків, І. Зельський, Г. Мозіль і його донька Глорія, А. Марків, В. Сорочинський, О. Ільницький, П. Срібняк, Е. Калужняцький, А. Ільницький.

Сидять на підлозі (зліва): М. Качор, М. Ільницька, М. Сабара, О. Мазур.

Під час програми Вірляна Кисілевська виконала фортепіанове сольо творів Шопена і Ліста, Євген Калужняцький з відчуттям продеклямував І. Франка „Каменярі”, а Оксана Мазур і Марта Качор вивели народний танок.

Після цього, В. Топольницький привітав кредитову кооперативу від членів „Карпатії” та виголосив доповідь на тему „Основне значення кооперативного руху”. Відтак, слідували привіти Я. Рудницького від Наукової Ради Канади, о. Д. Шевчука від пластової станиці у Вінніпезі і від кредитівки св. Михайла, М. Мандрики від УВАН, І. Голіяна від Читальні „Просвіта”. Крім цього, господар свята прочитав привіти від Координаційного Комітету Українських Кредитових Кооператив у Торонті, від Товариства Української Кооперації в ЗСА і від журналу *Наш Світ*. Господар прочитав список делегатів, які прийшли привітати кредитівку в тому числі І. Шкварчук від Кооперативної Громади і кооперативи „Калина”, М. Коваль і М. Новицький від „Карпатії”, А. Марків від українських кооператив у Ст. Боніфас, В. Божик від кредитової спілки „Дніпро”, Г. Квасниця від Читальні „Просвіта”, В. Попель від Інституту „Просвіта” і С. Романів від кредитівки „Віра”.

На закінчення програми А. Качор подав коротку інформацію про працю і ріст кредитової кооперативи і прочитав імена осіб, що були членами завідуючих органів кредитівки від часу заснування до дня 20-літнього ювілею. На закінчення цієї імпрези зроблено спільну знімку всіх учасників.

З нагоди цього 20-ліття кредитівка видала книжку, написану управителем А. Качором, п.з. *Хроніка Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу за роки 1943-1963*. Її розіслано всім членам кредитівки на пам'ятку.

За двадцять років свого існування Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу поклала міцні основи для своєї фінансової і суспільно-громадської діяльності. Найважливішим досягненням кредитової кооперативи було її повне фінансове і фізичне усамоствійнення з-під впливів інших установ та, в парі з тим, розвиток нових послуг членам. Унормування і збільшення годин урядування, асекурація на позичках і на уділах, термінові депозити, вигідне обслуговування, систематичне звітування і плянування та поступовий ріст оборотових фондів, без сумніву, мали свій позитивний вплив на приріст членства кредитівки. Через збільшення майна і членства, кредитівка зробила свій перший крок у напрямі розвитку свого персоналу. Змагання у приєднуванні нових членів віддзеркалювали фінансові користі для членів і український характер кооперативи. Взагалі, у цьому періоді, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу розвинула і глибоко вкорінила свою філософію громадської відповідальності, допомоги членам та скристалізувала неоднозначно своє українське обличчя.

4 НА ШЛЯХУ ДО ДВОХ МІЛЬЙОНІВ МАЙНА

Черговий період був періодом чи не найбільшого розвитку Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, коли вона стала тією вимріяною мільйоною установою, відомою не тільки у Вінніпезі, але взагалі серед української громади діаспори. На шляху до досягнення цієї мети, кредитова кооператива купила і розбудувала своє власне приміщення, перейшла на цілоденне урядування, збільшила поступово свій персонал та розвинула послуги членам відкриттям різnorodних конт і кращим забезпеченням. У громадському житті, крім різних ініціатив співпраці і допомоги українським громадським організаціям, вона зайняла провідне місце в українському кооперативному русі, беручи активну роль у діяльності Кооперативної Громади Вінніпегу і в заснуванні Української Кооперативної Ради Канади та Української Світової Кооперативної Ради.

„В своїй хаті — своя правда”, 1964-1965

На загальних зборах 14 лютого 1964 ексекютивний директор КУК, Володимир Кохан, у дискусії над звітами відмітив, що кредитівка дуже гарно розвивається і, мабуть, назріла пора подумати про краще, більше та приступніше приміщення для неї. Управитель, реферуючи на цих зборах плян праці, підкреслив, що живемо в такій країні й такому часі, коли мірилом вартости людини, громади, а то й цілої спільноти є її культурні та матеріяльні надбання. Ці надбання можуть бути не тільки у формі гарних церков, народніх домів, шкіл і різних організацій, але також у формі великих кредитових кооператив з великими оборотовими фондами та гарними власними приміщеннями і модерним урядженням. Для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу це повинна бути найближча мрія, яку треба пробувати практично реалізувати.

З такою настановою провід кредитівки розгортав свою працю у 1964 і 1965 роках. І тому не диво, що в тому часі вдалося приєднати понад 200 нових членів, збільшивши їх до 740, а оборотові фонди дотягнути до суми 900,000 дол.

Зріст у членстві треба частинно завдячувати постійним змаганням у приєднуванні членів. В *Інформаційному Листку* з червня 1964 читаємо оголошення, що „За кожного нового члена — зараз — виплачуємо одного срібного доляра!”. А нагороду за приєднання найбільше членів у тому році, англomовну енциклопедію українознавства, *Ukraine: Concise Encyclopedia*, виграв молодий член кредитівки, пластун, Ярема Шулякевич, у той час учень 9 класи Рідної Школи Читальні „Просвіта”.

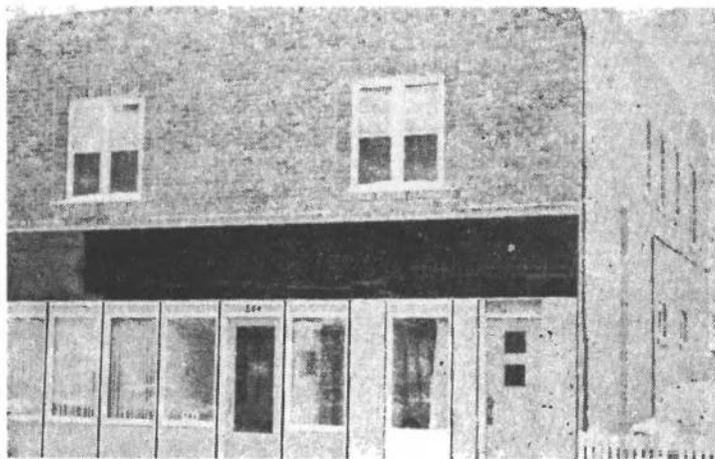
З днем 15 жовтня 1964 Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу перейшла повністю на цілоденне урядування. Від

вівтірка до п'ятниці бюро кредитівки було відкрите від год. 9:00 вранці до год. 7:00 ввечорі, в понеділок від год. 1:00 по полудні до 7:00 ввечорі, а в суботу від год. 9:00 вранці до год. 1:00 по полудні.

На загальних зборах і в *Інформаційному Листку* висловлено особливу подяку особам, які з різних причин відійшли від праці в проводі кредитівки. Це були Йосиф Рій, який від часу заснування кредитівки виконував різні обов'язки в чому 10 років був головою Контрольної Комісії (1953-63), Іван Ганущак — секретар (1951-54) і член Дирекції (1955-63), Михайло Боровський — заступник голови Дирекції (1953-64), Михайло Воробець — член Контрольної Комісії (1953) і секретар Дирекції (1955-64), і Осип Дзюрдзевич — член Кредитового Комітету (1959-64).

Найважливішою подією 1965 року було набуття власного дому. Так, як ніщо в світі не стоїть на місці, все життя людей є в постійному русі, так і Кредитова Кооператива Північного Вінніпеґу дійшла до такого пункту, що далі не могла нормально розвиватися в дотеперішньому приміщенні. Ця мала „комірка” в домі Читальні „Просвіта” вже ніяк не могла заспокоїти вимог членів. Особливо невідгідно було говорити з членами дискретно при виповненні аплікацій на позички. У 1965 році таких розмов було 115, які привели до уділення позичок в сумі 421,860 дол.

І цю проблему управа кредитівки, згідно з постановою загальних зборів 19 лютого 1965, розв'язала позитивно, закуповуючи від М. Мирлович у квітні окремих дім при вул. Селкірк 544 за 28,000 дол. Кредитівка перебрала цей дім на власність 1 червня 1965. Самозрозуміло, його треба було всередині перебудувати і приготувати до потреб кредитівки та рентівників, з-поміж яких була адвокатська фірма Вавриков і Огаренко. Їй відступлено половину приміщення в партері будинку.

Власний дім кредитівки при вул. Селкірк 544, куплений у 1965 році за 28,000 дол.

Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1965.

Перший ряд (зліва): С. Мокрій - голова Кредитового Комітету, В. Ільницький - секретар Дирекції, А. Господин - голова Дирекції, о. Р. Кясілевський - заступник голови Дирекції, А. Качор - управитель, В. Мигаль - секретар Контрольної Комісії. Другий ряд (зліва): В. Макога - член Дирекції, С. Корбутяк - член Дирекції, С. Сабара - голова Контрольної Комісії, С. Петелицький - член Кредитового Комітету, Г. Мозіль - член Дирекції. Третій ряд (зліва): Б. Мартинович - член Дирекції, В. Леськів - член Контрольної Комісії, І. Зельський - заступник управителя.

Плян перебудови виготовив Віктор Денека, а саму технічну роботу перебудови виконав контрактор, Олесь Швалюк. Усі кошти купівлі і перебудови були відносно невисокі.

Купівля дому	\$28,000.00
Кошти перебудови	10,550.00
Кошти архітекта, адвоката	738.00
Упорядкування подвір'я	295.25
Р а з о м	\$39,583.25

Із закінченням перебудови, в *Інформаційному Листку* ч. 4 за вересень 1965 читаємо, „З великою приємністю повідомляємо всіх наших членів, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу переноситься до власного дому при вул. Селкірк 544 і вже у вівторок, 28 вересня 1965 зачне урядування в новому приміщенні в тих самих годинах, що й досі.”

Офіційне відкриття і посвячення дому відбулося в неділю, 23 жовтня. Акт посвячення здійснили члени кредитівки о. Василь Кушнір і о. Роман Кисілевський, заступник голови Дирекції. Після посвячення дому, о. В. Кушнір виголосив гарну промову про ролю кредитової кооперації в Канаді, підкреслюючи постійний позитивний ріст Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Господарем свята був А. Господин, голова Дирекції. Він привітав теплими словами представників кредитових кооператив, гостей і всіх присутніх членів, біля 100 осіб, і заявив, що цей власний дім піднесе авторитет кредитівки і заспокоїть думку членів про її майбутнє. Управитель привітав представників української преси.

Короткі привіти склали В. Кохан від Конгресу Українців Канади, С. Романів від Кооперативної Громади і всіх українських кооператив у Вінніпезі, Ф. С. Лейн від Відділу Кооператив при Манітоському уряді, А. Д. Ремзей від Союзу Кредитових Кооператив у Манітобі, Г. Епп від Ліги Кредитових Кооператив та М. Мандрика від УВАН і від Наукової Ради Канади. Кредитова спілка „Карпатія” та член Михайло Саракула прислали свої побажання разом з чудовими китицями квітів.

По привітах присутні оглядали приміщення кредитівки та другу частину дому, винаймлену фірмою Вавриков і Огаренко. Перше того роду свято кредитівки пройшло у дружній і гостинній атмосфері від год. 3:00 до 7:00.

У часі купівлі дому кредитівка була в доброму фінансовому стані. Здійснилися мрії основоположників. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу стала справжнім малим українським банком.

Баланс кредитівки на 31 серпня 1965

Активи		Пасиви	
Готівка	\$33,091.13	Уділи	\$384,770.07
Бонди	5,841.82	Ощадності членів	292,158.99
Уділи в Союзі	5,200.00	Задовження в Союзі	70,000.00
Звичайні позички	65,571.41	Задовження на домі	18,000.00
Гіпотечні позички	647,696.07	Вписове в 1965 році	18.25
Закуплений дім	28,000.00	Запасний фонд	11,833.23
Устаткування	759.70	Інші зобов'язання	148.20
Передплати	4,897.92	Балансова надвишка	14,129.91
Р а з о м	\$791,058.05	Р а з о м	\$791,058.05

З кінцем 1965 року Кредитова Кооператива розпочинає новий етап своєї діяльності, переходячи з малої кредитівки на середньовелику фінансову кооперативну установу. Доказом цього були не тільки відкриття власного дому, але також факт, що в тому році кредитівка відвоювала собі серед українських кредитівок Вінніпегу друге після „Карпатії” місце в оборотових фондах.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1964 і 1965

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1964	1965	1964	1965
„Карпатія”	2,626	2,820	\$2,970,706	\$3,382,808
Північного Вінніпегу	648	740	705,282	908,840
„Віра”	874	902	832,518	834,910
„Поступ”	332	354	355,399	383,203
„Дніпро”	234	245	131,434	141,092
„Дністер”	123	111	97,187	89,073
„Степ”	148	149	57,807	68,721
Св. Михайла	150	150	70,055	66,406
Пресвятої Евхаристії	153	159	26,719	35,258
Р а з о м	5,288	5,630	\$5,247,107	\$5,910,311

Перший мільйон, 1966

Першу мрію, стати другою за величиною українською кредитовою кооперативою, досягнуто. Другу мрію, стати мільйонною установою, досягнуто після тринадцять років важкої організаційної праці. Це сталося 31 липня 1966, про що свідчить місячний звіт кредитівки.

Баланс кредитівки на 31 липня 1966

Активи		Пасиви	
Готівка	\$61,552.76	Удїли	\$440,619.43
Бонди	5,841.82	Ощадності членів	362,686.29
Удїли в Союзі	10,200.00	Задовження в Союзі	170,000.00
Звичайні позички	77,913.63	Запасний фонд	15,138.10
Гіпотечні позички	807,355.21	Вписове членів	17.25
Власний дїм	39,213.45	Інші зобов'язання	134.75
Устаткування	1,414.50	Бальянсова надвишка	14,895.55
Р а з о м	\$1,003,491.37	Р а з о м	\$1,003,491.37

Цей черговий успіх кредитівки заставив провід думати про дальшу розбудову установи. Передбачаючи цей ріст кредитівки, а в парі з тим поширення бюрової праці, кредитівка прийняла на працю секретарку, Євгенію Михайлишин. Вона почала урядувати 1 червня.

Того року кредитівка видала друком свій перший кольоровий стінний календар на 1967 рік і перший малий календарець для членів, де були подані адреса, телефон і години урядування кооперативи. Від того часу, такі календарі виходять кожного року з ілюстраціями історичних постатей і пам'яток українського народу (як наприклад, будинок Центральної Ради в Києві, міський ратуш у Львові, Тарас Шевченко, Іван Франко, Симон Петлюра, Леся Українка, і т.п.) або поважніших діячів кооперативного руху або цікавих краєвидів Канади, Манітоби і Вінніпегу. Ці календарі стали спонукою для других українських кредитівок видавати подібні календарі для своїх членів.

Як вже згадано раніше, важливим зв'язком між проводом кредитівки і його членами був *Інформаційний Листок*, який почав друкуватися у вересні 1959 року. Тепер, коли кредитівка осягнула понад 1,000,000 дол. майна і мала понад 800 членів, виринала потреба дещо в ньому поширити інформацію про працю Кредитової Кооперативи Північного Вінніпешу та про працю кредитової кооперації в найближчому докїллі. З тією метою, Дирекція рішила поширити *Інформаційний Листок* з чотирьох на вісім сторінок і видавати його далі, як кварталник, під назвою **БЮЛЕТЕНЬ** Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Подаючи це членам до відома, управа кредитівки писала, „запевняємо Вас, дорогі члени, що будемо робити всі заходи в тому напрямі, щоб наш „Бюлетень” був дзеркалом нашої праці сьогодні, вірним хронікарем і коментатором минулого та рівночасно вірним показником праці в найближчому майбутньому”. З перспективи 50 років можна ствердити, що і *Інформаційний Листок* і *Бюлетень* дійсно це завдання виконали.

У 1966 році українці в Канаді святкували 75-ліття свого

поселення в цій країні. Кооперативна Громада відмітила того року окремими сходами 100-ліття української кооперації з приводу заснування у 1866 році першого Споживчого Товариства в Харкові.

Сумною і несподіваною подією того року була нагла смерть, 13 червня, Володимира Кохана, ексекутивного директора КУК, колишнього посла до польського союму, директора Центробанку у Львові, заслуженого громадського діяча і члена кредитівки. Це була дуже велика втрата для цілої української громади в Канаді, бо В. Кохан був справжнім лідером громадської праці і думки. Його співпраця з Кредитовою Кооперативою Північного Вінніпегу, особливо з її управителем, заслуговує на спеціальну увагу. Ця співпраця була надзвичайно плідна та корисна і для кредитівки і для Конгресу Українців Канади, зокрема у справах збірок на пам'ятник Шевченкові, на Фундацію ім. Т. Шевченка і на власний будинок КУК.

Століття Канади, 1867-1967

З історії Канади знаємо, що 1 липня 1867 року створено Актом про Британську Північну Америку самостійну державу, Канаду, у формі конфедерації чотирьох провінцій. Відмічуючи 100-ліття Канади в 1967 році, всі мешканці цієї країни пробували в якийсь особливий спосіб відсвяткувати цей ювілей. З того приводу проголошували і реалізували різні проекти.

Конгрес Українців Канади проголосив своїм проектом на 100-ліття Канади одномільйонову збірку на Народню Фундацію ім. Т. Шевченка. До цього корисного проекту прилучилася Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу. У *Бюлетені* кредитівки ч. 2 (27) за квітень 1966 читаємо:

Щоб вдержати народню ідентичність українців у Канаді, з ініціативи Комітету Українців Канади, створено одномільйонову Народню Фундацію ім. Т. Шевченка, яка мала б відсотками від капіталу фінансувати всю важнішу нашу культурну працю в Канаді.

Щоб мати відсотки від капіталу... треба знова зібрати самий капітал, тобто цих мільйон доларів. Це мають зробити всі українці Канади впродовж 1966 і 1967 років і в цей спосіб відзначити 75-ліття нашого побуту в Канаді та 100-ліття самої Канади.

Наша кредитівка має окреме конто названої фундації, на якому ця фундація тримає у нас частину своїх капіталів і кожний член, або члени його родини, а також приятели і знайомі наших членів, можуть у нас вплачувати гроші, щоби стати:

1. Меценатом (вплати понад \$5,000),
2. Фундатором (\$1,000 — \$5,000),
3. Членом (\$100 — \$1,000), або
4. Жертводавцем (\$10 — \$100)...

Рівночасно інформуємо, що з-поміж наших членів маємо вже одного мецената, в особі о. прелата д-ра В. Кушніра, і одного фундатора, а саме Читальню „Просвіти” у Вінніпегу.

З нагоди століття Канади Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу проголосила також свій власний, дуже скромний проєкт, у якому поставила за мету в 1967 році приєднати 100 нових членів і збільшити оборотові фонди кредитівки на нових 100,000 дол. Це був малий, але реальний проєкт, який виконано повністю, бо впродовж року приєднано 122 нових членів, а оборотові фонди зросли на суму 136,455 дол. і досягнули 1,180,266 дол.

На загальних зборах 21 лютого 1967 відзначено 20-літню працю А. Господина в Кредитивій Кооперативі Північного Вінніпегу, спершу на пості управителя і члена Дирекції, а згодом 14 років на пості голови Дирекції. Йому вручено Пропам'ятну Грамоту з написом, „За віддану кооперативну працю в проводі Кредитивої Кооперативи Північного Вінніпегу”. На цих самих зборах, предсідник С. Луговий подякував С. Сабарі за його працю в Контрольній Комісії (1961-67) в тому три роки на пості голови цієї комісії.

З приводу 100-ліття Канади відбулися окремо два кооперативні свята про які варто згадати. Українські кооперативи, об'єднані в Кооперативній Громаді у Вінніпезі, відсвяткували в четвер, 12 жовтня 1967 „День Української Кооперації” в присутності 110 осіб. Свято було присвячене, крім 100-літтю Канади, 50-літтю Української Народньої Республіки. У програмі були доповіді І. Шкварчука про стан і працю кредитивних кооперативів Вінніпегу, М. Мандрики про українську кооперацію в добі української революції, о. В. Кушніра про підготовку Першого Світового Конгресу Вільних Українців і С. Я. Кальби про працю Конгресу Українців Канади. Господарем свята був А. Качор, голова Кооперативної Громади, який також подав інформацію про стан кооперативного руху в Канаді.

Друге кооперативне свято, „Міжнародній День Кредитивої Кооперації”, відбулося в суботу, 21 жовтня 1967 з ініціативи Ліги Кредитивних Кооператив у Манітобі в готелі Інтернешенал Інн в присутності біля 1,500 осіб.

Ідея українського кооперативного свята зродилася на кооперативних конгресах у часі відновлення української державности в роках 1917-1920. Перше таке всеукраїнське кооперативне свято відбулося в день св. Софії, 30 вересня 1918 в Києві. Тоді також проголошено св. Софію патроном української кооперації. Останнє кооперативне свято на рідних землях відбулося дуже величаво 30 вересня 1938 у Львові.

На канадській землі ідею святкувати „День Української Кооперації” відновила, з ініціативи А. Качора, Кооперативна Громада у Вінніпезі, влаштувавши перше таке свято в неділю, 7 жовтня 1951.

Друге кооперативне свято, „Міжнародний День Кредитової Кооперації”, святкувалося до 1948 року тільки в Європі. Щойно в 1948 році, коли кредитові кооперативи Канади і ЗСА святкували 100-ліття кредитової кооперації в світі, рішено цю гарну традицію перещепити на північноамериканський ґрунт. Відтоді, кожного року, в третій четвер місяця жовтня, кредитові кооперативи ЗСА і Канади, а також в інших країнах світу, святкують цей „Міжнародний День Кредитової Кооперації”. Метою таких святкувань є поширити і скріпити кооперативну ідею між широкими масами громадянства і приєднати їх до кооперативного руху.

Срібний ювілей, 1968

Найважливішими подіями 1968 року були ювілейні 25 Загальні Збори і сам срібний ювілей Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. З цього приводу видано ювілейне число *Бюлетеня* з переглядом 25-літньої діяльності кредитівки.

25 Загальні Збори відбулися у вівторок, 27 лютого 1968 в залі катедри св. Володимира і Ольги в присутності 76 членів і декілька гостей. За президіальним столом зайняли місця члени Дирекції А. Господин, С. Корбутяк, В. Ільницький, о. Р. Кисілевський, В. Макота, Б. Мартинович і Г. Мозіль, також члени Кредитового Комітету С. Мокрій, В. Клос і М. Саракула, та члени Контрольної Комісії В. Мигаль, В. Леськів і О. Левицький, та управитель А. Качор.

Збори відкрив і ними проводив А. Господин, голова Дирекції. Він попросив на почесного голову цих зборів о. В. Кушніра, президента КУК і СКВУ, а на секретарів збори вибрали Б. Мартиновича, В. Ільницького і Е. Михайлишин. У своєму вступному слові, він пригадав 25-літню працю кредитівки, згадав усіх членів засновників, а відтак попросив усіх зібраних однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять усіх померлих членів кредитівки.

Звіти з діяльності за діловий рік склали А. Господин за Дирекцію, А. Качор за управу, С. Мокрій за Кредитовий Комітет, а В. Мигаль за Контрольну Комісію. Звіти були ілюстровані цифрами. У них відмічено, що кредитівка з кінцем року мала 896 членів з яких 122 були новими членами, а оборотові фонди зросли до суми 1,180,266 дол., зріст на 13.1%. Дуже гарний ріст показують ощадності членів. Вони осягнули суму 494,004 дол. або 24.3% приросту. Зросли також уділи членів на 16.6% і осягнули суму 566,402 дол. Поважно зросли позички — у звітному році уділено 156 позичок на суму 522,590 дол., зріст 11.9%.

А Господин, у своєму кінцевому слові, подякував усім за участь, підкреслюючи, що 25-літній шлях кредитівки був досить тяжкий, вона переживала різні етапи своєї праці, було багато різних перешкод і труднощів, але, помімо цього, вона щасливо й успішно закінчила своє перше 25-ліття.

Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1968.

Перший ряд (зліва): В. Ільницький — секретар Дирекції, С. Корбутяк — заступник голови Дирекції, А. Господин — голова Дирекції, о. Р. Кисілевський — член Дирекції, А. Качор — управитель, В. Мигаль — голова Контрольної Комісії.

Другий ряд (зліва): В. Макота — член Дирекції, М. Саракула — член Кредитового Комітету, Е. Михайлишин — службовка, Г. Мозіль — член Дирекції, В. Клос — член Кредитового Комітету.

Третій ряд (зліва): Б. Мартинович — член Дирекції, О. Левицький — член Контрольної Комісії, І. Зельський — заступник управителя, В. Леськів — член Контрольної Комісії. Бракує С. Мокрія — голови Кредитового Комітету.

У місяці березні Дирекція схвалила ювілейний проєкт і проголосила його в *Бюлетені* ч. 2 за 1968 рік. Проєкт полягав у тому, що в ювілейному році можна було вписати безкоштовно в члени кредитівки всіх дітей членів Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, які народилися або народяться в 1968 році. Кожна дитина, народжена в ювілейному році, дістала від кредитівки членську книжечку з одним уділом 5 дол. З кінцем року таких ювілейних новонароджених членів було 15.

Самі ювілейні святкування відбулися в суботу, 28 вересня 1968 в бенкетовій залі „Голден Ресторант” спільно з Кооперативною Громадою, яка разом з кредитівкою відзначала „День Української Кооперації”. Свято відкрив і ним провадив І. Шкварчук, заступник голови Кооперативної Громади. Молитву провів о. Р. Кисілевський, член дирекції, а всіх присутніх членів і гостей привітав А. Господин. Він також підніс тост у честь

Святкування 25-ліття кредитівки і „Дня Української Кооперації”, 28-вересня 1968. С. Радчук, голова Дирекції Ощадно-Кредитової Спілки „Карпатія” складає привіт.

Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу і всіх українських кооператив членів Кооперативної Громади.

По смачній вечері, до 125 учасників свята, головну доповідь п.з. „На шляху 25-річної праці Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу” виголосив А. Качор, управитель кредитівки. Він начеркнув історичний розвиток і ріст кредитівки від часу заснування аж до дня ювілею, а своє слово закінчив заклик до представників українських кредитових кооператив, щоби вони не забували, що всі українські кредитові кооперативи в Канаді мають ту саму ідею і ту саму мету — служити своєму народові, допомагати йому морально і матеріально бути собою. Щоби цю мету досягнути, треба з’єднати сили в один суцільний господарсько-кооперативний рух українців Канади, бо від того залежатиме чи в мозаїці народнього господарства Канади українці матимуть власне обличчя, чи збережуть свою національну ідентичність в кооперації Канади і чи залишаться ці кооперативи українськими для їх спадкоємців.

Чергову доповідь про основоположника кредитової кооперації Фрідфіха Вільгельма Райфайзена, з приводу 150-ліття його народження, виголосив С. Радчук, голова Дирекції Кредитової Спілки „Карпатія”. Після цієї доповіді І. Шкварчук прочитав низку привітів, які надійшли на це свято. Між ними були привіти

від Товариства Української Кооперації (ТУК) в ЗСА, від Координаційного Комітету Українських Кредитових Кооператив у Торонто за підписом В. Ситника, від кредитової кооперативи „Самопоміч” у Чикаго за підписом Р. Мицика. Усні привіти склали М. Марунчак від УВАН і М. Боровський та С. Волинець від редакції *Українського Голосу*. На залі були ще представники *Нового Шляху*, *Жіночого Світу* і *Канадійського Фермера*.

Опісля, в українській пресі появилися статті в яких подано інформації про працю кредитівки та про відбуті святкування срібного ювілею. *Поступ* з 13 жовтня 1968 помістив довшу статтю п.з. „Подвійне кооперативне свято — День Української Кооперації і 25-річчя Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу”.

Управа Кооперативної Громади у Вінніпезі, 1966-1969.

Сидять (зліва): В. Запісоцький, А. Качор - голова, І. Шкварчук - секретар.
Стоять (зліва): І. Геврик - скарбник, О. Барвінський - заступник голови.

Канадійський Фармер з 12 жовтня, у своєму додатку „Фармерські, Робітничі та Економічні Справи” помістив коротку вступну статтю п.з. „Срібний ювілей Кооперативи Північного Вінніпегу” з фотографіями голови Дирекції А. Господина і управителя А. Качора та дому кредитівки. У тому самому числі, *Канадійський Фармер* почав друкувати довшу статтю А. Качора п.з. „На шляху 25-річної праці Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу”.

Український Голос з 16 жовтня 1968 помістив статтю С. Волинця п.з. „Свято кооперації і 25-ліття Кредитівки Північного Вінніпегу” в якій, крім важніших фактів і цифр з праці кредитівки, подав коротку інформацію про Кооперативну Громаду, закінчуючи статтю компліментом, що це було „дійсно миле кооперативне свято”.

Новий Шлях з 2 листопада подав довшу згадку про це свято п.з. „Свято кооперації і 25-ліття Кредитівки Північного Вінніпегу” з великою фотографією проводу кооперативи.

Відмічуючи 25-літній ювілей, треба згадати про матеріальний стан кредитівки. Треба було 15 років, щоби кредитівка осягнула в 1958 році перших 100,000 дол. майна. За наступних 5 років, тобто у 1963 році, оборотові фонди переступили 500,000 дол., а за дальших 3 роки, в 1966 році, кредитівка стала мільйонером.

Баланс кредитівки на 31 серпня 1968	
Активи	
Готівка	\$ 46,186.87
Особисті позички	145,898.70
Гіпотечні позички	938,702.06
Бонди	5,841.82
Уділи в Союзі	35,208.00
Дім і парцеля	36,839.00
Устаткування	1,584.50
Передплати	5,200.00
Р а з о м	\$1,215,460.95
Пасиви	
Уділи	\$608,276.55
Ощадності членів	539,572.34
Задовження в Союзі	20,000.00
Запасний фонд	25,937.55
Спеціальний фонд і вписове	210.53
Балансова надвишка	21,463.98
Р а з о м	\$1,215,460.95

Слід також згадати, що за 25 років свого існування кредитівка уділила своїм членам 1,379 позичок на суму 3,587,730 дол.

За весь час своєї діяльності Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу співпрацювала і помагала різним українським громадським установам. Таких товариств і організацій, що користали з послуг кредитівки в її ювілейному році було 33. Між проєктами допомоги і пожежними на громадські цілі, крім тих згаданих раніше, слід звернути увагу на те, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу підтримувала такі організації як Український Католицький Університет у Римі, Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, Суспільну Службу Українців Канади, Колегію св. Андрея у Вінніпезі, Світовий Конгрес Вільних Українців, Український Вільний Університет у Мюнхені, Енциклопедію Українознавства у Сарсель, Товариство і Інститут Дослідів Волині та багато інших. Ця активна підтримка громадських установ завершилася тим, що у своєму ювілейному році кредитівка стала фундатором Народньої Фундації ім. Т. Шевченка.

На порозі другого чвертьстоліття

Відсвяткувавши гідно свій срібний ювілей, члени кредитівки на загальних зборах 25 лютого 1969 дуже поважно передискутували питання дальшої праці в наступному 25-літті. Замітний у цій дискусії був факт, що члени висловлювали свої думки оптимістично. Вони вважали, що кредитівка має далі допомагати своїм членам та при допомозі їхніх ощадностей, творити постійне і доступне джерело кредиту для передбачених і непередбачених ними продуктивних цілей. З тією метою треба мати бюджет і плян праці не тільки з року на рік, але також плян розбудови кредитівки на наступних 25 років. Члени виявили бажання і потребу спільно працювати у приєднанні нових членів, у збільшенні оборотних фондів та служити українській громаді ще краще чим досі.

Від довшого часу відчувалася потреба мати для членів безплатну і догідну стоянку для авт, де члени могли б залишити свої авта в тому часі, коли приїжджають до кредитівки в ділових справах. Щоби цю ідею зреалізувати, треба було чекати на відповідний момент, коли один із сусідів кредитівки оголосив продаж своєї посілості. Майже цілий 1968 рік управитель кредитівки торгувався за ціну, бо була дуже висока. Щойно з початком 1969 року підписано умову купівлі цієї парцелі за 8,500 дол., а 1 липня кредитівка перебрала цю посілість у свою власність. Парцелю цю скоро впорядковано і вже в серпні 1969 року повідомлено членів у *Бюлетені* ч. 3 (41), що при вул. Селкірк 548 є готова стоянка авт і члени своєчасно, безплатно, можуть з неї користати. Це знову був один крок вперед у розбудові Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

**Іван Зельський,
заступник управителя,
1963-1969**

У тому самому році І. Зельський, перший службовець кредитівки, на власне бажання, рішився покинути працю. У середу, 24 вересня 1969 провід і працівники Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу запросили Івана Зельського і його дружину Іванну на товариську зустріч, щоб його привітати з приводу його 70-річчя та рівночасно попросити його на заслужений відпочинок.

Цю скромну товариську зустріч відкрив коротким словом А. Господин, голова Дирекції. Молитву провів о. Р. Кисілевський, який також в імені Дирекції підніс тост у шану головного гостя. Відтак, А. Качор мав коротке слово про працю І. Зельського в різних громадських організаціях, зупиняючись окремо на його праці в Кредитивній Кооперативі Північного Вінніпегу, де він працював від 1 травня 1963 до 23 вересня 1969. Після цього, Е. Михайлишин, співтоваришка по праці, вручила І. Зельському скромний дарунок від працівників і провodu кредитівки.

Користаючи з цієї зустрічі, А. Добрянський привітав І. Зельського від *Нового Шляху*, де І. Зельський працював в адміністрації, будучи короткий час управителем видавництва. С. Корбутяк привітав І. Зельського від Пласту, пригадуючи йому його працю на пості першого голови Пласту-Приятю.

Останнє слово про себе і свою працю та слово подяки за таке миле і несподіване свято мав І. Зельський. Він підкреслив, що працював із вдовolenням для української громади і тепер, на відпочинку, не думає дармувати, але у міру своїх сил буде далі працювати для неї.

З відходом І. Зельського Дирекція прийняла на працю нову службовку, Теофілю Лучку.

У 1969 році Кооперативна Громада відзначувала 20-ліття свого існування. Ювілейне свято відбулося в суботу, 15 листопада в бенкетовій залі „Голден Ресторант” в присутності біля 100 осіб, представників українських кооператив, організацій і преси. Свято відкрив і ним провodu С. Радчук, голова Кредитової Спільки „Карпарія”. Святочну вечерю почав о. В. Кушнір молитвою, а І. Шкварчук, заступник голови Кооперативної Громади, підніс тост.

Головну доповідь про 20-літню працю Кооперативної Громади виголосив А. Качор. Кооперативна Громада була створена

в 1949 році з метою координації кооперативної праці українських кооператив у Канаді. У роках 1949 до 1969 вона була дуже живою організацією, яка притягнула до співпраці з кооперативними установами майже весь актив української інтелігенції у Вінніпезі. З її ініціативи відбувалися різні кооперативні сесії, наради і конференції, а також відновлено відзначення кожного року „Дня Української Кооперації”.

Кооперативна Громада дала поштовх до того, що в 1957 році в Торонті засновано Комітет Українських Кредитових Кооператив. У ЗСА в тому самому часі почало діяти Товариство Української Кооперації (ТУК), яке потім змінило свою назву на Централю Українських Кооператив Америки. Ці центральні договорилися скликати 15 листопада 1967 в часі Першого Світового Конгресу Вільних Українців у Нью Йорку кооперативну конференцію з метою намітити спільний план кооперативної дії. На цій конференції схвалено окремі резолюції, які підтвердили, що завданням української кооперації у вільному світі є служити і працювати для свого народу. Також схвалено творити Українські Кооперативні Ради у всіх країнах вільного світу, де діють три або чотири українські кооперативи і включати їх у крайові представництва.

Щоб цю постанову перевести в життя, треба було при Президії Секретаріату СКВУ оформити окрему Кооперативну Комісію. Це завдання припало на Кооперативну Громаду, бо осідком Президії СКВУ був тоді Вінніпег. Таку комісію створено в червні 1969. Її сформував і очолив А. Качор, тодішній голова Кооперативної Громади. По перенесенні осідку Президії СКВУ до ЗСА, цю комісію очолив О. Плешкевич. Під час Другого Світового Конгресу Вільних Українців у 1973 році цю комісію переіменовано на Світову Українську Кооперативну Раду.

Про працю Кооперативної Громади видано окрему книжку в опрацюванні А. Качора п.з. *20-річчя Кооперативної Громади у Вінніпегу*. Книжка появилася друком у 1971 році.

Століття Манітоби

У 1970 році Манітоба святкувала 100-ліття відколи вона стала провінцією Канади. Це було велике свято не тільки для Манітоби, але також для цілої Канади. Для українців у Канаді це також було велике свято, бо Манітоба — колыска українського життя в цьому новому світі, а Вінніпег — столиця не тільки цієї провінції, але також столиця всіх українців у Канаді.

Кредитова кооперація включилася в ці святкування, закликаючи кооперативних провідників до збільшеної праці в цьому році, особливо над поширенням терену і засягу діяльності кредитових кооператив у Манітобі.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу приєдналася до того заклик, звертаючись до своїх членів з проханням

допомогти управі кредитівки в цьому ювілейному році знову ж приєднати 100 нових членів і збільшити оборотів фонди на нових 100,000 дол. Певним стимулом до здійснення пляну було те, що за кожного нового члена кредитівка з місця виплачувала одного пропам'ятного срібного доляра століття Манітоби. З кінцем року, у звіті кредитівки показано стан членів цифрою 1,091, а майно переступило 1,500,00 дол.

У 1970 році відбувся ще один ювілей. Кредитова кооперація Канади відзначувала своє 70-ліття. Як знаємо з історії, у 1900 році Альфонс Дежарден заснував першу кредитову кооперативу в місцевості Леві, в Квебеку. У 1970 році в Канаді було 4,663 кредитових кооператив, які об'єднували 5,100,00 членів, або біля 25% усього населення Канади.

У цьому ювілейному році кредитові кооперативи Манітоби окремим бенкетом 25 листопада попрощали свого довголітнього лідера і співтворця кооперативного руху в Манітобі, Дарвіна Чейса, який був директором Відділу Кооперації в Манітобському уряді, а тепер відходив на емеритуру. Д. Чейс був великим приятелем Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, якій помагав своїми порадами ще від 1952 року. Від українських кредитових кооперативів Вінніпегу С. Радчук і А. Господин вручили йому великий різьблений альбом, з намальованим видом на Манітобську Легіслятуру і двомовною дедикацією всередині, що це пам'ятка співпраці з українськими кредитовими кооперативами.

З днем 30 вересня того ж року ввійшов у силу новий провінційний закон для кредитових кооператив у Манітобі, який тоді вважали наймодернішим з-поміж усіх кооперативних законів на північноамериканському континенті. Завдання цього закону було наблизити кредитові кооперативи до сучасної банкової системи.

Згідно з тим законом, кожний член кредитівки може мати тільки один уділ у сумі 5.00 дол., за який кредитівка не виплачує відсотків. Член може відібрати цей п'ятидоляровий уділ щойно тоді, коли виступить з членів кредитівки. Таким чином, зліквідовано виплату дивідендів від уділів. До цього часу Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, як і інші кредитові спілки, виплачувала своїм членам щорічно дивіденду від уділів. Відтепер, члени можуть складати свої гроші в кредитових кооперативах на такі рахунки, як асекуровані ощадності, звичайні ощадності, на чекове conto і на коротко- і довготермінові депозити.

На основі цього закону загальні збори вибирають тільки дирекцію кредитівки, схвалюють річні звіти, уділяють дирекції абсолюторію, а дирекція відповідає перед загальними зборами і перед урядом за всі справи кредитівки. Дирекція також має право назначувати Кредитовий Комітет і Контрольну Комісію, хібащо на найближчих загальних зборах члени ухвалять, щоби це право й надалі залишити загальним зборам, що, між іншим, ухвалили

члени Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

Багатий на ювілеї рік і закінчився ювілеєм. 29 грудня 1970 Андрій Господин, голова Дирекції кредитівки, закінчив 70 літ життя. З того приводу, того ж дня ввечері на запрошення Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в бенкетовій залі „Голден Ресторант” зібралося 100 осіб, щоби привітати А. Господина з його 70-літтям і 50-літтям його громадської праці.

Андрій Господин, управитель 1947-1951, член Дирекції 1947-1952 і голова Дирекції 1953-1972

Господарем свята був о. Р. Кисілевський, заступник голови Дирекції, а гост у честь А. Господина підніс В. Мигаль, голова Контрольної Комісії. Після вечері А. Качор привітав А. Господина і його дружину від членів кредитівки і начеркнув його життєвий шлях. А. Господин народився 29 грудня 1900 в селі Павшівка, повіт Чортків у Західній Україні. Він відбув військову службу в австрійському і українській арміях, після чого перебував у Чехословаччині. Від 1923 року А. Господин живе в Канаді де був активним у культурно-освітній роботі Читальні „Прогресу” та в кооперативній праці різних кооперативів Вінніпегу.

Членом Кредитової Кооперативи став у 1945 році, був її управителем від 1947 до 1951 року, а від 1953 очолював Дирекцію кредитівки. Під кінець доповіді вручено А. Господинові два скромні дарунки від Дирекції і працівників кредитівки.

Усні привіти склали О. Барвінський від Кооперативної Громади, М. Мандрика від УВАН, о. В. Кушнір від Конгресу Українців Канади, Т. Кобзей від Українського Робітничого Союзу, М. Залозецький від побратимів з перших днів побуту в Канаді, а о. Р. Кисілевський прочитав письмові привіти від кредитових кооператив у Торонті та від Товариства Української Кооперації в ЗСА.

Дальша розбудова

У парі з успіхом росту членства і оборотових фондів виникла потреба поширити бюро кредитівки. Зокрема дуже пекучою була потреба збудувати окрему вогнетривалу касу і завести алармову систему, щоби краще і певніше забезпечити майно кредитівки. Щоби це зробити треба було звільнити другу половину дому, яку винаймала адвокатська фірма Вавриков і Огаренко, а відтак, перебудувати цілий партер, пристосовуючи його до вищезгаданих потреб. Це все зроблено коштом 10,000 дол.

У п'ятницю, 22 жовтня 1971 о. год. 6:30 ввечорі відбулося офіційне відкриття поширеного і змодернізованого нового приміщення. На відкритті було понад 100 осіб. А. Господин привітав усіх членів і гостей. Особливо привітав о. В. Кушніра, президента КУК, Й. А. Рольфа, головного інспектора кредитових кооператив у Манітобі, Г. Фрізера, представника Союзу Кредитових Кооператив, Е. Плежера, представника CUNA, представників українських кредитових кооператив і архітекта перебудови, В. Денку. О. В. Кушнір сказав кілька слів теплого привіту, бажаючи ще більших успіхів у праці кредитівки і перерізав стрічку при вході до бюро а тим актом офіційно відкрив відновлене бюро кредитівки. Присутні мали нагоду оглянути цілий дім, зокрема дві нові вогнетривалі каси, кімнату для засідань Дирекції, Контрольної Комісії і Кредитового Комітету.

Відкриття поширеного і відновленого приміщення кредитівки, 22 жовтня 1971. Теофіла Лучка, касирка, і А. Качор, управитель.

У зв'язку з перебудовою, відсвіжено зовнішню частину будинку та вмонтовано нову неонову вивіску з написом „КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ” і “NORTH WINNIPEG CREDIT UNION LIMITED”.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу після поширення і ремонту, 1971.

У 1971 році, крім ремонту дому, був також золотий ювілей *Бюлетеня* кредитівки, тобто поява його 50 числа. Коли б зібрати всі ці числа разом за 13 років, то з них була б книга на 288 сторінок.

На його сторінках друкуються щорічні фінансові звіти і звіти з діяльності кредитової кооперативи, рекламуються нові послуги і чергові змагання у приєднанні членів. *Бюлетень* має і документальний і освітній характер. У ньому можна знайти не тільки хроніку життя Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, але також інформацію про всесвітній кооперативний рух, про розвиток української кооперації в Канаді, головно стан росту кредитових спілок Вінніпегу, та про різні українські національні річниці. Між цим, де-не-де, розміщені кличі про кооперацію і про національне виховання та думки-цитати письменників, як Іван Франко і Тарас Шевченко, або визначних українських кооператорів, як Остап Луцький, Юліян Павликовський, М. Туган-Барановський, Борис Мартос і Кость Левицький.

Важлива подія для українського кооперативного руху в Канаді відбулася під час X Конгресу Українців Канади, 10 жовтня 1971 у Вінніпезі. З ініціативи Господарсько-Кооперативної Конгресової Комісії, в присутності 27 представників коопера-

тивних установ з різних місцевостей Канади, відбулася крайова кооперативна нарада, яка одногосно схвалила оформити для українських кооператив у Канаді Українську Кооперативну Раду, як її ідейно-координаційний центр і включитися активно в систему Конгресу Українців Канади.

Нарадами проводила Президія в складі А. Качор — голова і представник Кооперативної Громади Вінніпегу, В. Ситнюк — заступник голови і представник Координаційного Комітету Кредитових Кооператив Торонта, О. Барвінський — секретар з Вінніпегу, і В. Куций — секретар з Торонта. На цих нарадах був гість із ЗСА, Богдан Стефанович, який склав привіт від Товариства Української Кооперації.

С. Квалюга

Праця в поширеному і відновленому приміщенні кредитівки, 1971.
Зліва: П. Салига, О. Гвоздулич, А. Качор, Т. Лучка і Е. Михайлишин.

Проект постанов і справу оформлення Кооперативної Ради зреферував голова комісії, А. Качор, а учасники доручили Координаційному Комітетові Кредитових Кооператив у Торонто та Кооперативній Громаді у Вінніпезі перевести практичне оформлення Української Кооперативної Ради Канади. Рішено також, що осідком цієї Ради буде Торонто і тому звітди мають бути її голова і секретар, а перший заступник з Вінніпегу. Згідно з цією постановою, кореспонденційним шляхом оформлено першу Президію Ради, до якої ввійшли Василь Ситник (Торонто) — голова, Андрій Качор (Вінніпег) — перший заступник голови, М. Андрухів (Монтреаль) — другий заступник, Іван Лещинин (Торонто)

— секретар, Василь Куций (Торонто) — скарбник, і члени Іван Шкварчук (Вінніпег), Осип Барвінський (Вінніпег), Василь Яшан (Саскатун), Михайло Хом'як (Едмонтон), Дмитро Недошитко (Ошава) і Петро Дяків (Ст. Кетеринс). До Контрольної Комісії були вибрані Павло Кіт (Торонто), Андрій Господин (Вінніпег), Степан Романець (Торонто) і Микола Кос (Торонто).

У Канаді в тому часі діяли 44 українські кредитові кооперативи, з яких 32 вписалися до Української Кооперативної Ради Канади.

У тому історичному 1971 році членами Дирекції були А. Господин — голова, о. Р. Кисілевський — заступник голови, В. Ільницький — секретар, Г. Мозіль, Б. Мартинович, В. Макога і П. Салига — члени. У Кредитовому Комітеті чули С. Мокрій — голова, В. Клос — секретар і М. Саракула — член. У Контрольній Комісії були В. Мигаль — голова, В. Леськів — заступник голови і О. Левицький — секретар.

Провід і працівники Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1971.

Сидять (зліва): В. Мигаль — голова Контрольної Комісії, о. Р. Кисілевський — заступник голови Дирекції, А. Господин — голова Дирекції, А. Качор — управитель, В. Ільницький — секретар Дирекції, С. Мокрій — голова Кредитового Комітету.

Стоять (зліва): Б. Мартинович — член Дирекції, Г. Мозіль — член Дирекції, О. Гвоздулич — службовка, П. Салига — член Дирекції, В. Леськів — член Контрольної Комісії, В. Клос — член Кредитового Комітету, О. Левицький — секретар Контрольної Комісії, Е. Михайлишин — службовка, М. Саракула — член Кредитового Комітету.

Склад персоналу у тому році включав управителя А. Качора і службовців Е. Михайлишин, Т. Лучку і О. Гвоздулич (від 1 травня).

Баланс кредитівки на 31 грудня 1971	
Активи	
Готівка	\$ 67,213
Бонди	6,842
Уділи в Союзи	100,000
Особисті позички	142,004
Гіпотечні позички	1,493,010
Власний дім	51,176
Устаткування	1,761
Передплати	5,266
Р а з о м	\$1,867,272
Пасиви	
Уділи	\$ 5,785
Асекуровані ощадності	653,955
Звичайні ощадності	575,658
Довготермінові депозити	582,900
Запасний фонд	40,281
Спеціальний фонд	190
Стабілізаційний фонд	4,558
Балансова надвишка	3,945
Р а з о м	\$1,867,272

Новий успіх — другий мільйон

На підставі фінансового звіту за 1971 рік, можна було припускати, що потенціал на успіхи в наступному році буде позитивний. У 1972 році, в травні, маєтковий стан кредитівки зріс до 2,011,457 дол. Якби це майно поділити пропорційно до членства, яке в тому часі нараховувало 1,200 осіб, то на одного члена пересічно припадало б 1,676 дол. Цей факт вплинув на те, що з днем 1 квітня 1972 підвищено життєве забезпечення на асекурованих ощадностей із суми 1,000 дол. до суми 2,000 дол. Іншими словами, якщо член вложив на це конто 2,000 дол., перед закінченням 55 року свого життя, тоді вартість тих ощадностей, з асекурацією, рівняється сумі 4,000 дол. Ця нова, безплатна життєва асекурація на ощадностях дуже допомагала в дальшому розвитку кредитівки, яка стояла на порозі 30-літнього ювілею і мріяла збільшити своє членство до 2,000 осіб, а оборотові фонди дотягнути до 3,000,000 дол.

Дирекція кредитівки, 1972.

Сидять (зліва): о. Р. Кисілевський — заступник голови, А. Господин — голова, В. Коритовський — секретар.

Стоять (зліва): В. Макота, Г. Мозіль, Б. Мартинович і П. Салига — члени.

Тридцяті Річні Загальні Збори Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу відбулися у вівторок, 27 лютого 1973 в залі „Голден Ресторант” при участі 150 осіб, членів і гостей. Збори відкрив А. Господин і попросив М. Марунчака на президента і В. Ільницького та В. Коритовського на секретарів. Після схвалення звітів, з яких члени дізналися, що баланс кредитівки на 31 грудня 1972 виносив 2,286,660 дол., Номінаційна Комісія представила список кандидатів до завідуючих органів, заявляючи, що дотеперішній голова Дирекції, А. Господин і його заступник о. Р. Кисілевський відмовилися далі виконувати свої обов’язки. На їх місце до Дирекції вибрано нових членів Мирона Огаренка і Миколу Трусевича, перевибрано Петра Салигу. До Кредитового Комітету і Контрольної Комісії перевибрано С. Мокрія і В. Мигалья. Президент зборів, М. Марунчак, подякував А. Господинові за його 20-літню, а о. Р. Кисілевському за 9-літню віддану працю для добра кредитівки.

На ювілейній вечері головний привіт від Кооперативної Громади, кооперативи „Калина”, Кредитової Спільноти „Карпатія” і всіх кредитивних кооперативів Вінніпегу, склав Іван Шкварчук. О. Барвінський привітав кредитівку від Кредитової Кооперативи

Кредитовий Комітет, 1972.
Зліва: Д. Мазур, М. Саракула і С. Мокрій.

Контрольна Комісія, 1972.
Зліва: О. Левицький, В. Леськів і В. Мигаль.

„Віра”. Привітальне слово від Президії КУК мав Юрій Гвоздулич. Гарний привіт від Осередку Української Культури і Освіти склав В. Климків, а М. Марунчак від УВАН. Останнє, дуже зворушливе слово мав Василь Топольницький, який пригадав, як він підготовляв ґрунт до заснування цієї кредитівки 30 років тому.

Зараз після загальних зборах на першому спільному засіданні 20 березня 1973, оформився новий провід кредитівки. Нова Дирекція складалася із Петра Салиги — нового голови, Богдана Мартиновича — заступника голови, Василя Коритовського — секретаря, і членів Гриця Мозіля, Василя Макоти, Мирона Огаренка і Миколи Трусевича. У Кредитовому Комітеті були Степан Мокрій — голова, Михайло Саракула — секретар, і Дмитро Мазур — член. У Контрольній Комісії були Володимир Мигаль — голова, Володимир Леськів — заступник голови, і Олег Левицький — секретар. У тому році у складі персоналу кредитівки були управитель А. Качор і службовці Євгенія Михайлишин, Теофіля Лучка, Олександра Гвоздулич і Настя Дольська (від 1 березня).

У зв'язку з 30-літнім ювілеєм кредитівки варто кинути оком на тодішній стан кредитової кооперації в Канаді та на силу українських кредитових кооператив у Вінніпезі.

З кінцем 1972 року у Канаді в усіх провінціях діяли 4,214 кредитові кооперативи. Вони мали 6,520,473 членів, понад 25% населення Канади, і розпоряджали сумою 6,384,088,377 дол. майна. Найсильніші і найкраще розвинені кредитові кооперативи були в східній Канаді, в Квебеку і в Онтаріо.

У Манітобі було 200 кредитових кооператив. Вони об'єднували 225,950 членів, а їх майно досягнуло 299,300,544 дол. Динаміка росту кредитівок у Манітобі, в тому часі була дуже сильна й серйозна.

Українські кредитові кооперативи у Вінніпезі також були живі, активні та показували поважний ріст у членстві і в оборотних фондах.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1971 і 1972

Назва кредитівки	Члени		Оборотні фонди	
	1971	1972	1971	1972
„Карпатія”	4,094	4,555	\$ 7,202,597	\$10,157,677
Північного Вінніпегу	1,157	1,245	1,867,272	2,286,660
„Віра”	862	861	1,025,777	1,126,707
„Поступ”	492	554	798,706	1,117,653
„Дніпро”	155	157	135,841	151,300
„Степ”	176	145	132,994	134,060
Св. Михайла	140	150	64,662	83,421
Св. Йосифа	104	107	33,475	38,182
Р а з о м	7,180	7,774	\$11,261,324	\$15,095,660

Прикро ствердити, що не всі ці кредитові кооперативи Вінніпегу в пізніших роках виявляли насагу до праці і тому деякі з них сьогодні вже не існують.

Українська Світова Кооперативна Конференція

Під час Другого Світового Конгресу Вільних Українців у Торонті, 31 жовтня 1973, з ініціативи Кооперативної Комісії при Президії Секретаріату СКВУ, яку очолював управитель Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, відбулася світова конференція українських кооператив у вільному світі з участю 63 делегатів, в тому числі 2 з Австралії, 2 з Аргентини, 3 з Англії, 18 із ЗСА, 38 з Канади і 13 гостей. Заступлені були такі американські міста, як Чикаго, Філадельфія, Дітройт, Савт Бавндбрук, Йонкерс, Нью Йорк, Ньюарк, Джерзі Сіті і Вашингтон, а також канадські міста Торонто, Ошава, Гамільтон, Вінніпег, Саскатун, Монреаль, Віндзор і Садбері.

Головну доповідь на цій конференції виголосив А. Качор п.з. „Головна мета української кооперації у вільному світі”. У ній він навітлив ідейну основу праці українського кооперативного руху в діаспорі та оформлення для нього свого ідейнокоординаційного центру. Далі заслухано звіти всіх крайових представників з дуже цікавими коментарями про їх діяльність у різних країнах українського поселення.

Конференція прийняла ряд резолюцій, які передано Президії СКВУ до схвалення на пленумі світового конгресу.

Ми, представники українських кооператив у вільному світі, учасники і повноправні делегати на II СКВУ, зібрані на окремій Кооперативній Конференції, у висліді переведених нарад, стверджуємо і постановляємо:

1. Українська кооперація у вільному світі, оформлена на суто національній базі, являється пересемником і носієм ідей понад 100-літньої праці українського кооперативного руху на рідних землях України, що його московсько-більшевицький окупант знищив, а надбаня цього руху загарбав і включив у свою господарську систему, в якій нема місця на вільну демократичну кооперацію.

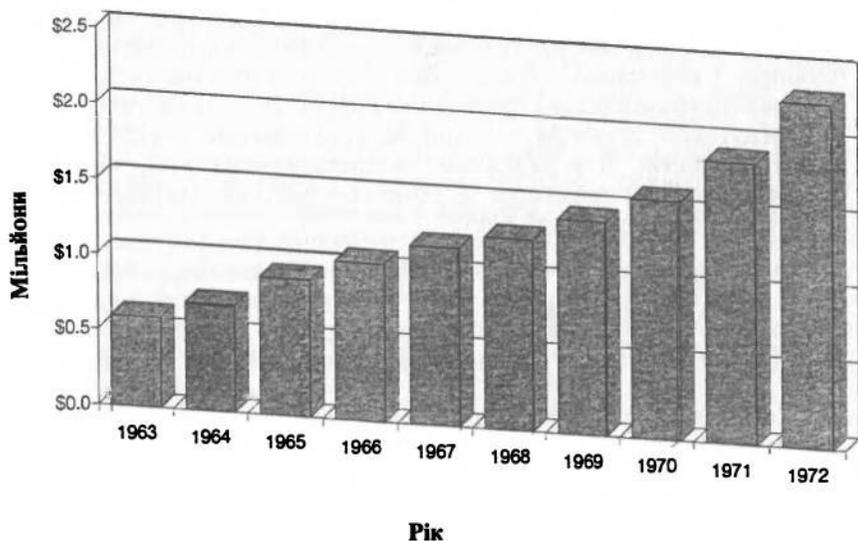
2. Українські кооперативи у вільному світі відновили кооперативну діяльність, zorganizували в різних країнах вільного світу низку українських кооператив, що стали частиною великого кооперативного руху, одначе не асимілювалися, а задержали свою українську ідентичність, що за мету своєї господарської діяльності поставили: **СЛУЖБУ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, А ДАЛІ І ЦІЛІЙ УКРАЇНСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!**

3. Українська кооперація у вільному світі, доцінюючи значення організаційної сили Крайових Представництв, голосами своїх представників висловлює свою готовість морально і матеріально підтримувати їхню загально-громадську діяльність, а зокрема культурне життя в своїх країнах поселення. Рівночасно апелює до наших Крайових Проводів і всієї української спільноти більше користати з услуг української кооперації.

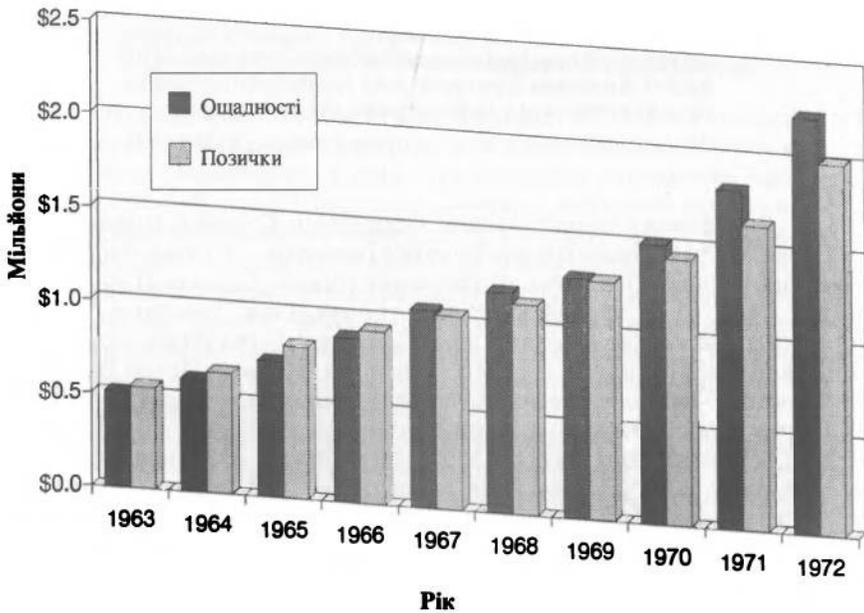
Бюлетень ч. 4 (58), 1973

До проводу новоствореної Української Світової Кооперативної Ради ввійшли Василь Ситник (Торонто) — голова, Андрій Качор (Вінніпег) — перший заступник голови, Омелян Плешкевич (Чикаго) — другий заступник голови, Іван Лецишин (Торонто) — секретар, Василь Куций (Торонто) — скарбник, і члени Павло Кіт (Торонто), Дмитро Григорчук (Чикаго), Петро Цимбалістий, (Англія), Степан Лисенко (Австралія) та Юрій Іваник (Аргентина). Контрольна Комісія складалася з Володимира Кліша (Торонто), Лева Футали (ЗСА) і Івана Шкварчука (Вінніпег). З того часу почала діяти і діє до сьогодні Українська Світова Кооперативна Рада, як складова частина Світового Конгресу Вільних Українців.

Майно 1963 - 1972

Ощадності і Позички 1963 - 1972

Нема сумніву, що тридцять років своєї діяльності Кредитова Кооператива закінчила з неабиякими успіхами. Серйозно розбудувавши свій капітал до двох мільйонів доларів, вона здобула і скріпила своє друге місце серед українських кредитівок Вінніпегу. Своєчасною готовістю брати участь в ініціюванні та в активній підтримці різних громадських проєктів, вона виробила собі репутацію установи з солідною громадською совістю і відповідальністю. В українському кооперативному русі, вона заслужила собі на признання за свою кооперативну ідейність і витончений організаційний хист.

5 НОВА МЕТА — ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ МАЙНА

Четверте десятиліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу було періодом поважного росту, коли кредитівка розвинулася від двомільйонної до десятимільйонної установи. Пересічний рівень щорічного зростання майна був на 662,000 дол., хоч у трьох роках першої половини десятиліття приріст перевищав 1,000,000 дол. річно, а найбільший приріст був у 1978 році на суму 1,638,660 дол. У другій половині декади темпо зростання значно сповільнилося з огляду на економічну кризу в Канаді, зумовленою високим рівнем безробіття, інфляцією та високими і нестабільними відсотками на позичках і ощадностях. У тому періоді кредитівка намагалася знайти якусь господарську рівновагу в умовах постійно мінливого фінансового ринку. В критичному 1981 році, майно кредитівки збільшилося всього на 114,379 дол., що в парі зі закінченням ділового року без дефіциту вважалося неабияким досягненням. Незважаючи на економічні проблеми, цей етап діяльності кредитівки завершився новим успіхом. У 1982 році майно кредитівки збільшилося на 1,289,939 дол. і Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила чергових десять років своєї праці сумою десять мільйонів доларів.

Початки нового десятиліття

Роки 1974 і 1975 в основному були роками спокійної нормальної праці. Були, однак, і сумні і радісні моменти, які заслуговують на окрему згадку.

Таким сумним моментом був початок 1974 року, коли помер Іван Зельський, перший службовець кредитівки. Іван Зельський — це дитина українського Поділля. Народився 24 вересня 1899 року в селі Гермаківка, повіт Борщів, Західня Україна. У листопаді 1918 року зголосився до Української Галицької Армії. Після війни склав іспит зрілості в учительській семінарії в Чорткові 1921 року. До часу другої світової війни учителював. До Канади прибув у 1948 році з дружиною Іванною і донькою Дарією. У Канаді, спершу, працював у друкарні, а від 1955 року провадив власну харчеву крамницю. Відтак, від 1 серпня 1963 до 22 вересня 1969 працював у Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу. Іван Зельський був активним громадським діячем у різних товариствах, а зокрема багато праці вложив для пластової молоді. Він був співосновником і першим головою Пласт-Приятю у Вінніпезі.

Другою подією, про яку слід згадати, було засідання Дирекції кредитівки 12 березня 1974, на якому перший раз в історії кредитівки, святочно відзначено окремими грамотами Гриця Мозіля, Богдана Мартиновича і Володимира Леськова за їх довольгитню працю в проводі кредитівки. Г. Мозіль був членом Дирекції повних 18 років, Б. Мартинович 9 років, а В. Леськів 10 років виконував обов'язки члена Контрольної Комісії.

До радісних моментів треба записати дату 30 червня 1974, коли кредитівка у своєму рості переступила три мільйони доларів, осягнувши суму 3,007,148.88 дол. оборотових фондів.

Цей новий успіх можна частинно завдячувати постійному намаганні кредитівки заохочувати своїх членів користати повністю з усіх фінансових послуг кооперативи, збільшувати свої ощадності та консолідувати свої довги. Про це можна прочитати на сторінках *Бюлетеня* 1974 року. До якої міри найвигідніші послуги членам були пріоритетом для кредитівки свідчить повідомлення у *Бюлетені* ч. 3 (61) за липень-вересень 1974 про новий спосіб ощадностей. Кредитова кооператива пропонує тим членам, котрі з різних причин не можуть відвідувати кредитівку в урядових годинах, полагоджувати свої фінансові справи поштою, пересилаючи чеками чи грошовими переказами гроші з інструкціями на котре conto скільки депонувати, або інструкції стосовно суми, яку їм потрібно вибрати із свого conta.

З українського кооперативного життя в Канаді треба відмітити, що під час XI Конгресу Українців Канади 11 жовтня 1974 відбулися Перші Загальні Збори Української Кооперативної Ради Канади при участі 30 делегатів від 15 українських кредитових кооператив в різних містах Канади. На цих зборах управитель Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу мав головну доповідь „Морально-етичні основи нашої кооперативної праці”, яка стала основою окремих кооперативних резолюцій, схвалених Конгресом.

На загальних зборах, які відбулися 25 лютого 1975 вибрано до проводу кредитівки кількох нових членів. На спільному засіданні 11 березня оформилася Дирекція в складі Петро Салига — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Остап Гавалешка — секретар, і члени — Ольга Сабара, Мирон Огаренко, Григорій Кукса і Лев Балюта. До Кредитового Комітету ввійшли Степан Мокрій — голова, Михайло Саракула — секретар і Дмитро Мазур — член. Контрольна Комісія оформилася в складі Володимир Мигаль — голова, Микола Мельник — заступник голови і Олег Левицький — секретар. У тому часі в управі були Андрій Качор — управитель, службовці — Теофіля Лучка, Олександра Гвоздулич і Настя Дольська та практикантка — Рома Білик. На цьому самому засіданні відзначено окремою почесною грамотою Василя Макоту за його 10-літню працю в Дирекції, а в останній каденції за його працю на пості заступника голови.

Важливим моментом тих загальних зборів у 1975 році було те, що вдруге в історії кредитівки вибрано до її Дирекції жінку — Ольгу Сабару. Першою жінкою в Дирекції була Марія Павлишин (1953-54). Пізніше, Дарія Навроцька була в Контрольній Комісії від 1954 до 1960 року, проте, від того часу в проводі кредитівки не було ані однієї жінки. Вибір Ольги Сабари звернув увагу ще й тим, що це сталося саме в 1975 році, який Організація Об'єднаних

Націй проголосила Міжнароднім Роком Жінки, а Світовий Конгрес Вільних Українців — Роком Української Жінки. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу ще в 1974 році звернула увагу на питання рівноправності жінок у доступі до фінансових послуг та на фінансовий потенціал їх активізації в кооперативному русі. У *Бюлетені* ч. 3 (61) за липень-вересень 1974, стверджено, що на 1,406 членів кредитівки жінки становлять тільки 25% і поміщено заклик жінкам ставати повноправними членами кооперативи. Після такого заклику, зовсім логічним кроком було показати цю рівноправність на ділі— вибором жінки до Дирекції кредитівки.

У 1975 році Канада відзначувала 75-ліття існування кредитової кооперації в цій країні. З того приводу Союз Кредитових Кооператив у Манітобі, у своєму бюлетені, *Credit Lines* ч. 6 з 15 березня 1975, помістив окреме звернення прем'єра міністра Канади, П. Е. Труда, до кредитових кооператив, у якому він каже:

...Дежарден зробив цілий сектор фінансової діяльності більш гуманним. Уважаючи свою кредитову кооперативу вірніше асоціацією людей ніж акумуляцією капіталу, він здійснював банкові трансакції в атмосфері справжньої інтимності, у кліматі довір'я і пошани.

З нагоди 75-ліття кредитових кооператив Дежардена, дійсно на місці є віддати признання їх основоположникові. Я гордий бути між тими, які цього року відзначають чоловіка, який так шляхетно служив своїм співгромадянам.

За 75 років праці кредитова кооперація в Канаді стала дуже сильним і поважним суспільно-господарським рухом. Приблизно кожний четвертий громадянин Канади був членом кредитової кооперативи. У тому самому часі щодесятий українець у Вінніпезі був членом української кредитівки. Нижчеподані статистичні показники свідчать про розвиток кредитових кооператив у Вінніпезі.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1974 і 1975

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1974	1975	1974	1975
„Карпатія”	5,225	5,495	\$13,420,074	\$16,476,331
Північного Вінніпегу	1,436	1,577	3,115,964	4,142,646
„Віра”	886	899	1,392,230	1,578,191
„Поступ”	689	755	1,574,708	1,852,852
„Дніпро”	150	151	146,866	178,091
„Степ”	165	169	133,778	148,356
Св. Михайла	151	103	107,365	133,669
Св. Йосифа	110	111	49,925	52,591
Р а з о м	8,812	9,260	\$19,940,910	\$24,562,727

Стан членства у кредитових кооперативах Вінніпегу за один рік збільшився на 448 осіб або на 5.1%. Найбільший приріст нових членів мали „Карпатія”, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу і „Поступ”. Матеріальні досягнення українських кредитових кооперативів Вінніпегу за 1975 рік були також дуже добрі. Їхнє майно зросло на 23.2% або на 4,621,817 дол. У загальних сумах на першому місці була „Карпатія”, а відсотково Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, бо показувала аж 33% приросту. Всі інші майже стояли на місці.

Незважаючи на господарсько-фінансові труднощі в Канаді того року — інфляція, хитання цін і відсотків на внутрішньому і зовнішньому ринках, страйки і збільшення безробіття — треба ствердити, що на основі звітів кредитівки, 1975 рік був найкращим до цього часу роком для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1975

Активи

Готівка	\$ 74,875.39
Бонди	4,841.82
Уділи в Союзі	170,000.00
Термінові депозити	225,000.00
Особисті позички	300,599.25
Гіпотечні позички	3,313,304.19
Нерухомості	47,928.00
Устаткування	4,775.00
Передплати, різне	1,322.40
Р а з о м	\$4,142,646.05

Пасиви

Уділи	\$ 7,885.00
Асекуровані ощадності	935,904.00
Звичайні ощадності	1,864,627.42
Чеківі ощадності	125,467.73
Довготермінові депозити	957,000.00
Задовження в Союзі	180,000.00
Запасний фонд	43,480.38
Спеціальний фонд	190.28
Стабілізаційний фонд	23,708.31
Балансова надвишка	4,382.93
Р а з о м	\$4,142,646.05

Від 1953 року управитель разом з Дирекцією виготовляли річний бюджет і план праці. Слід звернути увагу, що намічений бюджет і план праці реалізовано кожного року повністю з дуже малими відхиленнями. Ця плянова праця над бюджетом була таємницею успіхів Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Для ілюстрації на ст. 4 в *Бюлетені* ч. 1 (67) за січень-березень 1976 подано, як виконано план праці і бюджет на 1975 рік.

Члени: намічено приєднати 60 нових членів — приєднано 180.

Оборотові фонди: намічено збільшити до \$3,500.000, збільшені до \$4,142,646.05.

Приходи: намічено \$326,100.00, осягнуто \$346,884.41.

Розходи: намічено \$324,600.00 — осягнуто \$342,501.48.

Відсотки від вкладів: намічено виплатити членам \$240,500.00 — виплачено \$254,969.32.

У 1976 році припадали громадські свята про які згадано в бюлетенях кредитівки. Це були великі роковини Івана Франка — 120-ліття з дня народження і 60-ліття смерти поета. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу вшанувала ці роковини згадкою на засіданні Дирекції і окремою статтею у своєму *Бюлетені* ч. 2 (68) за квітень-червень. Зроблено це тому, що Іван Франко у своїй творчості присвятив багато уваги економічним дослідом та українській кооперації, а зокрема закликав українців до постійної і добре організованої суспільно-громадської праці.

У цьому році припадали також 50 роковини трагічної смерти Симона Петлюри. Йому, як символів української державности присвячено ч. 3 (69) *Бюлетеня*, підкреслюючи, що Симон Петлюра передовий український державний і політичний діяч, публіцист, організатор збройних сил в роках 1917-20, Головний Отаман Української Армії і Президент Директорії Української Народньої Республіки.

З річного фінансового звіту видно, що 1976 рік закінчився успішно для кредитівки, її майно зросло майже на мільйон доларів.

До вищенаведених показників треба додати, що стан членства також побільшився. Впродовж року вписалося 133 нових членів, вибули 49, тобто за рік стан членства збільшився на 84 особи або на 5.3%. У тому році члени мали 2,763 ощадних конт і сплачували 405 позичок. У 1976 році Кредитовий Комітет схвалив для членів 258 позичок на суму 1,759,882 дол.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1976**Активи**

Готівка	\$ 132,026.57
Бонди	9,841.82
Уділи в Союзі	200,000.00
Термінові депозити	331,000.00
Особисті позички	332,099.41
Гіпотечні позички	3,722,691.16
Нерухомості	46,864.00
Устаткування	7,323.00
Передплати, різне	3,395.56
Р а з о м	\$4,785,241.52

Пасиви

Уділи	\$ 8,305.00
Асекуровані ощадності	1,064,593.25
Звичайні ощадності	2,222,697.19
Чекові ощадності	105,467.71
Довготермінові депозити	1,307,316.90
Задовження в Союзі	—
Запасний фонд	48,276.42
Спеціальний фонд	184.68
Стабілізаційний фонд	12,468.22
Залеглі відсотки членів	12,975.00
Балансова надвишка	2,957.52
Р а з о м	\$4,785,241.52

Окремо треба відмітити, що зараз по загальних зборах на засіданні Дирекції 23 березня відзначено почесною грамотою Степана Мокрія за його 20-літню працю на пості голови Кредитового Комітету і дволітню працю в Дирекції.

Як знаємо з досвіду, мотором праці в кожній установі є її працівники. У 1976 році в кредитівці, крім управителя працювала Е. Михайлишин, як секретарка. На власне бажання вона того року звільнилася, а її позицію перебрала Настя Дольська. Працювали на повній платні Теофіля Лучка і Олександра Гвоздулич, а короткий час або на практиці Рома Білик, Орест Божик, Іван Підгірняк і Катря Процюк. У грудні зачав працю теперішній управитель, Мирослав Бугера.

П'ять мільйонів у квітні, шість у грудні

Відколи Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу досягнула перших 100,000 дол. майна в 1958 році, провід і члени кредитівки зрозуміли, що існують реальні можливості для розбу-

дови кооперативи в поважну фінансову устанovu. Відтоді почалося серйозне поступове намагання розвинути майно кредитівки до мільйона, того великого і немов магічного математичного числа, яким сьогодні міряють економічну силу багатів, господарських підприємств, товариств і держав. Шлях до першого мільйона тривав вісім років, до липня 1966 року. Це був перший більший успіх кредитівки. Другий мільйон осягнуто за чотири роки, в 1972 році, третій мільйон за два, в 1974 році, четвертий за один, у 1975 році. У квітні 1977 року Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу переступила 5,000,000 дол. майна, точніше осягнула 5,052,418.61 дол.

Баланс кредитівки на 31 квітня 1977

Активи

Готівка	\$ 79,251.80
Бонди	9,841.82
Уділи в Союзі	500,000.00
Інші вклади	136,000.00
Звичайні позички	304,783.02
Гіпотечні позички	3,967,649.48
Нерухомості	46,864.00
Устаткування	8,028.49
Передплати, різне	—
Р а з о м	\$5,052,418.61

Пасиви

Уділи	\$ 8,440.00
Асекуровані ощадності	1,098,001.50
Звичайні ощадності	2,214,430.43
Чеківі ощадності	104,909.27
Довготермінові депозити	1,468,897.21
Задовження в Союзі	94,000.00
Запасний фонд	50,180.81
Переходові суми	1,254.68
Балансова надвишка	12,304.71
Р а з о м	\$5,052,418.61

Шалене темпо росту оборотових фондів кредитівки не сповільнилося і з кінцем того самого року Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу переступила шість мільйонів майна.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1977

Активи

Готівка	\$ 114,259.91
Бонди	14,841.82
Уділи в Союзі	220,000.00
Термінові депозити	360,000.00
Особисті позички	366,641.09
Гіпотечні позички	4,934,713.48
Нерухомості	45,800.00
Устаткування	10,203.00
Передплати, різне	11,185.50
Р а з о м	\$6,077,644.80

Пасиви

Уділи	\$ 8,720.00
Асекуровані ощадності	1,159,258.28
Звичайні ощадності	2,765,996.54
Чеківі ощадності	163,698.12
Довготермінові депозити	1,697,167.53
Задовження в Союзі	150,000.00
Запасний фонд	66,000.81
Спеціальний фонд	184.68
Стабілізаційний фонд	14,462.10
Залеглі відсотки членів	47,641.89
Балансова надвишка	4,514.85
Р а з о м	\$6,077,644.80

З кінцем ділового року Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу мала 1,744 членів, які мали 5,786,121 дол. ощадностей. За останній рік ощадності зросли на 1,086,046 дол., або на 23.1%. Пересічна ощадність одного члена становила 3,323 дол. Позички членів зросли на 30.6%. Впродовж року, уділено 297 позичок на суму 3,185,665 дол. Сума всіх позичок дійшла до 5,304,813 дол. Оборотові фонди кредитівки зросли на 1,292,403 дол. або на 27%. Це був рекордний зріст за всі роки існування кредитівки.

Отож, за п'ять років, себто від 1972 до 1977, кредитівка зуміла збільшити своє майно на 4,000,000 дол. або на 200%. На основі цього досвіду можна було припускати, що в найближчих трьох роках майно кредитівки могло досягнути 10,000,000 дол. Ця калькуляція виказалася відносно акуратною.

Успіх кредитівки в цьому особливому році слід завдячувати людям, які в той час працювали в Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу. В Дирекції це були Петро Салига — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Остап Гавалешка —

Дирекція кредитівки, 1977.

Сидять (зліва): М. Трусевич — заступник голови, П. Салига — голова, А. Качор — управитель.

Стоять (зліва): Л. Балюта, Г. Кукса, О. Сабара, О. Гавалешка — секретар, М. Огаренко.

Персонал кредитівки, 1977.

Зліва: М. Бугера — заступник управителя, О. Зьомбра — касирка, Н. Дольська — секретарка, С. Фик — касирка, Е. Струтинська — касирка і А. Качор — управитель.

секретар, і члени Ольга Сабара, Мирон Огаренко, Лев Балюта і Григорій Кукса. У Контрольній Комісії — Олег Левицький, Володимир Мигаль і Микола Мельник. У Кредитовому Комітеті — Дмитро Мазур, Михайло Саракула і Василь Макота. В управі це були Андрій Качор — управитель, Мирослав Бугера — заступник управителя, Настя Дольська — секретарка, і службовці Теофіля Лучка, Олександра Гвоздулич, Емілія Струтинська, Галина Рослицька, Галина Масляк, Стефанія Фик, Олена Зьомба і Діяна Борис.

У тому ж році 22 лютого минуло 25 років відколи А. Качор перебрав обов'язки управителя Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. З цього приводу на загальних зборах 9 березня 1977 в залі катедри св. Володимира і Ольги відзначено його 25-літню працю. Згадавши у своєму слові про скромні початки кредитівки, А. Качор підкреслив важливість спільних зусиль усіх членів проводу кредитівки у її розбудові.

...це була важка і відповідальна праця не тільки самого управителя, але кожночасного колективу членів Дирекції, Кредитового Комітету, Контрольної Комісії, всіх членів і працівників, які з повним довір'ям і зрозумінням співпрацювали між собою над повільною, але систематичною, розбудовою кредитівки...

Оцінку цієї спільної праці залишаю Вам, дорогі члени та нашої українській громаді у Вінніпегу, серед якої, і для якої, ми цю працю проводили досі і яку наша кредитівка буде продовжувати.

Бюлетень ч. 2 (72) 1977

Кредитова кооперація працює для послуг своїм членам. Про послуги, які Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу пропонувала своїм членам у 1977 році появилася стаття у *Бюлетені* ч. 3 (73). З неї довідуємося, що члени могли вкладати свої гроші на conto асекурованих ощадностей до суми 2,000 дол., на звичайне ощадне conto в будьякій сумі, на чекове conto без ніяких оплат за обслуговування, на довготермінові і короткотермінові депозити, на зареєстрований плян ощадностей на купівлю першої хати або на зареєстрований плян ощадностей на пенсійний вік. Позички можна було дістати на будову, купівлю або ремонт хати, на купівлю торговельно-промислових підприємств, на консолідацію довгів, на студії, на купівлю або на праву авт, на хатне устаткування, подорожі, лікування, весілля, похорони, тощо, а також на доповнення ощадностей до суми 2,000 дол. на асекурованим конті. У кредитівці можна також було винаймати депозитову скриньку, купити льотерійні квитки, але, найважливіше, можна було будьколи безкоштовно дістати поради в усіх фінансових справах.

У 1977 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу серйозно почала приготуватися до свого 35-літнього ювілею, який припадав на 1978 рік. З тією метою вона розгорнула поважнішу акцію за приєднання нових членів, зокрема молоді,

проголошуючи клич, „Лицем до молоді!”. У *Бюлетені* ч. 4 (74) з цього приводу читаємо:

...ВІД 15 ГРУДНЯ 1977 РОКУ ДО 15 БЕРЕЗНЯ 1978 РОКУ, ХОЧЕМО ОСОБЛИВУ УВАГУ ЗВЕРНУТИ НА НАШУ МОЛОДЬ.

...КОЖНА УКРАЇНЬСЬКА ДИТИНА, КОЖНИЙ ЮНАК ЧИ ЮНАЧКА, ПОВИННІ БУТИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНЬСЬКИХ КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВ, ШО ДІЮТЬ НА ТЕРЕНІ КАНАДИ!...

Щоб допомогти батькам і всім старшим громадянам це нове гасло зреалізувати, проголошуємо наступне:

КОЖНА ДИТИНА НАШИХ ЧЛЕНІВ, ЧИ ДИТИНА ЇХ БЛИЖЧОЇ, АБО ДАЛЬШОЇ РОДИНИ, ДІСТАНЕ ВІД НАС ДАРОМ ЧЛЕНСЬКУ КНИЖЕЧКУ З ОДНИМ УДІЛОМ (ОДНИМ ШЕРОМ), У ВИСОТІ 5 ДОЛЯРІВ, ЯКЩО ЗГОЛОШУЮЧИЙ НОВОГО ЧЛЕНА ВПЛАТИТЬ НА ЙОГО КОНТО ОЩАДНОСТЕЙ ТЕЖ ХОЧ 5 ДОЛЯРІВ. ВІК ДІТЕЙ — ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО 16 РОКІВ.

Такий скромний фінансовий стимул вписувати дітей у члени кредитівки був настільки позитивним, що подібний підхід у приєднуванні членів застосовано досить регулярно в пізніших роках.

З кінцем 1977 року відбулися другі з черги загальні збори Української Кооперативної Ради Канади. На зборах було 27 представників кооператив і гостей з цілої Канади. Зі звітів привітні довідалися, що в Канаді діють 39 українських кредитових кооператив, які співпрацюють з Українською Кооперативною Радою і що ці кооперативи на день 31 грудня 1976 об'єднували 44,085 членів і розпоряджали сумою 130,098,662 дол. майна. Український кооперативний рух у Канаді, на основі поданих звітів, являється найсильнішим українським кооперативним рухом у цілому вільному світі.

Країна	Число кооператив	Число членів	Оборотові фонди
Канада	39	44,085	\$130,098,662.00
ЗСА	29	35,471	90,812,370.00
Австралія	6	4,500	11,250,000.00
Аргентина	3	6,027	3,915,000.00
Англія	4	614	2,250,000.00
Р а з о м	81	90,697	\$238,326,032.00

Ця статистика вказує на те, що українські кооперативи у вільному світі були поважною організованою фінансовою силою і твердою базою для українського організованого життя.

35-літній ювілей

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, як громадська установа, рішила відзначити 35-ліття свого існування і праці для української громади на своїх Ювілейних Загальних Зборах 30 березня 1978, а після зборів, погостити зібраних членів і гостей спільною вечерею. Збори відбулися в залі катедри св. Володимира і Ольги при участі 130 осіб. Між особливими гістьми на цих ювілейних зборах були о. В. Кушнір, президент СКВУ, І. Глинка, представник Фундації ім. Т. Шевченка і три члени основоположники, Роман Калинюк, Стефан і Михайло Скобляки. У *Бюлетені* ч. 1 (75), присвяченому 35-літтю кредитівки, були подані звіти, цифрові показники та фотографії про діяльність кооперативи. Ювілейне число *Бюлетеня* вийшло виїнятковно на 24 сторінки.

Згадуючи цей ювілей, годиться відмітити факт, що на Ювілейних Загальних Зборах управа кредитівки проголосила для членів гарну несподіванку, прийшовши на збори з внеском виплатити членам 21,392 дол. звороту від відсотків одержаних з позичок у 1977 році. Самозрозуміло, що такий внесок схвалено

Президія Ювілейних Загальних Зборів 35-ліття кредитівки 1943-1978.

Сидять (зліва); О. Левицький — голова Контрольної Комісії, І. Глинка — президент Фундації ім. Т. Шевченка, А. Господин — довголітній голова Дирекції, С. Радчук — предсідник зборів, А. Качор — управитель, П. Салига — голова Дирекції, о. митрат В. Кушнір — президент СКВУ, члени-засновники С. Скобляк, Р. Калинюк і М. Скобляк та О. Сабара — член Дирекції.

одноголосно. Це був дуже високий зворот, який становив 10% від особистих і 4% від гіпотечних позичок.

Треба ствердити, що ювілейний 1978 рік для кредитівки був справді надзвичайно успішним роком. У ньому приєднано 150 нових членів, а всіх членів з кінцем року було 1,824, близько до запланованих 2,000. Матеріальний стан кредитівки збільшився на 1,638,659.88 дол.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1978	
Активи	
Готівка	\$ 220,870.58
Бонди	14,841.82
Уділи в Союзі	240,000.00
Термінові депозити	345,000.00
Особисті позички	533,000.00
Гіпотечні позички	6,294,774.58
Нерухомості	44,736.00
Устаткування	9,161.00
Передплати, різне	13,920.70
Р а з о м	\$7,716,304.68
Пасиви	
Уділи	\$ 9,120.00
Асекуровані ощадності	1,251,150.92
Звичайні ощадності	3,146,763.53
Чеківі ощадності	159,303.90
Довготермінові депозити	2,570,566.27
Задовження в Союзі	400,000.00
Запасний фонд	68,063.06
Спеціальний фонд	184.68
Стабілізаційний фонд	17,842.26
Залеглі відсотки членів	53,971.39
Балансова надвишка	39,338.67
Р а з о м	\$7,716,304.68

Українська Світова Кооперативна Рада відбула свої перші загальні збори 23-24 листопада 1978 р. в часі 3 Світового Конгресу Вільних Українців у Нью Йорку в присутності 32 делегатів і 70 гостей. Метою цієї Другої Світової Конференції українських кооператив у діаспорі було показати перед зорганізованою українською громадою в СКВУ свою кооперативну силу, свою організаційну структуру та перспективи свого розвитку співпраці з тією громадою і у праці для неї.

Терен діяльності Української Світової Кооперативної Ради охоплював 5 країн: Австралію, Англію, Аргентину, ЗСА і Канаду.

Стан українських кредитівок у світі 31 грудня 1977			
Країна	Кооперативи	Члени	Оборотовий капітал
Канада	39	43,781	\$160,177,119
ЗСА	30	37,493	110,847,709
Австралія	7	5,218	13,634,088
Аргентина	3	7,550	3,650,000
Англія	4	628	3,067,500
Р а з о м	83	94,670	\$291,376,416

Звіти Президії та представників поодиноких країн викликали дуже живу і поважну дискусію в якій стверджено, що за п'ять років стан членів і майна кооператив подвоївся. А. Качор виголосив програмову доповідь на тему „Ідейні основи нашої кооперативної праці”. Після дискусії схвалено видрукувати цю доповідь в українських часописах і окремою відбиткою, щоб з її змістом познайомити якнайширші круги української громади в діяспорі. Наради закінчено товариським вечором з короткою мистецькою програмою та відміченням 50-літньої кооперативної праці А. Качора, 70-ліття Омеляна Плешкевича і 80-ліття Романа Раковського.

До Президії Української Світової Кооперативної Ради ввійшли Омелян Плешкевич (Чікаго) — голова, Василь Ситник (Торонто) — заступник голови, Андрій Качор (Вінніпег) — заступник голови, Михайло Панасюк (Чікаго) — секретар, Роксоляна Гарасимів (Чікаго) — скарбник і члени Василь Куций, (Торонто), Лев Футала (Нью Йорк), Михайло Ліщинський (Австралія), М. Паславський (Аргентина), П. Цимбалістий (Англія), Роман Бігун (Чікаго), Іван Лещинин (Торонто) і Богдан Кикіш (Нью Йорк).

До Контрольної Комісії ввійшли Роман Мицик (Чікаго) — голова, Володимир Кліш (Торонто) — заступник голови, Роман Раковський (Нью-Йорк), Ярослав Пришляк (Монтреаль) і Василь Колодчин (Дітройт). Ослідком Української Світової Кооперативної Ради визначено Чікаго.

„Змагаємося, працюємо і ростемо”, 1979-1980

Для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу роки 1979 і 1980 були роками дуже поживавленої і вимогливої праці. У тому часі господарська нестабільність у світі і відносно високий

рівень інфляції в Канаді утруднював діяльність фінансових установ. У таких обставинах провід кредитівки старався знайти якусь рівновагу, щоби запевнити дальшу розбудову кредитової кооперативи.

Саме у цьому відношенні 1979 рік був з фінансового боку особливо успішним. У *Бюлетені* ч. 4 (82) за жовтень-грудень 1979 є нотатка про цей тяжкий діловий рік п.з. „Змагаємося, працюємо і ростемо”. Це власне і віддзеркалює той підхід проводу кредитівки, в результаті якого в 1979 році приєднано 124 нових членів і збільшено оборотові фонди до суми 8,087,168.20 дол., тобто зріст на 8.7%. На сторінках *Бюлетеня* ч. 2 (84) також говориться про невдоволення і дезорієнтацію членів спричинену непередбаченими скоками у відсотках відощадностей і позичок на фінансовому ринку Канади. Пригадуючи своїм членам про те, що кредитова кооператива працює для послуг своїм членам, підкреслено важливість співпраці між членами-ощадниками і членами-позичальниками, особливо у цій нестабільній ситуації з відсотками. Кредитівка старається знаходити „золоту середину” між відсотками, які платить членам за їхніощадності, і відсотками, які рахує від позичок членів.

У тому році пороблено особливі зусилля, щоби приєднати дітей у члени кредитівки. Організація Об'єднаних Націй проголосила 1979 рік „Міжнароднім роком дитини”, а Світовий Конгрес Вільних Українців — „Роком української дитини”. Одним із прав дитини, визначених ООН, є право кожної дитини навчитися бути корисним членом свого суспільства. Нав'язуючи до цього, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу намагається розвинути поняттяощадности серед і для дітей, з наголосом на майбутні користі з такихощадностей, голововно університетські чи інші студії. У *Бюлетені* ч. 2 (80) за квітень-червень 1970 поміщено, крім інформацій про Рік Дитини, оголошення про змагання вощадностях дітей або для дітей.

...проголошуємо цього року окремі змагання в складанніощадностей дітей (або для дітей) до 16 року життя і призначаємо п'ять нагород в сумі 750 дол. Участь у змаганнях може брати кожна дитина, наш член, якщо до кінця цього року заощадить 100-500 дол., або більше.

Першу нагороду в сумі 250 дол. призначено дляощадників, що заощадять 500 дол. або більше. Друга нагорода в сумі 200 дол. — для тих, що матимуть 400-499 дол. Третя нагорода 150 дол. — для тих, що матимуть 300-399 дол. Четверта нагорода 100 дол. — для тих, що матимуть 200-299 дол. і п'ята нагорода 50 дол. — для тих, що наскладають собі 100 до 199 дол.

У додатку до цього, кредитівка заохочує своїх членів вписувати своїх дітей або дітей своєї ближчої і дальшої родини до

кредитової кооперативи. Якщо дитина народилася в 1979 році, кредитівка пропонує подарувати на її новеkonto 10 дол., що покриє її членську книжечку з одним уділом і 5 дол. на рахунок її ощадностей з тією умовою, що зголошуючий нового члена також вплатить наkonto тієї дитини 10 дол. або більше. Ця акція тривала до кінця 1979 року.

Слід згадати про двох членів кредитівки, Василя Макоту і Євгена Возьного. Василь Макота був довголітнім активним членом кооперативи, в її Дирекції в роках 1965 до 1974 і в Кредитовому Комітеті від 1976 до 1979. На загальних зборах 27 лютого 1979 йому висловлено подяку за його працю. Євген Возьний, який помер 18 грудня 1979, заслуговує на окрему згадку з огляду на те, що він в роках 1952-1953 дуже прислужився Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу тим, що перший на особисте прохання управителя вложив на своєkonto більшу суму грошей, тоді коли кооператива занепадала і їй грозила ліквідація. Цей його вчинок допоміг управителеві розв'язати фінансову кризу в кредитівці, відвоювати довір'я членів до своєї кредитівки та розпочати нормальну фінансову працю.

Беручи до уваги зріст персоналу для обслуговування членів кредитівки, варта згадати, що Дирекція Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу на пропозицію управителя схвалила 15 листопада 1979 перший правильник для своїх працівників, який нормував їх службові відносини до кредитівки і навпаки. У ньому визначувалися довжина пробного періоду на праці, кількість годин праці на день, вільні дні від праці, довжина платних вакацій, тощо, і особливо підкреслено зобов'язання всіх працівників стосовно збереження банкової тайни або конфіденційності про стан фінансових справ членів кредитівки.

У 1979 році українська кредитова кооперація в Канаді відмічувала 40-ліття свого існування. Як знаємо, першою українською кредитовою кооперативою була „Нова Громада” в Саскатуні, заснована з ініціативи В. Топольницького 13 лютого 1939 року. Вона стала матір'ю всіх українських кредитових кооператив у Канаді та в цілій діаспорі. З того приводу, названа кооператива видала дуже гарно оформлену книжку, у розмірі 168 сторінок, що її опрацював Никиндер Буковський, під назвою *40-річчя першої в Канаді української ощадничо-кредитової спілки „Нова Громада” в Саскатуні, Саскачеван, Канада, 1939-1979*. Це дуже гарний історичний документ українців Канади. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відзначила цей ювілей на окремому засіданні дирекції і присвятила йому свій *Бюлетень* ч. 3 (81) за липень-вересень 1979. Там також знаходиться коротка інформація про стан українських кредитових кооператив у Західній Канаді.

**Осяги українських кредитових кооперативів
в Західній Канаді за 1978 рік**

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1977	1978	1977	1978
„Карпатія”, Вінніпег	6,259	6,656	\$24,613,536	\$29,546,926
Північного Вінніпегу	1,744	1,824	6,077,644	7,716,304
„Нова Громада”, Саскатун	1,373	1,554	5,894,675	7,267,222
Укр. Кредитова Спілка, Едмонтон	1,066	1,167	4,322,742	5,812,675
„Поступ”, Вінніпег	896	866	2,523,385	2,609,400
„Віра”, Вінніпег	981	1,036	2,127,240	2,445,915
Вайта, Манітоба	1,560	1,549	1,909,437	2,095,584
Укр. Кредитова Спілка, Калгарі	461	472	1,434,360	1,708,434
Св. Михайла, Вінніпег	143	173	401,872	858,611
„Дніпро”, Вінніпег	121	117	188,959	184,947
Укр. Кредитова Спілка, Ріджайна	174	181	176,500	219,855
„Степ”, Вінніпег	181	188	141,722	156,068
Св. Йосифа, Вінніпег	111	67	53,017	50,766
Р а з о м	15,030	15,850	\$49,865,089	\$60,472,707

На загальних зборах 11 березня 1980 року, Ольга Сабара, закінчила свою подвійну каденцію (1974-1980) і відмовилася кандидувати на чергові три роки до Дирекції кредитівки. На її місце Номінаційна Комісія запропонувала знову ж жінку, Ірину Заяць. На своєму засіданні 18 березня, Дирекція висловила Ользі Сабарі окрему подяку за її шестилітню дуже позитивну працю в Дирекції кредитівки.

У цьому році українці у цілому вільному світі відзначували 80-ліття Володимира Кубійовича, ініціатора і головного редактора *Енциклопедії Українознавства* у Сарсель, Франція. З того приводу, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу проголосила окрему збірку фондів на це видання, відкриваючи в себе окреме conto і у висліді зібрала з терену Канади понад 100,000 дол. Цим фондом завідував головний адміністратор *Енциклопедії Українознавства*, Атанас Фіголь.

У 1980 році в *Бюлетені* ч. 2 (84), Дирекція кредитівки проголосила для членів окремі змагання за приєднання нових членів, призначаючи на цю ціль 5 нагород в сумі 750 дол. для тих, що приєднують до кінця року від одного до п'ять нових членів. Нагороди виплачено на загальних зборах 31 березня 1981. Акція ця була успішною, бо приєднано в призначеному часі 142 нових членів. І матеріальний успіх з цих змагань був позитивний, бо кредитівка замкнула 1980 рік балянсовою сумою 8,696,777 дол. або зростом оборотових фондів на 7.5%. У тому році також

Дирекція кредитівки, 1980.

Зліва: Л. Балюга, О. Гавалшка — секретар, М. Трусевич — заступник
голови, М. Огаренко, С. Рогатинський, А. Качор — управитель.

Сидять: П. Салига — голова, І. Заяць.

Towne Studios Ltd.

Персонал кредитівки, 1980.

Сидять (зліва): М. Бугера — заступник управителя, А. Качор — управитель.

Стоять (зліва): О. Зьомбра — касирка, Т. Мартинович — касирка, Н. Дольська — секретарка, С. Фик — касирка.

уділено членам 320 позичок за суму 3,141,708 дол., переважно на консолідацію старих і високовідсоткових задовжень. Члени, а їх було 1,949, відчули, що своя кредитова кооператива, наче рідна мати, хоче їм допомогти в їх господарських клопотах і тому почали більше користати з її послуг. У тому часі члени мали 3,182 різні ощадні конта і 497 позичкових конт. Ощадності членів, незважаючи на господарський застій в Канаді, зросли на 7.9%, а пересічна ощадність одного члена підскочила до суми 4,325 дол. Це був вияв великого довір'я до своєї кредитівки. Цей зріст, у процентовому відношенні, був найвищим серед других українських кредитових кооператив у Вінніпезі, за винятком кредитівки в Трансконі.

**Стан українських кредитівок Вінніпегу
1979 і 1980**

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1979	1980	1979	1980
„Карпатія”	6,883	6,992	\$32,021,509	\$32,701,633
Північного Вінніпегу	1,887	1,942	8,087,168	8,696,777
„Поступ”	901	954	2,702,600	2,898,000
„Віра”	1,068	1,031	2,778,588	2,920,549
Св. Михайла	210	250	896,306	1,218,357
„Степ”	193	191	176,309	176,000
Р а з о м	11,142	11,360	\$46,662,480	\$48,611,316

Цікава аналіза членства кредитівки появляється в *Бюлетені* ч. 2 (84) за квітень-червень 1980.

**Наші члени за віком і статтю
на 31.3.1980 р.**

Вік	Жінки	Чоловіки	Разом	%
0 — 16	143	121	264	14.0
17 — 55	354	599	953	50.6
56 — 70	181	267	448	23.8
70 і вище	68	86	154	8.2
Р а з о м	746	1,073	1,819	96.6
Організації			63	3.4
Р а з о м	746	1,073	1,882	100.0
Жінки/дівчата			746	39.6
Чоловіки/хлопці			1,073	57.0
Організації			63	3.4
Р а з о м			1,882	100.0

Ця статистика показує, що найбільш активною групою членів була категорія у віці 17 до 55, а категорія членів-дітей — пропорційно більша на 5.8% від членів старшого віку (70 і вище). Така пропорція забезпечить дальший розвиток кредитівки. Цікаво також помітити, що від Міжнародного Року Жінки в 1975, пропорція жінок у членстві кредитівки зросла на 14%, від 25% до 39% всього членства.

У 1980 році у рамках Конгресу Українців Канади, 10 жовтня, відбулися загальні збори Української Кооперативної Ради Канади. На цих зборах окремо відмічено золотий ювілей української кооперації в Канаді та в цілій діаспорі. Приємно на цьому місці зазначити, що колискою українського кооперативного руху в Канаді був Вінніпег, а батьком цього руху треба вважати Василя Топольницького, який дав ініціативу до заснування першої української кооперативи „Калина” у Вінніпезі в серпні 1930 року.

Дуже важкий 1981 рік

Рік 1981 зачався не тільки економічно дуже сумно, але й для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу розпочався сумними подіями, бо вже в місяці січні, зовсім несподівано, померло аж трьох її заслужених членів. Цими членами були О. Котович, Г. Мозіль і Д. Будка.

Олександр Котович — активний і провідний член Пласту і Пласт-Приятелю у Вінніпезі, великий симпатик українського кооперативного руху в Канаді, а зокрема Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, якій допомагав поширити свою діяльність серед пластової молоді. Помер несподівано 13 січня 1981 року, на 69 році життя.

Гриць Мозіль — член Дирекції кредитівки в роках 1955-73. Повних 18 років працював дуже віддано над розбудовою Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, приєднуючи їй багато нових членів з-поміж своєї родини і своїх знайомих. Помер 17 січня 1981 на 56 році свого життя.

Данило Будка — один із основоположників Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу та її другий управитель у роках 1944-46. Помер 30 січня 1981 на 86 році життя.

Їх пам'ять окремо вшановано на загальних зборах 31 березня 1981.

На цих загальних зборах скінчив 18-літню працю в Контрольній Комісії Володимир Мигаль, який в роках 1963-81 був 9 років її головою, 6 років заступником голови і 3 роки секретарем цієї комісії. За цю довголітню працю, на спільному засіданні Дирекції, Кредитового Комітету і Контрольної Комісії, 21 квітня 1981, Петро Салига, голова Дирекції, вручив В. Мигалеві почесну грамоту і склав щире подяку в імені Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Рівночасно, відмічуючи, 75-ліття його народження, побажав йому щасливого відпочинку, а присутні на засіданні відспівали „Многая літа!”.

Щоб збільшити оборотові фонди і оживити діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, на пропозицію управителя, з днем 1 липня 1981, впроваджено нове життєве забезпечення на ощадностях до суми 5,000 дол., повідомляючи про це українську громаду в пресі та в *Бюлетені* ч. 3 (89). Такого забезпечення на ощадностях у той час не мала ні одна українська кредитівка у Вінніпезі. Водночас, проголошено ще для членів, які закінчили 65 років життя, новий привілей користати із 50% знижки при винаймленні депозитових скриньок та звільнення від всяких оплат при закупі подорожніх чеків.

Ці нові послуги дуже багато причинилися до того, що кредитівка не тільки щасливо, без дефіциту і без застою, пережила цей дуже важкий 1981 рік, а навіть виказала деякий малий економічний успіх.

Ріст кредитівки у 1981 році				
	1980	1981	Ріст	%
Члени	1,948	1,952	4	0.2
Інвестиції	\$ 924,990	\$1,217,765	\$292,775	31.7
Оборотові фонди	8,696,777	8,811,156	114,379	1.3
Відсотки від позичок	803,564	986,980	183,416	22.8
Відсотки виплачені членам	786,337	962,413	176,076	22.4
Разом прибутки	933,032	1,164,973	231,941	24.8
Разом витрати	957,501	1,159,448	201,947	21.1

У 1981 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відбула 20 жовтня в залі катедри св. Володимира і Ольги Надзвичайні Загальні Зборим на яких одобрено новий статут, допасований до нового кооперативного закону в Манітобі. На цих зборах також обговорено проблему нової розбудови кредитівки в ювілейному 1982 році, який завершить її 40-літню діяльність.

Ювілейний рік 1982 і десять мільйонів

Рік 1982 був не тільки ювілейним роком Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 40-ліття її існування, але також ювілейним роком її управителя, А. Качора, який закінчував 30 років праці на цьому пості. Цей ювілейний рік можна схопити двома цифрами — 2,000 членів і 10,000,000 дол. майна. Такий був плян праці і бюджет на 1982 рік схвалений загальними зборами, які відбулися 30 березня 1982. Відповідальність за виконання пляну праці і бюджету взяли на себе Дирекція і управитель кредитівки разом з Кредитовим Комітетом, Контрольною Комісією та працівниками.

Дирекція кредитівки, 1982.

Зліва: В. Коритовський, С. Рогатинський, М. Трусевич — заступник голови, А. Качор — управитель, П. Салига — голова, О. Гавалешка — секретар, І. Заяць, Л. Балюта.

Кредитовий Комітет, 1982.

Зліва: М. Саракула, П. Олексів, Д. Мазур.

Контрольна Комісія, 1982.

Зліва: О. Левицький, М. Мельник, Г. Дмитришин.

Персонал кредитівки, 1982.

Зліва: А. Качор — управитель, А. Матвіїв — касирка, Н. Дольська — секретарка, Ю. Демко — касирка, С. Фик — касирка, Н. Нарожняк — касирка, М. Бугера — заступник управителя.

У Дирекції в тому році були Петро Салига — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Остап Гавалешка — секретар, і члени — Ірина Заяць, Лев Балюта, Степан Рогатинський і Василь Коритовський. У Кредитовому Комітеті були Дмитро Мазур — голова, Михайло Саракула — секретар і Пилип Олексів — член. У Контрольній Комісії були Олег Левицький — голова, Микола Мельник — заступник голови і Григорій Дмитришин — секретар.

Працівники кредитівки в ювілейному році були Андрій Качор — управитель, Мирослав Бугера — заступник управителя, Настя Дольська — секретарка, Стефанія Фик, Наталка Нарожняк, Юлія Демко — службовці. Суботами працювали Анна Матвіїв і Андрійка Грицак. Вищеназвані особи, своєю працею, в більшій чи меншій мірі, причинилися до того, що намічений плян праці і бюджет на 1982 рік зреалізовано повністю.

Окремо треба відмітити, що до часу загальних зборів у Дирекції працював 9 років Мирон Огаренко (1973-1982). За його працю Дирекція, на своєму засіданні 13 квітня висловила окрему подяку.

Треба згадати, що в 1982 році кредитова кооперація в Манітобі святкувала 45-ліття свого існування. Вона об'єднувала понад 300,000 членів або третину всього населення Манітоби. З того приводу в англомовній пресі появилось багато статей з оцінкою праці кредитових кооператив, у яких особливо відмічувалося, що кредитова кооперація безпосередньо працює виключно для добра своїх членів, а посередньо для добра цілої провінції.

У цих статтях писалося, що уряд Манітоби знає, що всі гроші членів, зложені в кредитових кооперативах служать своїм членам у місці осідку тої чи іншої кредитівки. І тому всі провінційні уряди підтримують працю кредитових кооператив, бо вони їм допомагають у розв'язуванні багатьох господарських проблем. Також згадано в цих статтях, що з ініціативи провінційного уряду Манітоби, перед 10 роками, створено т.зв. Стабілізаційний Фонд, яким завідують представники Кооперативної Централі і провінційного уряду. Цей фонд у 100% гарантує всі ощадності членів кредитових кооператив у Манітобі і працює під строгою контролею того ж уряду. Це була дуже добра рекляма для кредитових кооператив.

Для розваги членів Дирекція і управа кредитівки влаштували 21 жовтня 1982 року в залі катедри св. Володимира і Ольги товариську зустріч з приводу „Міжнароднього Дня Кредитової Кооперації“. Господар свята, Остап Гавалешка, прочитав кілька коротких гуморесок С. Караванського, а Любомир Шулякевич прочитав актуальну новельку Миколи Понеділка „Патріот з примусу“, де говориться про поважну кооперативну проблему ощадности на весело. Відтак, О. Гавалешка, при власнім акомпаньяменті на гітарі, заспівав кілька оригінальних і настроєних пісень. Програму закінчено гутіркою А. Качора, який подав

коротку інформацію про початки і ріст кредитової кооперації в світі, зокрема в Україні, ЗСА і Канаді та про силу українських кредитових кооператив у вільному світі.

Фінансово-господарський звіт за 1982 рік віддзеркалює не тільки досягнення того ж ділового року, але показує також дорібок 40-літньої праці кредитівки і здійснення наміченого пляну — 2,000 членів і 10,000,000 дол. майна. З таким дорібком Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу могла вийти перед українську громаду та сказати їй — „Ми своїх талантів не закопали!”.

У 1982 році приєднано 156 нових членів, а стан членів на кінець року дійшов до 2,003. Ощадності членів зросли на 1,184,378 дол. і досягнули суму 9,789,998 дол., зріст на 13.9%. Оборотові фонди також зросли на 14.6% і досягнули суму 10,101,095 дол. Позички, незважаючи на дуже високі відсотки, зросли на 9.5% і становили 8,021,536 дол. За 1982 рік виплачено членам 1,121,717 дол. відсотків від ощадностей або 76.8% всіх прибутків. Крім цього, членам повернено у формі звороту 2% одержаних з гіпотечних позичок в сумі 22,309 дол. Запасний фонд кредитівки збільшився до суми 151,305 дол. і становив вже 1.5% маєткового стану.

До позитивів треба також зарахувати збільшення ощадностей на конті асекурованих ощадностей, де кожний член, до 70 року життя, може користати з безплатного забезпечення до висоти 5,000 дол. З цього забезпечення почали користати вже 1,573 членів або 76.7% всього членства. Досі на цей рахунок вплачено 1,396,457 дол. і він постійно зростає. Це для кредитівки майже повністю заморожений капітал, який при розумній інвестиції працює на користь усіх членів кредитівки.

Успіхи кредитівки в 1982 році треба розуміти в контексті канадської економіки. У тому часі збільшилася інфляція канадського доляра, господарська депресія перейшла в гостру господарську кризу, зріст безробіття дійшов до кульмінаційної точки в історії Канади, а дуже високі відсотки від затягнутих кредитів довели багато підприємств до банкрутства. Такі обставини в парі з постійними змінами відсотків від ощадностей і позичок, часом два і три рази в тижні, зокрема на гіпотечних позичках, які доходили до 20% річно, ніяк не сприяли нормальному плянуванню та нормальній праці. Помимо цього, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу зуміла всі ці труднощі побороти і ювілейний рік закінчити не то що без дефіциту, але з баянсовою надвишкою в сумі 63,163 дол.

40-літній ювілей

Найважлишою подією в 1983 році було святкування 40-ліття діяльності Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Це було велике свято, бо мало хто із старих членів вірив, що ця кооператива проживе до того віку. Свято відбулося разом із

річними загальними зборами, у вівторок, 5 квітня 1983 в залі катедри св. Володимира і Ольги в присутності 220 членів і гостей.

Над президіальним столом зборів виднів напис „Кооперація — це шлях до добра і краси!”.

Збори відкрив голова Дирекції, Петро Салига, коротким привітом, а відтак попросив о. Р. Кисілевського провести молитву. Він також згадав 19 померших членів, яких пам'ять вшановано однохвилинною мовчанкою. На предсідника зборів він попросив Сергія Радчука, а на секретарів В. Сорочинського і Л. Балюгу. С. Радчук привітав усіх присутніх від Президії зборів і приступив до порядку нарад. Головною і найцікавішою точкою програми були звіти, які цифрами показували, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, навіть у часі господарської кризи, закінчила свій діловий рік успішно.

Після звітів вибрано до Дирекції Ірину Заяць і Остапа Гавалешку, до Кредитового Комітету Михайла Саракулу, а до Контрольної Комісії Миколу Мельника. Також схвалено бюджет на 1983 рік в якому передбачалося 1,229,560 дол. прибутків і 1,192,400 дол. витрат.

Зараз після загальних зборів відбулося свято 40-ліття кредитівки. У долішній залі катедри виднів великий напис „40-ліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу”. Господарем цього свята був Петро Салига. Програму започатковано молитвою, яку провів о. Р. Кисілевський. За головним столом сиділи Роман Калинюк і Михайло Скобляк — члени-основоположники. Побіч них зайняли місця Іван Новосад, президент КУК,

**Учасники 40 Загальних Зборів
Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 5 квітня 1983**

Вечера з нагоди 40-ліття кредитівки в залі Катедри св. Володимира і Ольги, 1983.

Сергій Радчук, президент Фондації ім. Т. Шевченка, а далі Йосиф Рій, одинокий із живучих членів першої Дирекції кредитівки, Андрій Господин, довголітній голова Дирекції, і члени органів кредитівки.

Голова Дирекції, Петро Салига виголосив коротке святочне слово, а після вечері А. Качор виголосив доповідь на тему „На шляху 40-літньої праці Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу”. Він з’ясував основи на яких виросла українська кооперація в Канаді і ЗСА, згадуючи також інші ювілеї українського кооперативного руху, як наприклад, 100-ліття Народної Торговлі у Львові, першої справжньої української кооперативи на рідних землях, 85-ліття Центробанку у Львові та 65-ліття Українбанку в Києві. Це ті головні стовпи, на яких побудовано цілу кооперативну мережу в Україні на чолі з Ревізійним Союзом Українських Кооператив у Львові, якого 80-ліття від заснування також припадало в 1983 році. Нав’язуючи до початків кредитової кооперації в Канаді, А. Качор підкреслив, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу народилася в 1943 році, як третя українська кредитівка в Канаді, всього шість років після появи першої кредитової кооперативи в Манітобі.

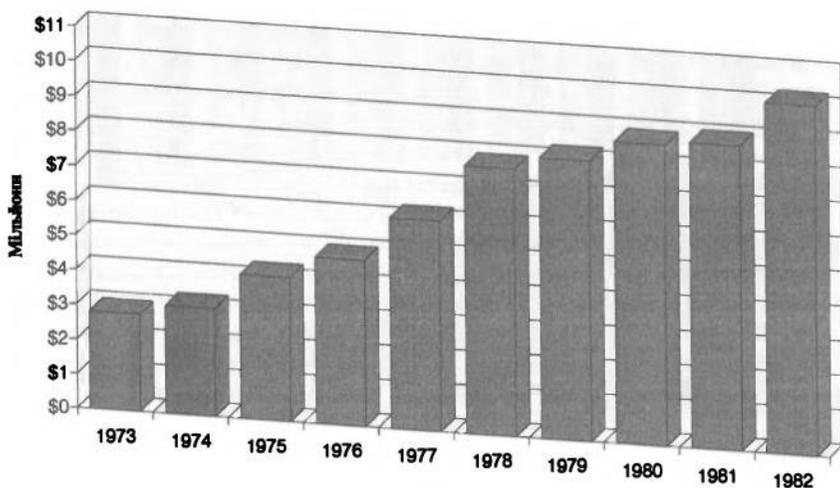
З-поміж основоположників Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу він згадав трьох членів, які ще були між живими, а саме Роман Калинюк (96 років), Степан Скобляк (90 років) і Михайло Скобляк (80 років). А. Качор згадав також інших старших членів, що були в проводі кредитівки, як наприклад, М. Боровський (92), Дарія Навроцька (90), Йосиф Рій

(86), Андрій Господин (82), Й. Дзюрзевич (79), Степан Мокрій (78), Володимир Мигаль (77). Окремо А. Качор відмітив 75-ліття голови Дирекції, Петра Салиги, і 10 років його служби на пості голови Дирекції. Свою доповідь він закінчив побажанням усім учасникам ювілейних святкувань щасливо дожити до 50-літнього, а молодим членам і до 100-літнього, ювілею кредитівки.

Надпрограмово до слова зголосився Остап Гавалешка, заявляючи, що в його опінії, святкування 40-літнього ювілею не було б повне, коли б не згадати головного діяча цієї установи, Андрія Качора, що понад 30 років працює на пості управителя і весь час був головним мотором, серцем і душею кредитівки. О. Гавалешка подав перегляд життя і праці А. Качора в кооперації від 1928 року та в інших громадських установах, ілюструючи свої зауваги показом важніших друкованих праць А. Качора.

Відчитано привіти від Української Світової Кооперативної Ради, Української Вільної Академії Наук, Суспільної Служби Українців Канади, Осередку Української Культури і Освіти і від Кредитової Спілки „Карпатія”. Усні привіти склали Іван Новосад, президент Конгресу Українців Канади, Сергій Радчук, президент Фондації ім. Т. Шевченка, а від членів-основоположників висловив признання кредитівці Михайло Скобляк.

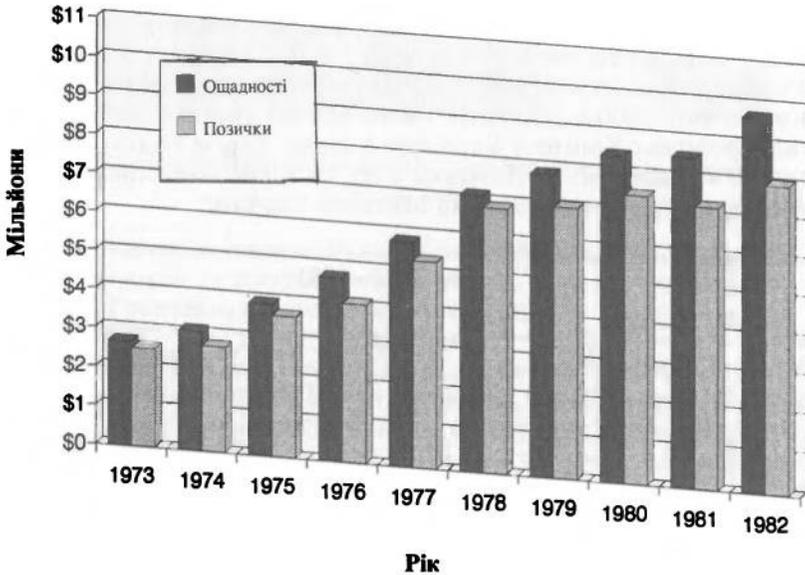
Майно 1973 - 1982

Великий розвиток кредитівки в останніх десятиях роках із двомільйонної до десятимільйонної фінансової установи свідчить про успіх реалістичного підходу проведу кредитівки до фінансового плянування, здорово агресивного в періоді економічної стабільности, здорово обережного в часі економічної

нестабільності. Щоважніше, члени кредитівки постійно виявляли своє довір'я до такої господарки, шукали і знаходили ефективні поради, як консолідувати свої довги та пристосовувати свою родинну господарку до мінливих економічних обставин. Особлива увага присвячена потенціалові жінок, дітвори і молоді в кооперативному русі дала добру основу до дальшого росту кредитівки в майбутньому, а її безперервна активність в Українській Кооперативній Раді Канади та в Українській Світовій Кооперативній Раді служила доброю рекламою про її громадську зрілість.

Ощадності й Позички 1973 — 1982

6 50-ЛІТТЯ І ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЬ МІЛЬЙОНІВ

З перспективи часу, п'яте десятиліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу можна схарактеризувати одним словом — перебудова. В половині вісімдесятих років генеральний секретар Комуністичної Партії СРСР, М. Горбачов, спопуляризував у світі термін „перебудова” стосовно його нової політики. Проте, перебудова набрала ширшого значення і своєрідної динаміки, яка довела до неочікуваних історичних подій у Східній Європі і в Україні. Вони, а також події на світовому фінансовому і господарському ринках, мали свій вплив на діяльність кредитівки.

Швидкий та успішний фінансовий ріст Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу уможливило проведення кредитівки модернізувати своє діловодство, пристосовуючи його до конкурентних вимог комп'ютерної доби кінця двадцятого століття. В парі з тим, це змушує кредитівку до нового фізичного поширення і перебудови свого приміщення при вул. Селкірк 544. У висліді цього, члени мають доступ до різних нових послуг. Крім цього, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу абсорбує кредитову спілку „Степ” з її майном і членами і, врешті, вона закінчує це п'яте десятиліття черговим успіхом, осягнувши 25,000,000 дол. майна.

Однак, найважливіші зміни відбуваються в проводі кредитівки, де приходить зміна варті від старшого до молодшого покоління. Спершу відходить довголітній голова Дирекції, Петро Салига, а на його місце приходить Остап Гавалешка. Пізніше, управитель Андрій Качор передає управу кредитівки своєму молодшому заступникові, Мирославу Бугері.

На громадському відтинку, кредитівка, як і вся українська громада, відзначає ряд історичних святкувань, головно 1,000-ліття християнства в Україні і 100-ліття поселення українців у Канаді, включається в акції Конгресу Українців Канади оборони доброго імені українського народу та бере ініціативу в акціях допомоги Україні перед і після проголошення її незалежності.

Початок п'ятого десятиліття, 1983-1985

Діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в 1983 році проходила під знаком її 40-ліття. Крім вже згаданих святкувань, відзначено також срібний ювілей *Бюлетеня* кредитівки, на сторінках якого знаходиться майже вся історія Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Соте число цього *Бюлетеня*, ч. 2 (100), вийшло друком з датою квітень-червень 1983.

З фінансового боку, цей рік закінчився краще, як попередні два роки. Кредитівка збільшила своє майно на 1,661,140 дол. і

осягнула 11,791,119 дол. оборотових фондів. Виказуючи баянсову надвишку в сумі 87,725 дол., на загальних зборах 22 березня 1984 схвалено виплатити членам 3% звороту від відсотків одержаних з позичок у сумі 32,274 дол. Для членів, це був особливо гарний спосіб завершити ювілейні святкування 40-ліття кредитівки і показати, як кредитівка працює на їх користь.

Окремо треба відмітити, що в часі Конгресу Українців Канади, 7 жовтня 1983, Українська Кооперативна Рада Канади відбула свої загальні збори або т.зв. Четвертий З'їзд Українських Кооператив Канади, на якому відзначено 100-ліття української кооперації та вшановано пам'ять основоположника першої української кооперативи „Народна Торговля” у Львові, інженера і архітекта Василя Нагірного. Доповідь на цю тему виголосив А. Качор.

На цих зборах вибрано новий провід Української Кооперативної Ради Канади в такому складі: Василь Ситник (Торонто) — голова, Андрій Качор (Вінніпег) — перший заступник голови, Микола Андрухів (Монтреаль) — другий заступник голови, А. Чміленко (Торонто) — секретар, Василь Куций (Торонто) — скарбник, о. Іван Лещишин (Торонто), Іван Шкварчук (Вінніпег), Н. Буковський (Саскатун), Петро Дацьків (Едмонтон), Михайло Височанський (Монтреаль), Осип Барвінський (Вінніпег), і Олександр Хом'як — члени Президії. Крім цього, вибрано Контрольну Комісію в складі Богдан Кальба (Торонто) — голова, Володимир Чиж (Торонто) — заступник голови, Володимир Антонів (Вінніпег) — член і Андрій Господин — заступник члена.

Цього ж самого року, в часі 4 Конгресу СКВУ, 30 листопада, в Торонті, Українська Світова Кооперативна Рада відбула також свій з'їзд, на який прибуло 33 представників українських кооператив Канади, ЗСА, Австралії, Аргентини і Англії. Вони репрезентували 81 кооперативу і об'єднували 114,376 членів з оборотним капіталом 559 мільйонів доларів. Після звітів і дуже цікавої дискусії, вибрано новий провід цієї Ради: Василь Ситник (Канада) — почесний голова, Омелян Плешкевич (ЗСА) — голова, Андрій Качор (Канада) — перший заступник голови, Роман Мицик (ЗСА) — другий заступник голови, Роман Бігун (ЗСА) — секретар, Мирослав Болюх (Австралія), Лев Футала (ЗСА), Дмитро Григорчук (ЗСА), Василь Куций (Канада), Петро Лапчак (Англія), о. Іван Лещишин (Канада), Мирослав Паславський (Аргентина) і Ярослав Пришляк (Канада) — члени Президії. До Контрольної Комісії вибрано Романа Гуглевича, Богдана Ватраля, Василя Колдчина і Павла Олексина — всі із ЗСА та Лева Шахраюка з Канади.

У новому пляні праці на 1984 рік намічено більш інтенсивно поширити і поглибити працю кредитівки. З тією метою опубліковано кілька статей в українській пресі про дотеперішню діяльність кредитівки, її широку співпрацю з українськими установами

і товариствами та про її кооперативну філософію, щоби в той спосіб звернути увагу української громади на значення і суть її кредитово-кооперативної праці.

Рівночасно, у *Бюлетені* ч. 3 (101) за липень-вересень 1984 подано головні основи цієї філософії, що їх проголосив батько кредитової кооперації, Ф. В. Райфайзен і які відрізняють кредитову кооперацію від банків і різних інших фінансових установ.

В. Ф. Райфайзен придумав дуже просту, а рівночасно дуже глибоку і добру ідею кооперативної самопомоги, яка зводиться до того, що члени кредитових кооператив своїми ощадностями і своїми позичками, в тій же самій кооперативі, взаємно собі допомагають, реалізуючи християнську засаду братньої любови один до одного та фінансової самопомоги один одному, без особистої втрати і жертви. Члени-щадники одержують за свої ощадності умовлені відсотки, звичайно такі, які є на фінансовому ринку, але їх ощадности — і це найважливіше — кредитова кооператива зуживає не на якісь фінансові спекуляції, тільки на те, щоб допомогти другим членам догідним кредитом (позичками), які такого кредиту потребують на поправу свого господарського життя. Кожний член стає співвласником кредитової кооперативи і може бути рівночасно її вірителем та довжником, тобто може мати в ній свої ощадности та користати з позички.

І ще одна важна засада Райфайзена, що відрізняє кредитову кооперативу від інших, некооперативних установ, а саме: кредитові кооперативи не побирають відсотків від позичок наперед, бо це неморально. Кожний член сплачує свій довг згідно з умовою, в точно означеному часі і тоді вирівнює залеглі відсотки від останньої суми довгу, до дня платности.

У 1984 році Лев Балюта закінчив 9-літню каденцію в Дирекції і був вибраний до Кредитового Комітету на місце Дмитра Мазура, який 12 років був головою того комітету і відмовився далі виконувати цю працю. На місце Л. Балюти до Дирекції вибрано Андрія Журавського. Рівночасно, у Контрольній Комісії зайшли поважні зміни, бо Олег Левицький, по 18-літній праці на постах секретаря або голови цієї комісії, взяв працю референта позичок в кредитівці, а Григорій Дмитришин, по трьох роках праці, відмовився кандидувати на наступні три роки. На їх місце вибрано Володимира Ільницького і Нормана Коновальчука. Дирекція, на своєму засіданні 17 квітня, висловила подяку усім тим, які покінчили свої каденції в цьому році і помістила про це згадку у *Бюлетені* ч. 2 (100) за квітень-червень 1984.

У висліді тих змін у склад Дирекції в 1984 році входили Петро Салига — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Остап Гавалешка — секретар, Ірина Заяць, Степан Рогатинський, Василь Коритовський, Андрій Журавський — члени. У Кредитовому Комітеті були Лев Балюта — голова, Михайло Саракула — секретар і Пилип Олексів — член. У Контрольній Комісії були

Володимир Ільницький — голова, Микола Мельник — заступник голови і Норман Коновальчук — секретар. Персонал кредитівки складався з Андрія Качора — управителя, Мирослава Бугери — заступника управителя, Насті Дольської — секретарки, Олега Левицького — референта позичок, і службовців Стефанії Пілат, Наталки Нарожняк і Юлії Демко. Суботами працювали Анна Матвіїв і Андрійка Грицак.

У 1984 році, з днем 1 вересня, кредитівка започаткувала пенсійний фонд для працівників, стягаючи їм 5% з щомісячної платні і додаючи таку саму суму з фондів кредитівки. У тому ж самому часі вмонтовано нову алярмову систему і нову велику вогнетривалу касу.

Рік цей закінчено добре. Приєднано 136 членів, здебільша молодих. З кінцем року було вже 2,113 членів. Рік замкнено сумою 12,795,834 дол. оборотових фондів. Був також поважний приріст нових ошадностей. Вони досягнули суму 12,185,164 дол., або пересічна ошадність члена піднеслася до 5,814 дол. Зросли також позички членів, вони виказували суму 9,920,502 дол. За діловий рік уділено 384 позички на суму 5,066,000 дол.

У тому році кооператива виказала також поважну фінансову резерву, інвестовану в Кооперативній Централі. Вона дійшла до суми 2,442,000 дол. або 19% оборотових фондів, а резервовий фонд кредитівки досягнув суму 270,541 дол. або 2.1% усього її майна.

Про все це звітовано на загальних зборах 19 березня 1985. На цих зборах відмічено також, що саме цього року минає 20 років від часу купівлі власного дому при вул. Селкірк 544, події яка мала дуже позитивний вплив на ріст і дотеперішню розбудову кредитівки.

При тій нагоді треба згадати, що за останніх 20 років число українських кредитових кооператив у Вінніпезі зменшилося майже на половину. На дев'ять кредитівок, які діяли в 1964 році, залишилося тільки п'ять. Перестали існувати, з різних причин, „Дніпро”, „Дністер”, Пресвята Евхаристія, а „Віра” злилася з „Поступом”. У висліді, з кінцем 1984 року, у Вінніпезі діяли п'ять українських кредитових кооператив.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1983 і 1984

Назва кредитівки	Члени		Оборотові фонди	
	1983	1984	1983	1984
„Карпатія”	7,480	7,711	\$40,363,547	\$45,789,220
Північного Вінніпегу	2,059	2,113	11,791,119	12,795,834
„Поступ-Віра”	1,502	1,435	5,689,144	6,166,500
Св. Михайла	200	256	1,570,960	1,715,606
„Степ”	195	179	206,223	135,000
Р а з о м	11,436	11,694	\$59,620,993	\$66,602,160

Наведені показники є також добрим коментарем про позитивну працю Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

Організація Об'єднаних Націй проголосила 1985 рік „Міжнародним Роком Молоді”. Цю ідею в українському світі підтримали Світовий Конгрес Вільних Українців і наші церкви, аргументуючи, що українська молодь від 15 до 25 року і українська дитина до 14 року життя у вільному світі мають такі самі права і такі самі обов'язки, що їх мають всі діти державних народів. Різні опитування в різних державах виявили, що діти і молодь найбільше потребують батьківської опіки і розуміння їх потреб. Вони вимагають до себе довір'я і ближчої співпраці з батьками.

З приводу проголошення Міжнародного Року Молоді було цікаво довідатися, яких членів, за віком і статтю, має Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу і що треба зробити, щоб у рядах кредитівки було якнайбільше молодих людей. З тією метою зроблено перегляд і аналізу членства кредитівки на день 30 червня 1985.

Аналіза членства на день 30 червня 1985						
Вік	Жінки	%	Чоловіки	%	Разом	%
0 — 16	113	5.3	138	6.5	251	11.8
17 — 25	105	4.9	101	4.7	206	9.6
26 — 55	310	14.5	584	27.4	894	41.9
56 — 70	195	9.2	295	13.8	490	23.0
71 і вище	80	3.7	114	5.4	194	9.1
Організації	—	—	—	—	99	4.6
Р а з о м	803	37.6	1,232	57.8	2,134	100.0

Наведені цифри показують, що кредитівка в тому часі мала 21.4% молодих членів (0 — 25 років життя), 41.9% були членами середнього віку (26 — 55), 23% — члени старшого віку, а тільки 9.1% було старих членів, що мали понад 70 років життя. Коротко кажучи, в 1985 році Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу мала дуже добру, щодо віку, членську базу. Однак, коли порівняти цю статистику із подібною з 1980 року, виявляється, що число членів-жінок зменшилося на 2% від 39% у 1980 до 37% у 1985 році. Подібно, число дітей у членстві кредитівки зійшло із 14% на 11%, себто занепало на 3%. Натомість, число громадських організацій, які є членами кооперативи збільшилося від 63 у 1980 році до 99 у 1985 році або на 36%. З цих цифр видно, що треба було б дещо збільшити членство жінок і молоді. І тому, в Міжнародному Році Молоді всю пропагандивну працю кредитівки спрямовано в тому напрямі. У висліді, з приєднаних 117 нових членів у 1985 році, було 71 молодих і 37 жінок.

Окремо треба згадати, що в 1985 році управа Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, крім нормальної щоденної

праці, дуже багато часу і уваги присвятила двом подіям загально-громадського характеру.

У роках 1983-1985, українці Канади стали предметом зорганізованих наклепів і неправдивих закидів, наче б то українці, в часі Другої Світової Війни, коляборували з німецькими нацистами і допомагали їм нищити жидів. Були закиди, що Канада захищає таких коляборантів. Щоби цю справу прослідити, уряд Канади покликав спеціальну Комісію, яку очолив Жюль Дешен, колишній суддя Верховного Суду в Квебеку. Рівночасно, Конгрес Українців Канади покликав окрему Комісію Захисту Громадянських Прав для оборони доброго імені українців у Канаді. Цю комісію від імені КУК очолив адвокат Іван Григорович з Торонта.

Кошти дослідів, праці і репрезентації перед Комісією Дешена були досить високі. Комісії Захисту Громадянських Прав треба було зібрати около 1,000,000 дол. до кінця жовтня 1985 року. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, у порозумінні з Конгресом Українців Канади, відкрила в себе окреме конто і проголосила в українській пресі та в своєму *Бюлетені*, що приймає пожертви на цю ціль. Ці пожертви були звільнені від доходного податку і їх можна було вплачувати особисто або пересилати поштою на конто ч. 204 В. І в той спосіб, не враховуючи більших індивідуальних влат, дрібними жертвами зібрано кільканадцять тисяч доларів на цей фонд, що було великою допомогою для КУК, який фінансував цю акцію проти знеславлення українців. Ініціатива кредитівки популяризувала серед української громади добре ім'я Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу та приєднала їй кілька нових членів.

Дуже важною другою подією була запланована зустріч з Володимиром Кубійовичем у Вінніпезі і відсвяткування його 85-ліття. З огляду на те, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу була самотнім на Західню Канаду збірщиком фондів на видання *Енциклопедії Українознавства* і була в постійному контакті з її видавництвом „Молоде Життя” у Мюнхені і з її редакцією у Сарсель, то на неї, а точніше на її управителя, припав обов'язок зорганізувати цю зустріч і це ювілейне свято.

З тією метою створено окремий комітет, який очолив Олег Герус від Української Вільної Академії Наук, з участю Івана Новосада, президента Конгресу Українців Канади і Андрія Качора від Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Цей комітет виготовив комунікат до української преси та до *Бюлетеня* кредитівки з повідомленням, що в неділю, 13 жовтня 1985 до Вінніпегу загостить Володимир Кубійович, головний редактор *Енциклопедії Українознавства* та Атанас Фіголь, головний адміністратор цього видання, щоби зустрітися з українською громадою. Мета зустрічі — точна інформація про видавничі та адміністративні проблеми цієї енциклопедії, а рівночасно вшану-

вання В. Кубійовича з приводу його 85-ліття. У цьому комунікаті говорилося що *Енциклопедія Українознавства* — найкраща й найсильніша зброя у боротьбі за правду про Україну. Далі подано інформацію, що досі появилися 15 великих томів українською і англійською мовами. Для закінчення цього великого діла треба видати ще 4 томи, три англійською і один українською мовами. Кошти видання дуже високі, а фонди *Енциклопедії Українознавства* на вичерпанні. Комунікат закінчується зверненням вплачувати пожертви на видавничий фонд Енциклопедії в Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу,konto ч. 1615.

Заплянований бенкет відбувся у готелі Форт Геррі в присутності біля 600 осіб, але з великим розчаруванням, бо на заплановану зустріч приїхав тільки Атанас Фіголь. Він повідомив учасників бенкету, що Володимир Кубійович не міг приїхати, бо несподівано опинився у лікарні. Прийшлося змінити програму цієї зустрічі. Головну доповідь виголосив А. Фіголь, який з'ясував фінансовий стан видавництва *Енциклопедії Українознавства* і начеркнув силуетку діяльності Володимира Кубійовича, якому українська громада в діаспорі віддає шану з нагоди його 85-ліття. Від комітету зустрічі коротке слово про неprisутнього редактора Енциклопедії мав Олег Герус, а про фінансові справи цього видання говорив А. Качор. Він також прочитав список жертводавців, які перед зустріччю і на самому бенкеті, в платили на Енциклопедію досить поважну суму 49,000 дол., не враховуючи в плат з-поза Вінніпегу, які наспіли поштою в сумі близько 50,000 дол.

Це була велика громадська допомога для *Енциклопедії Українознавства*, яка рiвночасно приєднала кредитівці около 50 нових членів.

Володимир Кубійович помер 2 листопада 1985 у Парижі. Величавий похорон відбувся в катедрі св. Володимира в Парижі, а тіло його перевезено до Сарсель, де поховано кільканадцять осіб з цього наукового осередку.

У 1985 році сталася ще одна подія, яку треба відмітити. Кредитова кооператива „Степ”, за посередництвом Стабілізаційного Фонду, звернулася з проханням злучитися з Кредитовою Кооперативою Північного Вінніпегу. Це прохання полагоджено позитивно на засіданні Дирекції кредитівки 15 листопада 1985 року, а формальну злуку переведено в січні 1986 року, перебираючи від „Степу” 150 членів і 11,000 дол. оборотових фондів.

Роки 1984-1985 були для кредитівки дуже гарні, бо вона, згідно з передбаченим пляном праці, значно поширила свою діяльність, що бачимо з її звітів. За 2 роки приєднано 253 нових членів — стан членів показував число 2,145. Оборотові фонди в тому часі збільшилися на 2,780,558 дол. або на 23.6% і досягнули суму 14,571,677 дол. Кредитівка здобула собі довір'я членів, доказом чого був постійний зріст ошадностей членів. За один 1985 рік вони побільшилися на 1,691,561 дол. або на 13.6%. Пересічна

ощадність члена дійшла до суми 6,588 дол., тоді коли пересічна ощадність всіх кредитових кооператив у Канаді виказувала тільки 4,626 дол.

У Канаді в тому часі було 31 українських кредитових кооператив, які об'єднували приблизно 60,000 членів і мали 420 мільйонів оборотових фондів. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в тому самому часі підскочила статистично вгору і зайняла щодо членства і оборотових фондів восьме місце серед тих кооператив.

Нова розбудова, 1986

Народня мудрість каже, що „з їжею зростає апетит”. Подібно було з плянами кредитівки. Чим більші фінансові успіхи вона мала, тим більше зростала потреба дальшої розбудови приміщення і розвитку послуг членам. З ростом членства і оборотових фондів зайшла потреба з кінцем 1985 року застановитися над поширенням і модернізацією приміщення кредитівки. У пляні праці на 1986 рік намічено закінчити будову такого нового приміщення, збільшити стан членства хоч на 100 нових членів, а оборотові фонди підтягнути якнайскоріше до 15,000,000 дол., не забуваючи, що рік треба замкнути балянсовою сумою 16,000,000 дол. Це були поважні завдання до виконання.

Змаг за 15,000,000 дол. завершився 31 березня 1986, що було проголошено в *Бюлетені* ч. 2 (108) за квітень-червень, 1986, коли майно кредитівки осягнуло суму 15,236,639 дол.

Баянс кредитівки на 31 березня 1986

Активи

Готівка	\$ 216,898
Інвестиції	4,425,594
Позички	10,373,493
Устаткування	13,991
Будинок і земля	40,900
Інші активи	165,763
Р а з о м	\$15,236,639

Пасиви

Уділи	\$ 11,450
Асекуровані ощадності	1,721,722
Звичайні ощадності	4,250,374
Чекові ощадності	537,254
Термінові вклади	7,801,912
Запасний фонд	341,106
Переходові суми	547,432
Нерозділена надвишка	25,389
Р а з о м	\$15,236,639

Однаке, найважливішою подією в 1986 році була перебудова старого і добудова нового приміщення кредитівки. План перебудови старої частини дому та добудови зовсім нової другої частини виготовив архітект Віктор Денека, член кредитівки, а фірма Bockstael Construction (1979) Ltd. виконала заплановану перебудову за 242,000 дол. Праця розпочалася восени 1985 року, і закінчилася в серпні 1986 року. Офіційне відкриття і посвячення нового приміщення відбулося в суботу, 18 жовтня 1986.

**Будинок Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу
після розбудови, 1986.**

Господарем цього великого свята Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу був Остап Гавалешка, секретар Дирекції. Він привітав членів і гостей в імені Дирекції і Управи кредитової Кооперативи, а зокрема привітав Ярослава Семчишина, президента Централі Кредитових Спілок у Манітобі та В. Норрі, посадника міста Вінніпегу. Відтак, попросив отців Р. Кисілевського і В. Василева перевести молитву посвячення перебудованого приміщення. По молитві Я. Семчишин і В. Норрі перерізали синьожовту стрічку при вході до нового бюро кредитівки і тим здійснили офіційне відкриття нового дому.

Я. Семчишин склав привіт від Централі Кредитових Спілок Манітоби, підкреслюючи, що це перший раз, як президент Централі, має нагоду свій привіт виголосити українською мовою, а на доказ признання за добре ведену працю кредитівки передав від Централі на пам'ятку гарну картину манітобського українського мистця Василя Лобчука.

Ярослав Семчишин, президент Централі Кредитових Спілок Манітоби, і Билл Норрі, посадник Вінніпегу, перетинають стрічку на знак відкриття нового приміщення кредитівки, 1986.

Дуже гарний привіт англійською мовою склав В. Норрі, посадник міста Вінніпегу, окремо відмічуючи 34-літню працю А. Качора, управителя кредитової кооперативи, вручаючи йому від міста дарунок з гербом міста Вінніпегу. Після цього, в імені федерального міністра Джейка Еппа, склав привіт його асистент Р. Роджерс. Представник Асекураційного Кооперативного Союзу CUMIS склав привіт і передав для вжитку кредитівки гарний стінний годинник.

Від Централі та Відділу Конгресу Українців Канади короткий привіт передав Петро Манастирський. Довше слово привітання виголосив Василь Ситник від Української Кооперативної Ради Канади і Української Світової Кооперативної Ради. Від імені Кооперативної Громади Вінніпегу та кредитової спілки „Карпатія” мав коротке слово Іван Шкварчук, довголітній управитель „Карпатії”. Письмовий привіт від Української Вільної Академії Наук, за підписом М. Марунчака і Б. Білаша, прочитав господар свята.

Від Управи кредитівки українською мовою привітав всіх учасників цього свята А. Качор, подаючи рівночасно трохи інформації про працю кредитівки та про саму перебудову дому. Таку ж саму інформацію англійською мовою подав М. Бугера, заступник управителя.

Кінцеве коротке слово мав президент Дирекції кредитівки Петро Салига, який також склав привіт від Суспільної Служби Українців Канади і подякував усім представникам організацій за привіти, за прислані квіти, а членам за участь у цьому кооперативному святі.

З діяльності кредитівки в тому часі треба відмітити, що для вигоди членів впроваджено т.зв. нічні депозити. Для членів, які в часі дня не можуть відвідати кредитівку, щоби вплатити на своє Konto якусь грошеву суму, вмонтовано в новому приміщенні вогнетривалу касу з доступом від вулиці, до якої можна своєчасно кинути в конверті або в спеціальній торбі свій депозит. Наступного дня вранці, службовець кредитівки виймає ці конверти і торби та вписує суми на Konto члена згідно з його бажанням. Ключ до цієї каси видається членові за оплатою 5 дол. річно, 15 дол. річно із спеціальною торбою на гроші. З цих нових послуг скористало зараз кілька членів професіоналістів і власників крамниць.

Зайшли також зміни в складі персоналу кредитівки. Від 1 лютого 1986 почала працю касирка Донна Оришкевич, а з 1 вересня розпочав практику на пості референта позичок Стефан Дупляк. У тому самому часі покинула працю Наталка Нарожняк, виїхавши з Вінніпегу до Торонта.

Кінцевий вислід праці кредитівки за 1986 рік був добрий, що виказує річний звіт. Зокрема треба відзначити успішну акцію за приєднання нових членів. Майже кожного дня хтось вписувався, бо за рік вписалося 296 нових членів, але рівночасно вибуло 138, тобто чистий приріст був 158 нових членів або за рік стан членства збільшився на 7.4%. У звіті він показаний числом 2,303.

Із статистики про стан кредитових кооператив у Манітобі за 1986 рік довідуємося, що в тому році в Манітобі діяло 95 кредитових кооператив, які об'єднували приблизно 300,000 членів і мали 2,245,000,000 дол. майна. З того приводу варта було перевірити, яке місце в тому кооперативному русі займала Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу. З приємністю можна було ствердити, що вона, щодо членства і оборотових фондів, займала в тому році 26 місце в Манітобі. Це був великий для неї поступ, бо до недавня вона була майже на сірому кінці в такій статистиці.

Оборотові фонди Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в 1986 році досягнули суму 16,157,102 дол. Вони зросли за один рік на 1,585,425 дол. або на 10.9%. Зросли також поважно ошадносоті членів. Вони досягнули суму 15,554,203 дол. або побільшилися на 1,423,927 дол. — зріст 10.2%. Рівночасно, поважно

зросли позички членів. Вони у звіті показані сумою 11,520,862 дол. — зріст на 12.1%. За один рік уділено 436 позичок на суму 7,700,000 дол. Інвестиції в балянсі показані сумою 4,012,828 дол., що становило 24.8% всіх оборотових фондів. Вартість будинку і устаткування піднеслася до суми 337,965 дол., що становило 2.1% активів. У звіті також відмічено, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу за останніх 35 років працювала без дефіциту. Наприклад, прибутки за 1986 рік досягнули суму 1,554,710 дол., а витрати 1,464,861 дол., тобто балянсова надвишка становила 89,849 дол. Цією надвишкою збільшився поважно Запасний Фонд кредитівки, який досягнув суму 430,955 дол. або 2.7% всіх оборотових фондів. У витратах, крім адміністраційних видатків, бачимо, що 10,250 дол. визначено на різні українські суспільно-громадські цілі.

Коротко кажучи, кредитівка закінчила 1986 рік з немалим успіхом, що у своєму звіті ствердила Контрольна Комісія і аудитор Стабілізаційного Фонду.

Рік комп'ютеризації, 1987

Дуже цікавим був 1987 рік, як для кредитової кооперації в Манітобі, так і для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. У цьому році кредитова кооперація в Манітобі відзначувала 50-ліття свого існування в цій провінції.

У Манітобі першу кредитову кооперативу засновано в 1937 році в парохії Ст. Мало в південній частині Манітоби з ініціативи пароха о. А. Бенуа. У 1937 році ухвалено також у Манітобі перший закон про кредитові кооперативи. У 1943 році створено окремих кооперативний відділ при Міністерстві Рільництва, а в 1950 році зорганізовано окрему фінансову централю для кредитових кооператив під назвою Co-operative Credit Union Society of Manitoba. У 1956 році зорганізовано ще й ідейно-організаційну надбудову для кредитових кооператив у Манітобі п.н. Ліга Кредитових Кооператив Манітоби, і вкінці, з ініціативи провінційного уряду Манітоби в 1970 році створено Стабілізаційний Фонд, якого завданням є 100-відсоткове забезпечення всіх ощадностей членів кредитових кооператив у Манітобі.

Стан українських кредитівок Вінніпегу 1986

Назва кредитівки	Рік заснування	Члени	Оборотові фонди
„Карпатія”	1940	8,376	\$61,002,016
Північного Вінніпегу	1943	2,303	16,157,101
„Віра-Поступ”	1950/58	1,419	7,470,000
Св. Михайла	1951	300	3,000,000
Р а з о м		12,398	\$87,629,117

У цьому ювілейному році в Манітобі було 95 кредитових кооператив, в тому числі 4 українські у Вінніпегу, які з кінцем 1986 року об'єднували 12,398 членів і мали 87,629,117 дол. оборотових фондів.

Хоч число українських кредитівок у Вінніпезі зменшилося, треба ствердити об'єктивно, що за останніх 20 років стан членства в існуючих українських кредитових кооперативах подвоївся, а оборотові фонди зросли вдесятеро. Це вказує на те, що багато членів із неіснуючих кредитівок перейшло до існуючих кредитових кооператив. І це наш громадський позитив, який свідчить про зрілість і довір'я української громади Вінніпегу до українського кооперативного руху.

Tomasz Studio Ltd.

Провід і персонал Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1987.

Сидять (зліва): І. Заяць — член Дирекції, А. Качор — управитель, Н. Дольська — секретарка, П. Салига — голова Дирекції, В. Ільницький — голова Контрольної Комісії, О. Гавалешка — секретар Дирекції, Л. Балюта — голова Кредитового Комітету.

Стоять (зліва): М. Бугера — заступник управителя, Н. Коновальчук — член Контрольної Комісії, М. Т. Лизак — касирка, С. Дупляк — референт позичок, В. Коритовський — член Дирекції, С. Рогатинський — член Дирекції, А. Журавський — член Дирекції, С. Пілат — касирка, М. Трусевич — заступник голови Дирекції, П. Олексів — член Кредитового Комітету, М. Мельник — член Контрольної Комісії, Д. Гаров — касирка, М. Саракула — член Кредитового Комітету.

Персонал кредитівки, 1987.

Сидять (зліва): Д. Гаров і Н. Дольська.

Другий ряд (зліва): С. Дупляк, М. Т. Лизак, М. Бугера, С. Пілат, А. Качор.

З ростом і дальшою розбудовою кредитівки прийшов час зробити новий крок вперед і змодернізувати послуги членам, а це можна було зробити тільки при допомозі комп'ютеризації. Таку комп'ютерну систему впроваджено 1 серпня 1987. Комп'ютер закуплено у фірмі Helvetia Software Enterprises у Торонто за 67,700 дол. Комп'ютер, у великій мірі, облегшив розрахунки з членами, показуючи своєчасно точний стан їх конт.

Комп'ютеризація уможливила започаткування ще одної нової форми ощадностей на щоденній базі, під назвою „Плян 24”. Комп'ютер, нараховує відсотки на цьому конті за кожних 24 годин від кінцевої щоденної суми. Звідси і назва конта. „Плян 24” показався корисним для кожного члена, що свої ощадності вживає до щоденного обороту на сплату різних рахунків, зокрема на потреби чекового рахунку, не порушуючи своїх ощадностей на довшу мету. І ще одна користь для члена, що на цьому конті не вимагається якоїсь більшої означеної суми грошей, а можна тримати на ньому стільки грошей, скільки член має до диспозиції в тому часі. Цей рахунок значно збільшив оборотові фонди кредитівки і приєднав декілька нових членів.

Дирекція Кредитівки, 1987.

Зліва: В. Коритовський, М. Трусевич — заступник голови, А. Журавський, А. Качор — управитель, М. Бугера — заступник управителя, П. Салига — голова, О. Гавалешка — секретар, І. Заяць, С. Рогатинський.

Приємно теж згадати, що в червні 1987 заступник управителя, М. Бугера, закінчив успішно в Canadian Credit Union Institute третій найвищий курс для управителів, приготувавшись серйозно перебрати управу кредитівки з відходом на емеритуру А. Качора.

Вкінці, треба відмітити і сумний факт, що в тому році померли три визначні члени кредитівки. Михайло Скобляк, член-основоположник Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в 1943 році і член Дирекції в роках 1947-1949, помер 9 квітня на 84 році життя. Михайло Воробець, член Дирекції і секретар в роках 1954-1964 помер 4 квітня на 77 році життя. Йосиф Дзюрдзевич, член Кредитового Комітету в роках 1959-1964, помер 13 вересня на 83 році життя.

Рік 1987 був 45 роком діяльності кредитівки. З кінцем того року кредитівка мала 2,364 членів, які мали 13,541,380 дол. ощадностей, пересічно 7,000 дол. на кожного члена. Впродовж року уділено членам 472 позички на суму 8,047,960 дол. або на 1,150,000 дол. більше, ніж у 1986 році. Оборотові фонди зросли до суми 17,309,393 дол. — зріст на 7.2%. Поважно зросли

інвестиції, які вказані сумою 3,978,400 дол. Вони становлять 23% усіх активів. Дуже позитивним був постійний ріст запасного фонду, який вже досягнув 489,361 дол. або 2.82% усіх оборотних фондів.

Історичний 1988 рік

Справді, 1988 рік був історичним роком не тільки для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, але й для ширшої української громади. У 1988 році українці в цілому світі відзначували дуже святочно й величаво 1,000-ліття християнства в Україні. Крім церковних святкувань, відбувалися різні наукові з'їзди, конференції, концерти, бенкети. Появилися різні наукові друквані праці про вплив християнства на культурний і політичний розвиток українського народу.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, як і інші громадські організації, у своєрідний спосіб відзначила цей історичний ювілей. Того року обкладинка кожного числа *Бюлетеня* кредитівки була присвячена тисячоліттю християнства в Україні. У числі за січень-березень 1988 надруковано кольорову репродукцію стінопису Святослава Гординського „Хрищення України”, який знаходиться в Катедрі св. Володимира і Ольги у Вінніпезі. У черговому числі, поміщено відзнаку-емблему святкувань тисячоліття християнства. У третьому і четвертому числах *Бюлетеня* поміщено кольорові фотографії Собору св. Софії в Києві і Катебри св. Юра у Львові. Крім ілюстрацій на обкладинках, у *Бюлетені* ч. 2 (116) появилася коротка стаття про тисячоліття українського християнства в якій подано коротку інформацію про князя Володимира Великого, який в 988 році визнав християнство державною релігією Руси-України. У *Бюлетені* ч. 3 (117) появилася допис про князя Ярослава Мудрого і будову Собору св. Софії в роках 1037-1051, нав'язуючи до того, що Собор св. Софії в різних моментах історії України був символом відродження української державности.

У тому ж історичному 1988 році припадало теж 45-ліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Згідно з постановою Дирекції, 45-літній ювілей кредитівки відбувся дуже скромно, обмежуючись до видання ювілейного *Бюлетеня* з переглядом 45-літньої діяльності кредитівки і скромного прийняття членів на загальних зборах, які відбулися 22 березня 1988 в залі Катебри св. Володимира і Ольги при участі 120 осіб.

Збори відкрив і ними проводив Петро Салига, голова Дирекції. Він привітав присутніх членів і гостей та попросив о. Р. Кисілевського провести молитву. Відтак, однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять 18 померлих членів. Між ними були Йосиф Рій, член першої Дирекції в 1943 році, член Контрольної Комісії в роках 1944-1945 і 1949-1952 та її голова в роках 1953-1963.

До Президії зборів він попросив усіх членів Дирекції, Кредитового Комітету і Контрольної Комісії та управителя, а на секретарів попросив Юлію і Ярославу Демко.

Звіти з діяльності склали П. Салига за Дирекцію, А. Качор подав фінансовий звіт і деякі факти з минулих років. Л. Балюта звітував за Кредитовий Комітет, а М. Мельник за Контрольну Коісію.

Після схвалення звітів, на пропозицію Номінаційної Комісії, вибрано до Дирекції М. Трусевича, В. Коритовського і С. Корбутяка, до Кредитового Комітету П. Олексіва, а до Контрольної Комісії Н. Коновальчука.

Плян праці і бюджет на 1988 рік зреферував управитель. У бюджеті передбачувалося 1,744,000 дол. прибутків. А. Качор також з радістю відмітив, що у пляні праці намічено знову видати 4 числа *Бюлетеня*, який цього року святкує своє 30-ліття. Це у нашій кооперативній громаді дуже рідкісна подія.

**Остап Гавалешка,
нововибраний голова
Дирекції кредитівки, 1988**

Після загальних зборів, на найближчому засіданні Дирекції, яке відбулося 19 квітня 1988, на місце П. Салиги вибрано нового голову дирекції, Остапа Гавалешку, дотеперішнього секретаря Дирекції.

На 1988 рік Дирекція оформилася в наступному складі, Остап Гавалешка — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Андрій Журавський — секретар, Ірина Заяць, Степан Рогатинський, Василь Коритовський і Степан Корбутяк — члени. У Кредитовому Комітеті були Лев Балюта — голова, Михайло Саракула — секретар і Пилип Олексів — член. У Контрольній Комісії були Володимир

Ільницький — голова, Микола Мельник — заступник голови і Норман Коновальчук — секретар.

Після загальних зборів, на найближчому засіданні Дирекції, яке відбулося 19 квітня 1988, на місце П. Салиги вибрано нового голову дирекції, Остапа Гавалешку, дотеперішнього секретаря Дирекції.

На 1988 рік Дирекція оформилася в наступному складі, Остап Гавалешка — голова, Микола Трусевич — заступник голови, Андрій Журавський — секретар, Ірина Заяць, Степан Рогатинський, Василь Коритовський і Степан Корбутяк — члени. У Кредитовому Комітеті були Лев Балюта — голова, Михайло Саракула — секретар і Пилип Олексів — член. У Контрольній

Комісії були Володимир Ільницький — голова, Микола Мельник — заступник голови і Норман Коновальчук — секретар.

Персонал кредитівки в 1988 році складався з Андрія Качора — управителя, Мирослава Бугери — заступника управителя, Насті Дольської — секретарки, і службовців Стефанії Пілат, Юлії Демко, Донни Гаров, Тереси Лизак і Володимира Лихача, який почав працю на пості референта позичок 1 березня на місце С. Дупляка. Суботами працювали Петруся Марущак, а літом Христя Каліцінська.

Towne Studios Ltd.

Петро Салига, голова Дирекції кредитівки, 1973-1988

Цього року довголітній голова Дирекції, Петро Салига, закінчив 80 років життя. З того приводу Дирекція Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, під проводом нового голови, Остапа Гавалешки, в присутності членів Кредитового Комітету і Контрольної Комісії та управителя, на своєму засіданні 19 квітня, окремо відзначила 17-літню працю П. Салиги в Дирекції. Йому вручено почесну грамоту за його совісну кооперативну діяльність, особливо за 15 років на пості голови Дирекції. Дирекція також влаштувала йому пращальну вечерю, яка відбулася 20 квітня в ресторані „Олівер” при участі членів проводу кредитівки і на якій П. Салига поділився спогадами про свою суспільно-громадську працю.

Петро Салига народився 17 березня 1908 року, в селі Вікторів, Станіславського повіту, в Західній Україні, в родині Олексі і Теодозії. По закінченні народної школи, батьки післали сина до гімназії в Станіславові, яку він закінчив у 1928 році. Петро Салига записується на студії права у Львівському університеті, які закінчив успішно в 1934 році дипломом магістра права. По закінченні студій працює в українських кооперативах. У 1948 році П. Салига прибув до Канади, до Вінніпегу і тут, зараз, включився в кооперативну працю в кредитовій спілці „Карпатія” і в кооперативі „Калина”. Був деякий час управителем Народної Кооперативи і членом Кооперативної Громади. Від 30 березня 1967 П. Салига є членом Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу та членом її Дирекції від 20 березня 1973 до 19 квітня 1988.

У 1958 році П. Салига доповнив свої студії в Манітобському університеті на факультеті суспільних наук і до 1973 року працював за фахом у провінційному уряді Манітоби.

Закінчуючи перегляд кооперативної праці в 1988 році, не можна поминути, хоч короткою згадкою, 4 Український Світо-

вий Кооперативний З'їзд у Торонті та загальні збори Української Кооперативної Ради Канади. Ці кооперативні наради відбулися у зв'язку з 5 Світовим Конгресом Вільних Українців у Торонті в днях 25 до 27 листопада. Конгрес відкрив президент СКВУ, Петро Саварин, називаючи його історичним, бо відбувався він у році 1,000-ліття українського християнства і 70-ліття української державности. У своєму вступному слові, він закликав делегатів, щоб у часі нарад і важливих рішень керуватися засадою св. Августина, „У важливих справах — єдність, в сумнівних — свобода, а в усіх інших — любов”. Свій привіт закінчив пригадкою, що Україна жде нашої допомоги і така допомога Україні є найважливішою метою нашої праці у вільному світі.

Напередодні Конгресу, в днях 21 до 22 листопада, в залах готелю Голідей Інн, Українська Світова Кооперативна Рада відбула свій Світовий Кооперативний З'їзд з участю 60 представників і гостей українських кооператив, переважно кредитових, з Канади, ЗСА і Австралії. З'їздом проводила Президія в складі Роман Мицик, Омелян Плешкевич, Мирослав Болюх, Ольга Заверуха і Роман Бігун.

Українська Світова Кооперативна Рада на день 31 грудня 1987 об'єднувала 67 кооператив, які мали 119,428 членів і прибіжно 1 мільярд дол. оборотових фондів.

Стан українських кредитівок у світі 1987			
Країна	Число кооператив	Число членів	Оборотові фонди
Канада	29	55,135	\$ 500,741,000
ЗСА	30	53,936	566,686,000
Австралія	8	10,357	51,126,000
Р а з о м	67	119,428	\$1,118,553,000

По дуже цікавих звітах поодиноких країн, на пропозицію Номінаційної Комісії, в якій були Андрій Качор, Лев Шахраюк, Лев Фугала, Богдан Андрушків і Юрій Венгльовський, вибрано новий провід Української Світової Кооперативної Ради. До Президії ввійшли Омелян Плешкевич (ЗСА) — голова, Володимир Гупалівський (ЗСА) — перший заступник голови, Андрій Качор (Канада) — другий заступник голови, Мирослав Болюх (Австралія) — третій заступник голови, Роман Бігун (ЗСА) — секретар, Богдан Ватраль (ЗСА) — скарбник і члени Михайло Кос, Ярослава Андріїв, Ольга Заверуха і Ярослав Пришляк з Канади, Лев Фугала, Іван Серант і Ігор Ляшок із ЗСА.

До Контрольної Комісії вибрано Романа Мицика і Тамару Денисенко (ЗСА) та Лева Шахраюка (Канада). Осідок Ради залишився в Чикаго.

Під час нарад, крім ділової частини, були три дуже цікаві та актуальні доповіді, „Майбутність української кооперації в діяспорі”, „Професійне ведення кооператив” і „Церква та кооперація”. Доповідачами були Омелян Плешкевич, Богдан Ватраль і о. Василь Івашук. Під час спільного обіду, ідеологічну доповідь на тему „За красу і силу української кооперації у вільному світі” виголосив А. Качор.

Стан українських кредитівок Вінніпегу

31 грудня 1987

Назва	Місцевість	Число членів	Оборотові фонди в тисячах
1 Укр. Кредитова Спілка	Торонто	10,490	\$108,464
2 „Будучність”	Торонто	7,510	93,151
3 „Карпатія”	Вінніпег	8,618	65,132
4 „Союз”	Торонто	5,046	58,521
5 Укр. Народня Каса	Монтреаль	1,970	25,080
6 Пресвятої Марії	Торонто	2,700	22,312
7 Укр. Національна Спілка	Монтреаль	1,844	18,983
8 Північного Вінніпегу	Вінніпег	2,364	17,309
9 Св. Миколая	Торонто	1,460	16,263
10 Об'єднання Українських Кредитових Спілок	Гамільтон	1,748	13,970
11 „Нова Громада”	Саскатун	1,649	13,274
12 Укр. Кредитова Спілка	Ст. Кетеринс	1,143	8,055
13 „Поступ-Віра”	Вінніпег	1,416	7,870
14 Св. Йосафата	Торонто	1,056	5,745
15 Укр. Кредитова Спілка	Тандер Бей	1,041	4,777
*16 Кредитова Спілка	Вайта, Ман.	1,250	3,450
17 Укр. Кредитова Спілка	Віндзор	844	3,335
18 „Мазепа”	Монтреаль	461	3,092
19 „Віра”	Гамільтон	305	2,517
20 Укр. Кредитова Спілка	Калгарі	345	2,470
21 Св. Михайла	Вінніпег	191	2,250
*22 Укр. Кредитова Спілка	Оттава	120	1,073
23 Св. Юрія	Ошава	378	1,016
*24 Укр. Кредитова Спілка	Садбері	400	881
25 Св. Івана Хрестителя	Ошава	167	485
26 Укр. Кредитова Спілка	Лондон	230	479
27 Спілка Укр. Молоді	Садбері	105	296
28 Кредитово-Щаднича Спілка	Ріджайна	155	278
29 Св. Евхаристії	Торонто	129	213
Р а з о м		55,135	\$500,741

*Дані з 1986 року

На закінчення 4 Українського Світового Кооперативного З'їзду, 22 листопада, відбулися загальні збори Української Кооперативної Ради Канади. Збори відкрив і ними проводив Василь Ситник, голова Ради. До Президії зборів входили ще Андрій Качор, Роман Колісник, Ярослава Андріїв, Наталя Гладун і Ольга Заверуха. По звітах і дискусії вибрано нову управу Української Кооперативної Ради Канади у такому складі, Василь Ситник — почесний голова, Петро Микуляк — голова, Михайло Ребрик і Христина Бідяк — заступники голови, Леліян Козак — секретар, Богдан Медицький — скарбник (всі з Торонта) і члени — Фелікс Ігнатюк (Гамільтон), Мирослав Бугера (Вінніпег), Б. Брездєнь, М. Шеповик і О. Дулиба. Залишено одне вільне місце для представника „Карпаті” з Вінніпегу.

При цій нагоді подано перегляд стану членства і оборотових фондів усіх українських кредитових кооператив у Канаді. На початку 1988 року у Канаді було 29 українських кредитових кооператив, які об'єднували 55,135 членів і мали 500,741,000 дол. оборотових фондів. Це вже була поважна фінансова сила з якою провінційні уряди та банки почали серйозно рахуватися. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу далі займала восьме місце і розпочала змаг за сьоме місце між цими кредитівками.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу закінчила історичний 1988 рік добре. У тому році приєднано 129 нових членів і з кінцем року вона мала вже 2,407 членів. Її оборотові фонди зросли до суми 18,995,394 дол., вони збільшилися на 9.74%. Позички членів також підскочили на 18.3% і досягнули суму 15,017,582 дол. За один цей рік уділено 423 позички в сумі 6,811,955 дол. Крім цього, у 1988 році кредитівка виплатила на різні українські громадські цілі 10,243 дол.

Перші зв'язки з Україною і двадцять мільйонів майна, 1989

У 1989 році українська громада в Канаді не тільки відмічувала три важливі ювілеї, але також була свідком рідкісних подій в Україні, які посередньо чи безпосередньо вплинула на розвиток зв'язків і допомоги для неї.

Перший ювілей — проголошення соборности українських земель у Києві 22 січня 1919. З приводу цих роковин, на обкладинці *Бюлетеня* поміщено зразок українських грошей, важного атрибуту державности. Це був кольоровий банкнот 500 гривень, випуск Української Народної Республіки в 1918 році, мистецького оформлення Юрія Нарбути.

Другий ювілей — 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка (1814-1989). Цьому ювілеєві українська громада в Канаді присвятила дуже багато уваги, а Світовий Конгрес Вільних Українців з того приводу проголосив 1989 рік — роком української мови у вільному світі. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу також відзначила цей ювілей, поміщуючи на обкладинці свого *Бюлетеня* ч. 2 (121) кольорову світлину поета і на

першій сторінці окрему статтю, присвячену цьому ювілеєві.

Третій ювілей — золотий ювілей української кредитової кооперації в Канаді (1939-1989), який Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відзначила окремим святом, яке відбулося у четвер, 19 жовтня 1989 в залі катедри св. Володимира і Ольги в присутності 130 осіб. Господарем свята був Остап Гавалешка, а головною доповідь про цей ювілей виголосив А. Качор. Він пригадав, що першою українською кредитовою кооперативою в Канаді була „Нова Громада” в Саскатуні, заснована з ініціативи Василя Топольницького 13 лютого 1939.

Треба тут ще згадати, що „Нова Громада” в Саскатуні цей свій 50-літній ювілей відсвяткувала 21 жовтня 1989 величавим бенкетом на який Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу вислала привіт.

У зв'язку з цим ювілеєм, у *Бюлетені* ч. 4 (122), у пошані до В. Топольницького, основоположника цієї кооперативи і взагалі українського кооперативного руху в Канаді, поміщено на обкладинці його фотографію і коротку інформацію про його життя і кооперативну діяльність у Канаді.

У тому самому *Бюлетені* була згадка про першу офіційну делегацію українських канадських професіоналістів на українсько-канадську конференцію, яка відбулася в жовтні 1989 року в Києві, Одесі і Львові. Нова політика отвертості і перебудови в країнах тодішнього Радянського Союзу принесла відлигу в політичному, культурному, громадському і господарському житті України. Почали відкриватися вікна на Захід і українці канадці швидко взяли заборонених контактів з українськими науковцями і бізнесменами. З Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу у цій першій українсько-канадській торговельній конференції брав участь Остап Гавалешка, який із захопленням звітував про великий ентузіазм до будьякої комерційної діяльності, що виявили більше ніж 350 бізнесменів з українських підприємств. Реальна і практична допомога почала ставати дійсністю.

У тому році в Україні розвинувся громадсько-політичний рух за докорінне відновлення суспільства з повною демократизацією, забезпеченням свобод і громадянських прав людини і з ґрунтовною перебудовою економіки. Цей рух оформив себе під головуванням відомого поета Івана Драча у громадсько-політичну організацію з назвою Народний Рух України за Перебудову (НРУ). Остаточною його ціллю стає незалежність України.

У жовтні 1989 року, після виступу у Вінніпезі голови НРУ, Івана Драча, зорганізувалася ініціативна група людей для оформлення товариства прихильників НРУ з ціллю допомоги Україні і сприянні діяльності НРУ. Хоч установчі збори цієї нової організації, яка прийняла назву Канадське Товариство Прихильників Народного Руху України (Манітобський відділ), не відбу-

лися аж 28 січня 1990, у *Бюлетені* ч. 4 (122) за жовтень-грудень 1989 Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу вже повідомляє своїх членів, що в неї можна вплачувати пожертви на Фонд Руху і сама дає приклад громадської жертвенности пожертвою 1,000 дол. на цю ціль. Співпраця кредитівки з цим товариством розвивається тісніше, коли і управитель А. Качор і голова Дирекції О. Гавалешка стають членами управи Манітобського відділу Товариства Прихильників Руху. Така співпраця з цими та іншими українськими громадськими організаціями дає можливість кредитівці реально здійснювати акцію допомоги Україні.

З діяльності кредитівки у 1989 році треба ще згадати досить успішний змаг у приєднанні нових членів з нагородою, яка була досить на часі. У *Бюлетені* ч. 3 (121) за липень-вересень 1989 поміщено повідомлення про цей змаг і проголошено, що кожний змагун одержить безплатно ручний годинник з тризубом на цифербляті вартости 60 дол., якщо він чи вона (1) приєднає 5 членів, які вплатають на свої конта найменше по 300 дол., або (2) приєднає 4 членів, які вплатають на свої конта найменше по 400 дол., або (3) приєднає 3 членів, які вплатають 500 дол. на свої конта, або (4) приєднає 2 членів, які вплатають по 750 дол. на свої конта, або (5) приєднає одного члена, що впаить 1,500 дол. на своє конто. Змагання тривали до 19 жовтня, себто до дня товариських сходин членів з нагоди Дня Кредитової Кооперації. Число годинників, що міг один змагун дістати було необмежене. У тому ж році до кредитівки прибуло 172 нових членів, а ошадності зросли на 1,181,093 дол. або на 6.7%.

Загальні збори Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, на яких схвалено всі звіти завідуючих органів за 1989 рік, відбулися 20 березня 1990 в залі катедри св. Володимира і Ольги при участі 128 членів. Звіти з діяльності кредитівки подали О. Гавалешка за Дирекцію, А. Качор за управу, Л. Балюта за Кредитовий Комітет, а звіт за Контрольну Комісію у відсутності її голови відчитав А. Журавський, секретар зборів.

На цих загальних зборах, до Дирекції вибрано на три роки С. Рогатинського і А. Журавського, до Кредитового Комітету Л. Балюту, а до Контрольної Комісії С. Дупляка. Відійшов з Кредитового Комітету В. Ільницький. О. Гавалешка, як предсідник зборів і голова Дирекції кредитівки, публічно подякував В. Ільницькому за його працю в Контрольній Комісії від 1984 до 1990 на пості голови цієї комісії, а також за його працю в Дирекції від 1963 до 1971, виконуючи обов'язки секретаря.

Незважаючи на поважні господарські труднощі цього року в Канаді, кредитівка закінчила свій діловий рік добре. Позички членів, помимо застою в будівельній промисловості, зросли до суми 16,450,000 дол. — зріст на 9.5%. Упродовж року уділено 408 позичок на суму 6,763,100 дол. Зросли і ошадності членів на 6.7% і осягнули суму 19,444,248 дол. Прибутки за рік становили суму

2,197,848 дол., а витрати 2,115,738 дол. Баланс замкнено балансовою надвишкою 82,110 дол. Найважлише, оборотові фонди переступили 20,000,000 дол.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1989	
Активи	
Готівка	\$ 306,778
Інвестиції	3,052,319
Позички	16,449,230
Нерухоме майно, устаткування	346,643
Інші активи	5,425
Р а з о м	\$20,160,395
Пасиви	
Рахунки до заплати	\$ 30,536
Ощадності	19,444,248
Податкова резерва	44,200
Уділи	12,200
Запасний Фонд	547,101
Балансова надвишка	82,110
Р а з о м	\$20,160,395

З фінансового боку найбільшим успіхом Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу було те, що у цьому році кредитівка стала двадцятьмільйоною установою. З кінцем року майно кредитівки дійшло до 20,160,395 дол., себто зросло від попереднього року на 1,165,001 дол. або на 6.1%. Це було неабияке досягнення, особливо коли згадати скромні початки кредитівки. Коли в 1952 році новий управитель оптимістично заявив, що для існування Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу треба здобути хоч 1,000 членів і 1,000,000 дол. оборотових фондів, члени скептично заявили, що вони були б задоволені меншим успіхом — збільшити членство на 100-200 осіб, а оборотові фонди до суми 100,000 дол. Щоб досягнути цю більш оптимістичну ціль 100,000 дол. треба було вкласти шість років плянкової організаційної праці. Оптимістичну ціль стати мільйонером здійснено щойно в 1966 році, 13 років після оптимістичної заяви або 23 роки після заснування кредитівки. З того мільйонера кредитова кооператива зросла на супермільйонера із 10,101,095 дол. майна значно швидше, досягнувши цей статус за 16 років в 1982 році. Перші десять мільйонів подвоїлися надзвичайно скоро, всього за сім років. Не треба вгадувати котрий підхід, оптимістичний чи скептичний виявився більш динамічним у розбудові кредитівки.

Замітний на події 1990 рік

Як знаємо з історії кооперації, ініціативу до заснування кредитових кооператив на північноамериканському континенті дала Канада, коли в 1900 році засновано першу кредитівку під назвою народня каса в Леві, Квебек з ініціативи і за старанням Альфонса Дежардена (1854-1920). З того приводу всі союзи кредитових кооператив у Канаді видали відозви до своїх кредитових кооператив відзначити 90-літній ювілей кредитової кооперації в Канаді. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу вшанувала пам'ять основоположника цього руху в Канаді, подаючи на обкладинці *Бюлетеня* ч. 1 (123) за січень-березень 1990 фотографію А. Дежардена з короткою інформацією про нього.

У 1990 році теж припадало 150-ліття появи „Кобзаря” Т. Шевченка. Українська громада в Канаді і в цілій діаспорі в різний спосіб відзначувала цю дуже важну подію в житті українського народу. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу також відмітила ці роковини, бо це була подія, яка започаткувала справжнє національне, культурне і політичне відродження українського народу. *Бюлетень* кредитівки ч. 2 (124) присвячено цьому ювілеєві, поміщуючи на обкладинці кольорову фотографію „Кобзаря” виданого Конгресом Українців Канади. В окремій статті згадано, що перший „Кобзар”, в якому було всього 8 поезій, появився з ініціативи Євгена Гребінки в 1840 році в Петербурзі. Повне видання всіх поем Т. Шевченка, під назвою „Кобзар”, появилось в 1907 році, також у Петербурзі, за старанням дуже активного громадського і кооперативного діяча, Василя Доманицького.

Однак, відзначення різних історичних подій минулого не могли конкурувати з потоком сучасних історичних подій в Україні. Особливу увагу в тому році звернула Деклярація про Суверенітет України. У *Бюлетені* ч. 3 (125) подано для членів кредитівки коротку інформацію про сучасну Україну і повідомлення, що в понеділок 16 липня 1990 в Києві Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголосила деклярацію про повну державну суверенність України, схвалюючи повноту і неподільність влади республіки в межах її теперішньої території та незалежність і рівноправність у зовнішніх стосунках. За деклярацією голосували 355 депутатів, 4 були проти, а один стримався від голосування. Деклярація суверенітету — перший крок до справжньої самостійної України.

У днях 9 і 10 листопада 1990 в приміщенні готелю Гарден Сіті Інн, відбулася крайова зустріч представників українських кредитових кооператив у Канаді, об'єднаних в Українській Кооперативній Раді Канади. Були заступлені 13 кредитових кооператив у числі 30 осіб з Торонта, Монреалю, Гамільтону, Саскатуну, Едмонтону, Калгарі і Вінніпегу. На нарадах був також присутній представник Централі Українських Кооператив Америки, Д. Григорчук.

Конференція і загальні збори відбулися під головуванням П. Микуляка. Після звітів усіх кредитових кооператив, вибрано новий провід Української Кооперативної Ради Канади до якого ввійшли Петро Микуляк — голова, М. Шиповик, Я. Чолій і М. Бугера — заступники голови, С. Сигнаровська і Б. Медицький — секретарі, М. Качала — скарбник, Ф. Ігнатюк, Б. Брездень, В. Недошитко, Ю. Кальба — члени. До Редакційної Комісії Кооператора ввійшли Христина Бідяк і Ірина Качмарська. До Контрольної Комісії вибрано О. Процюк, Ю. Шанту, Л. Козак, Ю. Водославського і Л. Фіголя. По закінченні нарад, усі учасники взяли участь у святкуванні 50-ліття Кредитової Спільки „Карпатія”.

Andrew Sikonty

Провід і персонал Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу 1990.

Сидять (зліва): І. Вах — голова Контрольної Комісії, М. Бугера — заступник управителя, І. Заяць — заступник голови Дирекції (від 19 липня), О. Гавалешка — голова Дирекції, А. Качор — управитель, Н. Дольська — секретарка, Л. Балюта — голова Кредитового Комітету.

Другий ряд (зліва): М. Трусевич — заступник голови Дирекції (до 19 липня), С. Корбутяк — член Дирекції, Л. Микуляк — касирка, С. Пілат — головна касирка, Д. Гаров — касирка, П. Олексів — член Кредитового Комітету, С. Рогатинський — член Дирекції, М. Саракула — секретар Кредитового Комітету.

Третій ряд (зліва): Н. Коновальчук — член Контрольної Комісії, В. Лихач — референт позичок, Ю. Демко — касирка, Б. Гвоздулич, — член Дирекції, В. Коритовський — член Дирекції, С. Дупляк — член Контрольної Комісії.

Кредитівка також у тому році скромно відзначила дві важні внутрішні річниці, а саме, 25 років у своєму власному домі і появу 125 числа *Бюлетеня*. Власне приміщення і регулярне інформування членів про діяльність кооперативи і про успіхи українського кооперативного руху були тими двома чинниками, які сприяли розбудові Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу.

У 1990 році Манітоба, одна із степових провінцій Канади, святкувала свій 120-літній ювілей. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу вшанувала ці роковини, присвячуючи їм свій *Бюлетень* ч. 4 (126), поміщуючи в ньому кольорову карту Манітоби і коротку інформацію про цю провінцію.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1990	
Активи	
Готівка	\$ 341,759
Інвестиції	6,069,744
Позички	15,075,061
Будинок і устаткування	328,867
Інші активи	98,566
Р а з о м	<u>\$21,913,997</u>
Пасиви	
Уділи	\$ 12,250
Ощадності	7,143,425
Чеківі ощадності	748,031
Термінові вклади	13,182,314
Переходові суми	107,368
Запасний фонд	629,211
Балансова надвишка	85,398
Р а з о м	<u>\$21,913,997</u>

Вкінці, погляньмо, як саме кредитівка закінчила цей цікавий рік. На день 31 грудня 1990 вона мала 2,450 членів, в тому 60 різних товариств і організацій, а її оборотові фонди збільшилися на 1,753,600 дол. і осягнули суму 21,914,000 дол. — зріст на 8.7%. Незважаючи на економічний застій в Канаді, кредитівка уділила 462 позичок в сумі 9,022,912 дол. Стан позичок у балансі показаний сумою 15,075,061 дол., що становить 68.8% усіх активів кредитівки. Дуже поважно зросли інвестиції кредитівки. Вони в балансі показані сумою 6,069,744 дол. — зріст за останній рік на 98.9%. Головне джерело оборотових фондів — ощадності членів. Вони зросли також на 1,606,000 дол. або на 8.4% і осягнули суму 21,080,000 дол. Запасний фонд, разом з фінансовою надвишкою і уділами членів осягнув суму 726,859 дол., що становлять 3.31%

усіх оборотових фондів, близько до обов'язкової квоти 5% усталеної урядом Манітоби. Окремо треба відмітити, що Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, яка постійно підтримувала і підтримує фінансово різні українські громадські організації, виплатила в 1990 році на потреби тих організацій 21,430 дол. або приблизно 1% свого майна.

Зміна варті, 1991

1991 був справді історичним роком не тільки для самої Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, але також і для цілої української громади в Канаді. Це був рік різних незабутніх змін, нових початків і свіжих визовів нового майбутнього.

У Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу зайшли поважні зміни в Дирекції та в управі. Українська громада в Канаді, святкуючи 100-ліття свого поселення в цій країні, стояла на порозі нового періоду свого існування в канадському суспільстві. Україна в тому році перетворилася з радянської республіки на самостійну, незалежну державу з надією на краще майбутнє для українського народу.

Замітні зміни в Дирекції і управі кредитівки зайшли на загальних зборах, які відбулися у вівторок, 19 березня 1991 в залі

Towne Studios Ltd.

**Андрій Качор,
управитель, 1952-1991**

**Мирослав Бугера,
новий управитель, 1991**

катедри св. Володимира і Ольги в присутності 135 осіб. Збори відкрив і ними проводив Остап Гавалешка, голова Дирекції. Він привітав членів і гостей, а зокрема Сергія Радчука, президента Фундації ім. Т. Шевченка та Юрія Гвоздулича, генерального

секретаря Конгресу Українців Канади. Відтак, попросив усіх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять 22 померлих членів. У Президії зборів зайняли місця всі члени Дирекції, Кредитового Комітету, Контрольної Комісії, управитель і його заступник та двох секретарів, А. Журавський і Ю. Демко.

Звіти з діяльності за 1990 рік склали О. Гавалешка за Дирекцію, Л. Балюта за Кредитовий Комітет, С. Дупляк за Контрольну Комісію, а управитель А. Качор подав фінансовий звіт. У своєму звіті, голова Дирекції повідомив членів, що довголітній управитель А. Качор, який перебрав керму кредитівку в 1952 році, з огляду на свій вік, з днем 1 квітня передає управу кредитівки своєму заступникові Мирославові Бугері. З того приводу О. Гавалешка в імені завідуючих органів і членів кредитівки висловив щирoserдечну подяку Андрієві Качорові за його 39-літню працю на пості управителя. Присутні встали і з ініціативи С. Радчука відспівали на його честь „Многая літа!”

Баланс кредитівки на 31 березня 1991	
Активи	
Готівка	\$ 263,768
Інвестиції	6,887,610
Позички	14,729,402
Устаткування	69,068
Будинок і земля	252,115
Інші активи	96,743
Р а з о м	\$22,298,704
Пасиви	
Уділи	\$ 12,330
Ощадності	6,542,747
Чеківі ощадності	645,733
Термінові вклади	13,607,549
Запасний фонд	714,609
Переходові суми	720,084
Нерозділена надвишка	55,652
Р а з о м	\$22,298,704

Сам управитель, при кінці свого фінансового звіту, поглянув в минуле, наголошуючи те, що в 1952 році, коли він перебрав управу кредитівки, вона мала всього 100 членів і 3,000 дол. майна і не мала свого власного дому. З його відходом на емеритуру, кредитівка має 2,450 членів і 22,000,000 дол. оборотових фондів, свій власний дім, поважний запасний фонд і персонал 10 людей.

Закінчуючи свій останній звіт перед загальними зборами кредитівки, він сказав:

Коротко можу сказати словами св. Письма, що я своїх талантів не закопав, але поставив їх на службу нашої громади. У тісній співпраці з Вами, Дорогі Члени, я довів нашу кредитову кооперативу до того, що вона має дуже добру opiniю в нашій громаді та в цілій системі кредитових кооператив у Манітобі, як поважна фінансова установа.

Від 1 квітня 1991 року управу перебирає, за згодою Дирекції, мій дотеперішній заступник, Мирослав Бугера. Я певний, що Ви будете йому допомагати у його відповідальній праці, так як Ви мені допомагали, щоб наша кредитівка далі росла і була постійно передовою серед українських кредитових кооператив у Канаді.

Новий управитель, Мирослав Бугера, працював у Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу п'ятнадцять років, себто від 1976 року. У своїх заувагах до членів, він подякував Дирекції за довір'я і заявив, що „Мої старання будуть спрямовані, щоб Кредитову Кооперативу Північного Вінніпегу зробити такою установою до якої Ви, Члени, з приємністю схочете належати”.

На тих загальних зборах О. Гавалешка подякував також М. Трусевичеві та С. Корбутякові за їх довголітню працю в Дирекції, а П. Олексіву за таку ж працю в Кредитовому Комітеті. М. Трусевич був членом Дирекції від 1973 до 1974 років і заступником голови від 1975 до 1990. С. Корбутяк був членом Дирекції в роках 1964-1967, заступником голови в роках 1968-1969 і знову ж членом Дирекції від 1988 до 1991. П. Олексів був членом Кредитового Комітету в роках 1979 до 1991.

На спільному засіданні 25 березня 1991 оформилися завідуючі органи Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. В Дирекції були Остап Гавалешка — голова, Ірина Заяць — заступник голови, Андрій Журавський — секретар, Степан Рогатинський, Борис Гвоздулич, Василь Коритовський і Мирон Кур'євич — члени. У Кредитовому Комітеті були Лев Балюта — голова, Михайло Саракула — секретар і Михайло Депутат — член. У Контрольній Комісії, Іван Вах — голова, Стефанія Дупляк — заступник голови і Норман Коновальчук — секретар.

Нова управа кредитівки складалася з Мирослава Бугери — управителя, Насті Дольської секретарки і референта чекового рахунку, Стефанії Р. Пілат — касирки і референта термінових депозитів, Володимира Лихача — референта позичок, Юлії Демко — касирки і референта до українських установ, Донни Гаров — касирки і референта конта RRSP, А. Качора — попереднього управителя (до 1 червня 1991). Суботами працювали Тереса Лизак і Лілія Микуляк.

О. Гавалска, голова Дирекції, вручає бувшому управителеві А. Качорові пропам'ятну таблицю під час „Дня Кредитової Кооперації”, влаштованого кредитівкою 17 жовтня 1991 для вшанування 63-літньої кооперативної праці А. Качора.

Neil Church

Дост. Линда МекІнташ, міністер відповідальний за кредитову кооперацію в Манітобі, вручає Андрієві Качорові Нагороду Визначного Кооператора 15 жовтня 1991 від Ради Манітобських Кооператив.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відзначила окремим святом „День Кредитової Кооперації”, 17 жовтня 1991 в залі катедри св. Володимира і Ольги. На цьому святі відзначено 63-літню кооперативну діяльність Андрія Качора, в тому 39 років на пості управителя кредитівки. Господарем свята був Остап Гавалешка. Між особливими гістьми був Г. Пітерсон, представник Централі Кредитових Кооператив. З цієї нагоди наспіли привіти від Української Світової Кооперативної Ради, Української Кооперативної Ради Канади, Української Народньої Каси в Монреалі, Суспільної Служби Українців Канади, Читальні „Просвіта”, Кредитової Спільки „Карпатія” і „Поступ-Віра”. О. Роман Кисілевський подав дуже гарну характеристику довголітньої і плідної співпраці А. Качора і кредитівки з катедральною парафією св. Володимира і Ольги, особливо з о. митратом Василем Кушнірем. Сам А. Качор говорив про ідейно-моральні основи кооперативної праці, нав'язуючи свої думки до „Дня Кредитової Кооперації”. Завершенням цього гарного вечора було вручення А. Качорові головою Дирекції Остапом Гавалешкою гарно оформленого мідяного таблю із світлинами управителя і приміщення кредитівки в 1952 і 1991 роках.

Кілька днів раніше, на святочному кооперативному бенкеті у присутності біля 400 осіб, представників манітобських кооператив, вівторок, 15 жовтня, Рада Манітобських Кооператив вшанувала А. Качора особливим відзначенням Нагороди Визначного Кооператора, що йому вручила Линда МекІнтош, міністер відповідальний за кредитову кооперацію в Манітобі. Андрій Качор — перший українець у Манітобі, що одержав таку нагороду.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1991

Активи

Готівка	\$ 112,838
Інвестиції	8,670,880
Позички	14,102,003
Нерухоме майно і устаткування	304,472
Інші активи	38,973
Р а з о м	\$23,229,166

Пасиви

Рахунки до заплати	\$ 78,732
Ощадності	22,232,252
Податкова резерва	15,000
Уділи	12,255
Запасний фонд	890,927
Р а з о м	\$23,229,166

З фінансового боку, для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу 1991 рік закінчився непогано. Кредитівка досягнула 23,229,166 дол. майна. Активи збільшилися на 1,315,170 дол. або на 6% від попереднього року. Натомість, позички цього року зменшилися на 973,057 дол. або 6.4%. Проте, рік закінчено з балансовою надвишкою 176,318 дол., а запасний фонд зріс на 85,398 дол.

Конгрес Українців Канади проголосив, що в 1991 році українці в Канаді мають відзначити 100-ліття свого поселення в цій країні. З тією метою створено окрему Комісію Століття при КУК, яка запланувала величаві святкування по цілій Канаді. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу відзначила цей столітній ювілей у своєму *Бюлетені* ч. 2 (128), поміщуючи на обкладинці світліну д-ра Осипа Олеськова (1860-1903), справжнього батька української іміграції до Канади, та двомовну статтю про наше поселення в цій країні.

Перший етап іміграції в роках 1891-1914 охоплював майже виключно селянську масу з Галичини і Буковини, яка поселилася в Манітобі, Саскачевані і Альберті. Другий етап — це іміграція між двома світовими війнами. Ця іміграція, різної освіти, здебільша осідала по містах. Вона прискіпала розвиток українського релігійного, громадського і політичного життя, включно із заснуванням Конгресу Українців Канади в 1940 році. З того приводу, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу окремо вшанувала пам'ять о. митрата Василя Кушніра, основоположника і першого президента Конгресу Українців Канади, поміщуючи на обкладинці *Бюлетеня* ч. 4 (130) його фотографію і статтю про його церковну і громадську діяльність.

Ця друга іміграція також започаткувала організацію перших українських кооператив у Канаді, як наприклад, кооперативи „Калина” в 1930 році, першої кредитової кооперативи „Нова Громада” в Саскатуні в 1939 році, Кредитової Спілки „Карпатія” у 1940 році і Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в 1943 році. Ініціатором цих кооператив був Василь Топольницький.

Третій етап — це іміграція по другій світовій війні. Вона, у великій мірі, причинилася до розбудови української кредитової кооперації в Канаді, розвинувши цілу мережу кредитових спілок по цілій Канаді та створивши координаційну надбудову для українських кооператив, Українську Кооперативну Раду Канади.

Найбільшою історичною подією 1991 року, яка зворушила українців по цілому світі, було проголошення незалежності України. Це сталося 24 серпня 1991, коли Верховна Рада проголосила самостійну українську державу, а 1 грудня того ж року у всенароднім референдумі український нарід 92% своїх голосів затвердив самостійність України і вибрав свого першого президента, Леоніда Кравчука. У *Бюлетені* ч. 4 (130), Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу заохочує своїх членів підтримувати Народний Рух України своїми пожертвами, особливо на

покриття коштів всеукраїнського референдуму, щоб у свій скромний спосіб допомогти молодій українській державі. Ці заклики з ініціативи кредитівки були виявом широго бажання знайти конкретний спосіб стати хоч маленькою часткою тих історичних змін в Україні і вони мали свій позитивний відгук у громаді.

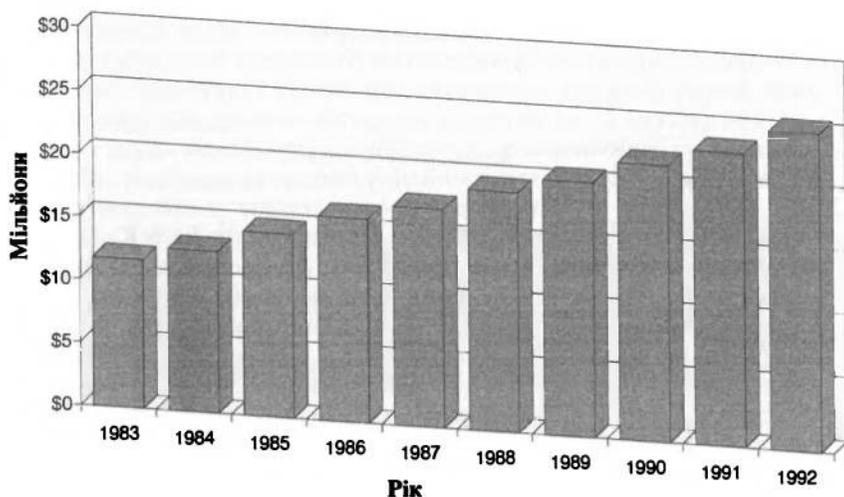
П'ятдесятий рік праці кредитівки, 1992

Після проголошення незалежності України, питання допомоги Україні в державному будівництві глибоко зацікавило українську громаду діаспори. Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу віддзеркалював це бажання допомогти скріпити українську державність, коли ухвалив поважні дотації на потреби України, в тому числі 5,000 дол. на Фонд Української Амбасади в Оттаві і 1,500 дол. на розвиток першого незалежного університету в Україні, Університету „Києво-Могилянська Академія” в Києві. Це був ще один вияв громадської відповідальності кредитівки.

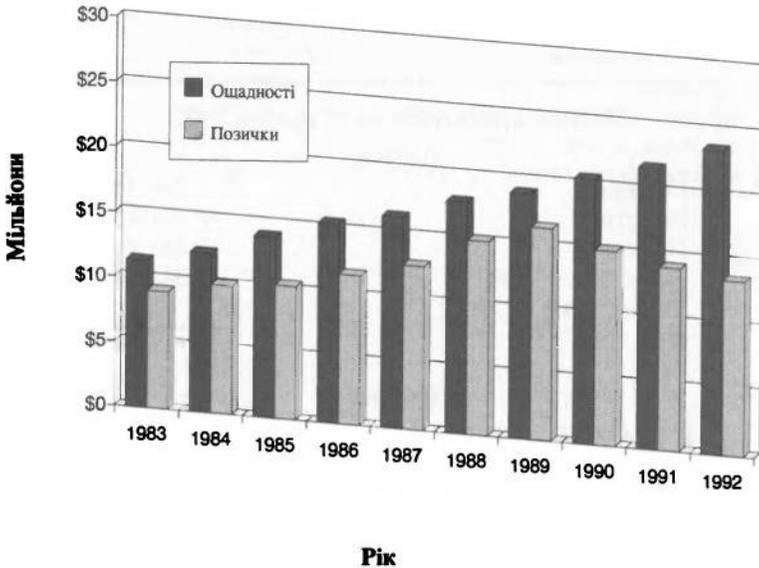
На внутрішньому відтинку, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу в цьому році розвинула свою комп'ютерну систему, щоб уможливити членам кредитівки вживати картку АТМ, яка дала їм доступ до автомат-каси кредитових кооператив.

Крім цього, пороблено заходи, щоб увести американські валютні конта для вигоди членів, які часто відвідують ЗСА або мають професійні чи бізнесові стосунки з американськими підприємствами. Ці нові послуги членам стали стимулом для молодих активних професійних людей більше користастися з своєї

Майно 1983 - 1992

Ощадності й Позички 1983 - 1992

кредитівки і заохотою приєднувати в члени кредитової кооперативи своїх молодих знайомих і приятелів по професії. Кожному членові кредитівки, який приєднав нового члена з мінімальним вкладом 500 дол., кредитова кооператива дарувала спортовий светер з написом „Манітоба”.

Щоби стимулювати членів вибирати позички в кредитівці, провід кредитової кооперативи проголосив особливий передювілейний дарунок. Коли член кредитівки перенесе свою позичку в сумі 10,000 дол. або більше з іншої фінансової установи до Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, або візьме позичку на таку суму в кредитівці, він одержить на кошт кредитівки дводенний нічліг для двох осіб у Галл Гарбор на острові Гекла. З цього дарунку скористало десять членів кредитівки.

У грудні того ж року відбулася розіграшка для дітей до 12 року життя, які мали активне ощаднеkonto в кредитівці. Вони могли виграти один із п'ятьох відеофільмів для дітей. Такими щасливцями були Рід Вінтер, Кейтлін Дольська, Адам Каттані, Богдан Тиравський і Кайл Вінтинк.

Було б дуже сумно, якби ювілейний п'ятдесятий рік існування Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу не закінчився відповідним фінансовим успіхом. Нема сумніву, що цей рік приніс нові досягнення для кредитівки. Її оборотові фонди зросли на 1,959,236 дол., себто на 8.4% від попереднього року і переступили 25,000,000 дол. Інвестиції збільшилися на 2,320,937 дол. або на 26.7% з огляду на менше запотребування на позички, які в часі

всеканадської господарської рецесії, зменшилися на 4.4%. Попри цю економічну кризу в Канаді, ощадності членів зросли на 1,704,087 дол. або на 7.6%.

Баланс кредитівки на 31 грудня 1992	
Активи	
Готівка	\$ 286,780
Інвестиції	10,991,817
Позички	13,483,247
Нерухоме майно	341,124
Інші активи	85,415
Р а з о м	\$25,188,383
Пасиви	
Рахунки до заплати	\$ 155,612
Ощадності	23,941,339
Податкова резерва	6,000
Уділи	12,625
Запасний фонд	1,072,807
Р а з о м	\$25,188,383

Взагалі, цифри балансу на 31 грудня 1992 показують здоровий фінансовий стан Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу на порозі святкування свого 50-літнього ювілею.

Провід кредитівки дещо змінився в 1992 році. На загальних зборах 26 березня 1992, згідно із законом про кредитові спілки в Манітобі, зліквідовано Контрольну Комісію. Тому на цих загальних зборах вибрано тільки Дирекцію і Кредитовий Комітет. До Дирекції ввійшли Остап Гавалешка — голова, Ірина Заяць — заступник голови, Андрій Журавський — секретар, і члени Борис Гвоздулич, Стефан Дупляк, Норман Коновальчук, Василь Коритовський, Мирон Кур'євич і Степан Рогатинський. До Кредитового Комітету ввійшли Михайло Саракула, Михайло Депутат і Лев Балюта.

Персонал кредитівки складався з Мирослава Бугери — управителя, Насті Дольської — керівника бюро, Стефанії Пілат — головної касирки і референта термінових депозитів, Володимира Лихача — референта позичок, Юлії Демко — касирки і діловода позичок, Тамари Коритовської — касирки і діловода позичок, Донни Гаров — касирки і референта конта RRSP та касирок Тереси Лизак і Лілії Микуляк.

Цей останній період праці кредитівки, багатий на великі історичні події, віддзеркалює не тільки фінансовий успіх її діяль-

ности, але також її готовість і вміння реагувати позитивно і ефективно на мінливі економічні ситуації і на ті історичні події, які мають безпосередній чи посередній вплив на українську громаду в Канаді. В більшій чи меншій мірі, це дає можливість кредитівці вводити потрібні зміни в адміністрації її фондів і послугах для членів, а також активізувати своїх членів і решта громади до підтримки українських справ та інтересів, що в свою чергу уможливорює кредитовій кооперативі розвиватися фізично й фінансово.

7 ДОПОМОГА ЛЮДЯМ — УСПІХ КРЕДИТІВКИ

Успіх фінансової установи можна міряти за різними критеріями — величиною її капіталу, її щорічним прибутком, якістю і кількістю її фінансових послуг, успішним фінансовим плануванням і т.п. Нема сумніву, що з перспективи 50 років часу за такими критеріями успіх Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу є зовсім очевидний. Однак, фінансовий успіх кредитівки криється не так у потоці поступово зростаючих цифр її майна, як у систематичному і практичному приміненні її кооперативної філософії, в центрі якої стоїть людина, а не холодний капітал. Люди, не гроші, потрібні для організації кооперативної співпраці — люди, які готові помагати один одному поліпшити свій добробут і люди, які готові діяти в інтересах один одного і в інтересах своєї громади. Їх взаємодія приносить кооперативі її капітал, прибутки з якого використовуються для тих самих людей і для тої самої громади. Такий підхід вимагає взаємного довір'я і почуття спільної відповідальності всіх членів кредитівки. Поки існують довір'я і почуття відповідальності, поки здійснюється допомога людям, кредитова кооператива буде користуватися успіхом.

Діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу віддзеркалює її кооперативний світогляд служити людині і громаді. Гасло „служити” виявляється у відношенні кредитівки до своїх членів, до українського кооперативного руху і до української громади.

На першому місці завжди були члени. Незважаючи на те, чи їх було 25 чи 2,500, управа кредитівки з гордістю могла завжди заявити, що знає всіх поіменно. Цей особистий зв'язок з членами створив атмосферу в якій можна було реально помагати членам полагоджувати всі свої фінансові справи в кредитівці, радити їм, безпосередньо чи посередньо, як максимально користати зі своїх ощадностей і як найефективніше затягати позички на свої особисті потреби. У фінансових порадах членам управа кредитівки керувалася позитивним підходом до розв'язки їх різних грошових проблем, наголошуючи те, що можливо зробити в даній ситуації, а не те, що неможливо. Намагання дійсно помогти членам плекало довір'я членів до кооперативи, що в свою чергу віддзеркалювалося у зростанні її майна і членства.

Розвиток послуг членам, від перших звичайних конт ощадностей до різnorodних чекових, короткотермінових, довготермінових і американських валютних конт, включно із швидшим і ефективнішим обслуговуванням завдяки комп'ютеризації діловодства кредитівки, стимулював членів ще більше користати зі своєї кредитівки і приманював усе нових членів для неї.

Посередній зв'язок з членами здійснювався в кварталному виданні *Інформаційного Листка* і *Бюлетеня* кредитівки, в яких можна знайти не тільки фінансові звіти, але поради членам щодо

Провід Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1992.

Перший ряд (зліва): С. Дупляк — член Дирекції, М. Бугера — управитель, О. Гавалшка — голова Дирекції, І. Заць — заступник голови Дирекції, С. Рогатинський — член Дирекції, М. Депутат — член Кредитового Комітету, Л. Балюга — голова Кредитового Комітету.

Другий ряд (зліва): М. Саракула — член Кредитового Комітету, М. Кур'євич — член Дирекції, В. Коритовський — член Дирекції, А. Журавський — секретар Дирекції, Н. Коновальчук — член Дирекції, Б. Воздулич — член Дирекції.

Персонал кредитівки, 1992.

Зліва: Н. Дольська — керівник бюро, М. Бугера — управитель, С. Пілат — головна касирка, В. Лихач — референт позичок, Ю. Демко — касирка і діловод позичок, Т. Коритовська — касирка і діловод позичок, Д. Гаров — касирка і референт конга R.R.S.P. Бракують Т. Лизак і Л. Микуляк — касирки.

купівлі хати, авта, консолідації довгів, оформлення родинного бюджету, фінансового плянування вакацій та основної різниці між банками, фінансовими компаніями і кредитовими кооперативами стосовно калькуляції відсотків на позичках, гарантії на ощадностях членів, тощо.

Ідея самопомогти не відносилася тільки до членів Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Вона мала своє примінення в активному відношенні кредитівки до кооперативного руху. У своєму *Бюлетені* члени кредитової кооперативи мали нагоду познайомитися загально з основними принципами кооперативного руху, його основоположниками та з розвитком і діями кооперативного руху в Україні. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу систематично інформувала своїх членів про канадську, особливо манітобську, кредитову кооперацію та про осягнення і стан українських кредитівок у Канаді і у вільному світі. Таким чином члени бачили силу українського кооперативного руху і місце Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу у ньому.

Що важніше, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу старалася відігравати провідну роль в консолідації сил цього руху. Спочатку тереном її зацікавлення було її найближче оточення, Кооперативна Громада у Вінніпезі. Влаштуючи в 1950-тих роках спільно з Кооперативною Громадою серію дискусійних вечорів на кооперативні теми, вона не тільки заактивізувала своїх членів і приєднала багато нових, але також продемонструвала свою готовність зайняти важливе місце в кооперативному житті Вінніпегу. З ініціативи її управителя відновлено святкування Дня Української Кооперації, від 1955 до 1957 років появлялася у тижневнику *Новий Шлях* самостійна кооперативна сторінка під заголовком „Кооперативне Життя”, а в 1971 році вийшла друком книжка *20-річчя Кооперативної Громади у Вінніпегу*.

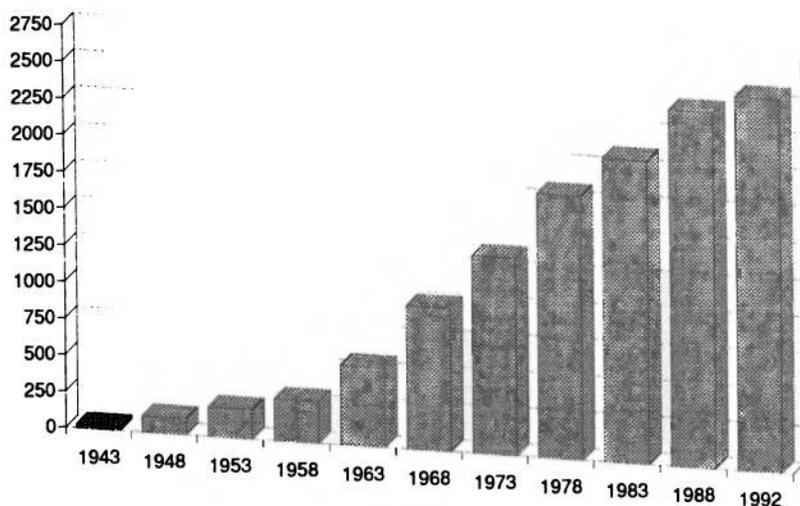
Активна діяльність Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в позамісцевому кооперативному русі починається в 1959 році, коли її управитель узяв участь у першому з'їзді українських кооператив Канади і ЗСА в Торонті. З того моменту ім'я кредитівки стає щораз більш помітним і відомим серед ширшої кооперативної громади. Її представник і управитель стає організаційним мотором першої світової української кооперативної конференції в Нью Йорку під час I Світового Конгресу Вільних Українців у 1967 році і головою Кооперативної Комісії при СКВУ, підготовляючи ґрунт до оформлення Світової Української Кооперативної Ради в 1973 році. Подібна активізація кредитівки і її управителя в Господарсько-Кооперативній Конгресовій Комісії при Конгресі Українців Канади в 1971 році допомогла зорганізувати крайову кооперативну конференцію у Вінніпезі у результаті якої створено Українську Кооперативну

Раду Канади. Активність кредитівки у Світовій Українській Кооперативній Раді і в Українській Кооперативній Раді Канади не кінчається з моментом їх заснування, а розвивається і росте в парі із розвитком діяльності цих кооперативних надбудов. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу бере активну і ділову участь у всіх конференціях, нарадах, загальних зборах і в провадах цих установ.

Для Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу поняття „служити громаді” не обмежувалося виключно до своїх членів і до кооперативних надбудов, а охоплювало цілу українську громадськість. Співпраця і дійсна допомога українським громадським організаціям була зумовлена і почуттям приналежності до української громади і почуттям обов'язку супроти неї і потребою реалізувати кооперативну ідею помагати людям. Ця допомога здійснювалася на кількох рівнях. Найбільш безпосереднім, але засадничо пасивним, способом були щорічні дотації різним великим і малим громадським установам та інституціям і також місцевим канадським організаціям. Кредитівка виплачувала такі субсидії від 1961 року і вони становили приблизно .5% до 1.3% річних прибутків кооперативи або .03% до .12% усього її майна.

Більш активна і вимоглива допомога громадським організаціям була безпосередня співпраця з ними. Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу старалася бути доступною і вироzumілою до потреб різних організацій, пропонуючи їм різні спеціальні послуги. Активізуючись у провадах громадських організа-

Члени 1943 — 1992

Рік

цій, кредитівки давала доступ до свого приміщення на полаго-дження фінансових справ різних установ і на їх книговодство. У цьому відношенні вона зробила велику прислугу Українській Вільній Академії Наук, Фундації Українського Вільного Університету, Манітобському відділові Канадського Товариства Прихильників Руху та іншим. Крім цього, кредитівка у своєму *Бюлетені* безплатно рекламувала українські організації на яких конта будьхто міг вплачувати пожертви у кредитовій кооперативі. Цими послугами користувалися на регулярній базі Конгрес Українців Канади, Українська Канадська Фундація ім. Т. Шевченка, Пласт, Осередок Української Культури і Освіти, *Енциклопедія Українознавства* і т.д. Кредитівка провадить реєстр таких пожертв, щоби організації могли подякувати своїм жертводавцям і виставити їм посвідку. Така співпраця, на перший погляд, не є дуже вимогливою, але в дійсності вона вимагає від персоналу кредитівки багато часу і додаткової точної праці.

Інший спосіб допомоги громадським організаціям здійснювався завдяки готовості Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу уділити їм позички на спеціальні проекти. На особливу увагу у тому відношенні заслуговує допомога Конгресові Українців Канади і Пластові на купівлю власних домів. Кредитівка була готова брати ризик, тому що вона була переконана, що громада підтримає ініціативи цих організацій, а вона сама, із своєї власної ініціативи, заохочувала своїх членів це робити.

Найважливішим виявом громадської зрілості кредитівки була її ініціатива включатися, переважно на першому місці серед українських фінансових установ, у різні всегромадські акції українців канадців, пропагувати ці акції своїм членам у своєму *Бюлетені* і заохочувати в українській пресі всіх українців підтримувати ці акції пожертвами у Кредитовій Кооперативі Північного Вінніпегу. Для прикладу таких ініціатив, слід згадати збірки на пам'ятник Т. Шевченкові, на купівлю дому Конгресу Українців Канади, на Комісію Захисту Громадянських Прав при Конгресі Українців Канади, на *Енциклопедію Українознавства*, на Канадське Товариство Прихильників Руху, на Університет „Кієво-Могилянська Академія”, тощо.

Активізація кредитівки в допомозі громадським організаціям була важним фактором у розвитку Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу. Це був двосторонній рух, який викликав довір'я і до кредитової кооперативи, яка виявляла здорову громадську відповідальність, і до даної громадської організації, яка користувалася довір'ям кредитівки і таким чином довір'ям громади до її проєктів. На такій корисній взаємодії спирається всяка успішна громадська праця. Чим більше кредитівка помагала другим, тим більше вона приєднувала собі нових членів, тим більше зростало її майно, а чим більше вона розвивалася фінансово, тим більше вона могла фінансово підтримувати різні громадські організації.

На протязі свого 50-літнього існування, Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу завжди активно підкреслювала свою українську ідентичність. Вона була українською фінансовою установою для українців Манітоби. Вона стояла на сторожі збереження української мови, користуючись нею, як діловою мовою кооперативи при обслуговуванні членів і у своїх виданнях. Вона виявляла сильний зв'язок із своєю українською спадщиною, пригадуючи своїм членам про різні національні роковини і про різних визначних українців на сторінках свого бюлетеня. Її підтримка українських громадських організацій і активна участь в українському громадському житті свідчила про її почуття відповідальності за громаду і її готовість завжди діяти на користь тої громади. Українське обличчя Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу було більше ніж фасадом. Воно було живою, інтегральною частиною її буття, її діяльності і запорукою її успіхів.

Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу була свідомо того, що люди — українські люди — в особливій взаємній співпраці розбудують кредитівку у поважну фінансову установу, яка буде користуватися довір'ям громади. Двадцять п'ять мільйонний фінансовий успіх кредитової кооперативи свідчить про те, що такий підхід був не тільки зовсім виправданим, але приніс великі користі для кредитівки.

ДОДАТКИ

Члени-засновники 1943

**Бреліс Михайло
Будка Данило
Гайовський Петро
Івасенко Йосиф
Калинюк Роман
Кметь Павло
Мараз Іван
Мороз Іван
Скобляк Михайло
Скобляк Степан
Смолій Александер
Ямнюк Александер**

Президенти Дирекції

Бреліс Михайло (1944-45)
Гавалешка Остап (1988-92)
Господин Андрій (1953-72)
Каблак Юрій (1950)
Мороз Іван (1943)
Салига Петро (1973-88)
Скобляк Степан (1946-49)
Теслюк Павло (1951-52)

Члени Дирекції 1943-1992

Балюта Лев, член (1975-82), заступник голови (1981)
Бережанський Йосиф, член (1949-50)
Боровський Михайло, заступник голови (1953-64)
Бреліс Михайло, голова (1944-45), заступник голови (1946)
Будка Данило, секретар, скарбник і управитель (1944-46)
Воробець Михайло, член (1954), секретар (1955-64)
Гавалешка Остап, секретар (1974-88), голова (1988-92)
Ганущак Іван, секретар (1951-54), член (1955-63)
Гвоздулич Борис, член (1991-92)
Господин Андрій, секретар (1947), скарбник і управитель
(1947-51), член (1952), голова (1953-72)
Гайовський Петро, секретар, скарбник і управитель (1943)
Дупляк Стефан, член (1992)
Журавський Андрій, секретар (1988-92)
Заяць Ірина, член (1980-90), заступник голови (1991-92)
Івасенко Йосиф, заступник голови (1944-45), член (1946)
Ільницький Володимир, член (1963-64), секретар (1965-71)
Каблак Юрій, голова (1950)
Калинюк Роман, член (1943, 1946-50), заступник голови (1951-52)
Качор Андрій, скарбник і управитель (1952-63)
Кислевський Роман, член (1964, 1968-69) заступник голови
(1965-67, 1970-72)
Коновальчук Норман, член (1992)
Корбутяк Стефан, член (1964-67), заступник голови (1968-69),
член (1988-92)
Коритовський Василь, секретар (1972-73), член (1982-92)
Крешук Павло, член (1960-62)
Кукса Григорій, член (1975-77)
Кулинич Іван, член (1955-59)
Кур'євич Мирон, член (1991-92)
Левицький Максим, член (1951-52)
Луць Андрій, член (1954)
Макота Василь, член (1965-73), заступник голови (1974)
Мартинович Богдан, член (1965-72), заступник голови (1973)
Марціняк Михайло, секретар (1950), член (1951)
Мозіль Гриць, член (1955-73)
Мокрій Степан, член (1953)
Мороз Іван, голова (1943)
Муравецький Дмитро, член (1949-50)
Небилович Яків, член (1951)
Огаренко Мирон, член (1973-81)
Пасечка Василь, член (1953)
Павлишин Марія, член (1953-54)
Рій Йосиф, член (1943)
Рогатинський Степан, член (1978-92)
Сабара Ольга, член (1974-79)

Салига Петро, член (1970-72), голова (1973-88)
Сеньків Роман, заступник голови (1950)
Скобляк Михайло, член (1947), секретар (1948-49)
Скобляк Стефан, член (1942-45), голова (1946-49)
Солтис Фред, член (1944-45)
Стругинський Йосиф, член (1953)
Теслюк Павло, голова (1951-52)
Трусевич Микола, член (1973-74), заступник голови (1975-80,
1982-90)
Ямнюк Александер, член (1943), заступник голови (1947-49)

Члени Кредитового Комітету 1943-1992

Балюта Лев, голова (1984-92)
Бреліс Михайло, голова (1947-53)
Гарров Вілліям, член (1952-53, 1955-58), голова (1954)
Депутат Михайло, член (1991-92)
Дзюрдзевич Йосиф, член (1959-64)
Дячун Іван, член (1950-51)
Івасенко Йосиф, голова (1949)
Каблак Юрій, член (1951-53)
Квасниця Гриць, член (1949)
Клос Володимир, член (1963-71)
Кметь Павло, член (1943-45, 1947-48)
Колодій Михайло, член (1948)
Корнило Василь, член (1946)
Мазур Дмитро, член (1972-74), голова (1976-83)
Макота Василь, член (1976-78)
Мокрій Степан, член (1954), голова (1955-75)
Олексів Пилип, член (1979-90)
Петелицький Степан, член (1965-66)
Савула Михайло, голова (1944-45)
Саракула Михайло, член (1967-87), секретар (1988-92)
Скобляк Михайло, член (1943)
Солтис Фред, голова (1946)
Теслюк Павло, член (1947-48)
Чайковський Михайло, член (1949-50, 1954-62)

Члени Контрольної Комісії 1943-1992

Богайчук Євген, член (1959)
Бреліс Михайло, член (1943)
Будка Данило, голова (1943, 1947)
Вах Іван, заступник голови (1989), голова (1990-91)
Воробець Михайло, член (кооптований 1953)
Дмитришин Григорій, член (1981-83)
Дупляк Стефан, заступник голови (1990-91)
Дячун Іван, член (1948-49)
Ільницький Володимир, голова (1984-89)
Кисілевський Роман, член (1960-62)
Кметь Павло, член (1946)
Коновальчук Норман, член (1984-91)
Корнило Василь, член (1944-45)
Левицький Олег, член (1967-75), голова (1976-83)
Леськів Володимир, член (1964-73)
Марціняк Михайло, член (1948)
Мельник Микола, член (1974-88)
Мигаль Володимир, член (1963-66), голова (1967-74),
член (1976-80)
Мороз Іван, голова (1944-45)
Навроцька Дарія, член (1954-60)
Попель Володимир, член (1950-58)
Рій Йосиф, член (1944-45, 1949-52), голова (1953-63)
Сабара Степан, член (1961-63), голова (1964-66)
Саракула Михайло (старший), член (1946)
Сафіян Василь, голова (1948-52)
Солтис Фред, член (1947)
Ямнюк Александер, голова (1946)

Управителі

Бугера Мирослав Й. (1991 —)

Будка Данило (1944-46)

Господин Андрій (1947-51)

Гайовський Петро (1943)

Качор Андрій (1952-91)

Персонал 1943-1992

- Білик Рома, касирка (1975)
Божик Орест, касир (1975-76)
Борис Діяна, касирка (1976-77)
Бугера Мирослав Й., касир (1976), заступник управителя
(1977-91)
Буяр Оля, касирка (1981)
Гвоздулич Олександра, касирка (1971-77)
Грицак Андрійка, касирка (1978-86)
Гаров (Орешкевич) Донна, касирка (1986-88), касирка
і референт конта RRSP (1989-92)
Демко Юлія, касирка (1981-88), касирка і референт українських
організацій (1989-92), касирка і діловод позичок (1992)
Дольська Настя, касирка (1973-77), секретарка (1977-88),
секретарка і референт чекового рахунку (1988-91), керівник
бюра (1992)
Дупляк Стефан, референт позичок (1986-87)
Зельський Іван, заступник управителя (1963-69)
Зьомбра Олена, касирка (1977-80)
Каліцінська Христина, касирка (1988)
Коритовська Тамара, касирка і діловод позичок (1992)
Левицький Олег, референт позичок (1984-85)
Лизак Тереса М., касирка (1988-92)
Ляхач Володимир, касир (1988), референт позичок (1989-92)
Лучка Теофіля, касирка (1969-77)
Мартиневич Таня, касирка (1979-80)
Марущак Петруся, касирка (1986-90)
Масляник Галина Р., касирка (1977)
Матвіїв Анна, касирка (1980-87)
Микуляк Лілія, касирка (1990-92)
Михайлишин Євгенія, касирка (1966-75)
Михайлишин Ігор, касир (1971)
Нарожняк (Іван) Наталка, касирка (1980-86)
Підгірняк Іван, касир (1976)
Пілат (Фик) Стефанія Р., касирка (1977-86), головна касирка
і референт термінових депозитів (1986-91), головна касирка
(1992)
Процюк Катря, касирка (1975-76)
Рослицька Галина, касирка (1977)
Струтинська Емілія, касирка (1977-79)

Історія розвитку Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу в цифрах, 1943-1992

Рік	Члени	Майно	Ощадності	Позички
1943	20	133	133	—
1944	44	586	570	—
1945	47	1,464	1,437	1,060
1946	72	6,931	6,832	6,468
1947	104	8,222	7,998	7,545
1948	117	6,030	4,938	4,412
1949	119	7,529	7,317	6,504
1950	118	5,138	4,794	4,675
1951	128	3,050	2,767	2,406
1952	157	6,690	6,322	4,159
1953	188	11,171	10,826	6,535
1954	201	12,172	11,754	8,586
1955	218	18,014	17,505	10,843
1956	239	35,380	31,151	27,694
1957	261	66,606	52,994	56.809
1958	296	101,416	79,941	77,400
1959	341	171,853	151,451	136,591
1960	402	303,549	281,915	253,591
1961	468	391,108	331,489	361,772
1962	540	462,204	382,377	434,587
1963	566	592,240	509,619	544,264
1964	648	705,272	604,465	647,370
1965	740	908,840	727,569	816,247
1966	813	1,043,821	883,472	927,015
1967	896	1,180,266	1,060,406	1,037,381
1968	986	1,265,412	1,184,629	1,126,228
1969	1,035	1,413,762	1,287,063	1,278,719
1970	1,091	1,578,576	1,497,271	1,426,903
1971	1,157	1,867,272	1,819,298	1,635,014
1972	1,245	2,286,660	2,230,016	1,994,263
1973	1,353	2,811,353	2,665,589	2,520,412
1974	1,436	3,115,964	3,064,198	2,694,584
1975	1,577	4,142,646	3,890,884	3,617,120
1976	1,662	4,785,242	4,708,380	4,060,986
1977	1,744	6,077,645	5,786,121	5,304,813
1978	1,824	7,716,305	7,127,785	6,828,993
1979	1,887	8,087,168	7,809,763	6,982,423
1980	1,948	8,696,777	8,423,992	7,445,138
1981	1,952	8,811,156	8,512,355	7,273,988
1982	2,003	10,101,095	9,681,834	7,959,597
1983	2,059	11,791,119	11,342,974	9,069,416
1984	2,113	12,795,834	12,285,184	9,920,502
1985	2,145	14,571,577	13,962,487	10,297,884
1986	2,303	16,157,102	15,386,413	11,540,862
1987	2,364	17,309,393	16,304,591	12,670,023
1988	2,407	18,995,394	17,895,885	15,008,414
1989	2,440	20,160,395	18,948,479	16,422,355
1990	2,450	21,913,997	20,464,525	15,059,754
1991	2,451	23,249,671	21,707,578	14,145,890
1992	2,525	25,188,383	23,508,369	13,522,016

Допомога громадським організаціям у цифрах, 1961-1992

Рік	Дотації	Річні прибутки	Майно
1961	235	28,188	303,549
1962	214	36,603	391,108
1963	326	45,885	462,204
1964	540	57,623	592,240
1965	588	68,755	705,272
1966	621	90,470	908,840
1967	763	101,340	1,043,821
1968	720	115,645	1,180,266
1969	809	137,197	1,265,412
1970	942	126,739	1,578,776
1971	1,385	144,114	1,867,272
1972	801	174,024	2,286,660
1973	1,218	222,850	2,811,353
1974	1,722	274,956	3,115,964
1975	1,986	346,884	4,142,646
1976	2,355	457,117	4,785,242
1977	3,128	545,025	6,077,645
1978	4,563	682,352	7,716,305
1979	5,639	804,407	8,078,168
1980	5,655	933,032	8,696,777
1981	3,850	1,164,973	8,811,156
1982	5,604	1,459,234	10,101,095
1983	6,762	1,295,033	11,791,119
1984	8,529	1,344,570	12,795,834
1985	11,400	1,464,357	14,571,577
1986	10,250	1,554,710	16,157,102
1987	15,020	1,586,002	17,309,393
1988	16,655	1,763,958	18,995,394
1989	16,474	2,197,848	20,160,395
1990	21,430	2,594,645	21,913,997
1991	27,487	2,454,975	23,249,671
1992	27,412	2,051,584	25,188,383
Р а з о м	205,083		

**Громадські організації,
яким Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу
уділила дотації, 1961-1992**

Ансамбль „Барвінок”
Армія Спасіння
Асоціація Старших Братів, Вінніпег
Батьківський Комітет Сприяння Українській Мові у Манітобі
Бібліотека ім. С. Петлюри, Париж
„Білий бір”, Польща
Братство Маслосоюзників, Торонто
Братство Українців Католиків Канади
Видавництво „Екран”, Чикаго
Видавництво „Нашим Дітям”, Торонто
Видавництво „Смолоскип”, Спільне Українсько-Американське
Підприємство, Балтимор
Видавництво „Червона Калина”, Нью Йорк
Видавнича Спілка „Новий Шлях”, Торонто
Видавнича Спілка „Поступ”, Вінніпег
Видавнича Спілка „Тризуб”, Вінніпег
Видавничий Фонд ред. А. Курдидика, Вінніпег
Видання о. С. Іжика, Вінніпег
Видання праці про М. І. Туган-Барановського, Вінніпег
„Відродження”, Аргентина
Візантійський Хор, Утрехт
Військово-Історичний Музей і Архів УВАН, Вінніпег
Вінніпезька Симфонічна Орхестра
„Вісті Комбатанта”, Торонто — Нью Йорк
Гарвардський Університет, Катедра Українознавчих, Студій,
ЗСА
Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ)
Дім Пресвятої Родина, Вінніпег
Допомога Леонідові Плющеві
„Євшан Зілля”, Торонто
Енциклопедія Українознавства, Сарсель — Торонто
Жіночі організації в Бразилії
Жіночий Алюмнат „Альфа Омега”, Вінніпег
„Жіночий Світ”, Вінніпег
Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет
(ЗУАДК)
Інститут Дослідів Волині/Товариство „Волинь”, Вінніпег
Інститут Заповідник Маркіяна Шашкевича, Вінніпег
Інститут „Україніка”, Вінніпег
Історія Українського Мистецтва, Нью Йорк
„Канадійський Фармер”, Вінніпег
Канадська Українська Еміграційна Служба, Торонто
Канадська Фундація Дослідження Ниркових Недуг
Канадська Фундація Українських Студій

Канадська Фундація Українського Вільного Університету,
Вінніпег
Канадське Товариство Прихильників Народного Руху України,
Манітобський Відділ
Канадський Національний Фестиваль, Давфін
Кінсмен Клуб
Клуб св. Андрея, Вінніпег
Колегія св. Андрея, Манітобський університет
Колегія св. Володимира, Роблін
Комісія Допомоги Українському Студентству в Європі (КоДУС),
Мюнхен
Комісія Дослідження Голоду в Україні, Торонто
Комісія Захисту Громадянських Прав, Конгрес Українців Канади
Комітет Видання Повісти „Воццадь”, Торонто
Комітет „Допомога Україні” при „Українському Голосі”,
Вінніпег
Комітет Українок Канади
Конгрес Українців Канади, Відділ — Вінніпег
Конгрес Українців Канади, Відділ — Вінніпег, Фонд Голоду
Конгрес Українців Канади, Фонд Амбасади України в Канаді
Конгрес Українців Канади, Централь
Консисторія Української Католицької Церкви Канади, Вінніпег
Кооперативна Громада Вінніпегу
„Координатор”, Журнал Української Кооперативної Ради
Канади, Торонто
Крайова Рада Українських Організацій за Патріярхат
Лицарі Колумба
Ліга Українських Католицьких Жінок Канади
Літературний збірник „Вінок”
Літопис Української Повстанської Армії (УПА), Торонто
Манітобський Музей Людини і Природи
Манітобський Театральний Центр
Манітобський Спортовий Клуб
Манітобський Університет, Відділ Германістики і Славістики
Манітобський Університет, Відділ Історії
Міжнародний Дитячий Фестиваль у Вінніпезі
Молоді Підприємці
Молодь Українського Національного Об'єднання (МУНО)
Музей ім. св. Володимира, Вінніпег
Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ), Торонто
Науковий Комітет Конгресу у Тисячоліття Хрищення Руси-
України, Мюнхен
„Наш Світ”, журнал господарського-кооперативної і громадської
думки, Чикаго
Об'єднання Колишніх Вояків УПА США і Канади
Об'єднання Націоналістичної Студентської Молоді „Зарево”
Об'єднання Прихильників УНР/Товариство Сприяння УНРаді

Об'єднання Українських Працівників Дитячої Літератури,
Торонто
Український Танцювальний Ансамбль „Орлан”, Вінніпег
Осередок Української Культури і Освіти, Вінніпег
Павільйон „Київ”, Фолклъорама, Вінніпег
Пам'ятник Блаженнішому Кардиналові Йосифові, Рим
Пам'ятник Лесі Українці, Саскатун
Пам'ятник О. Стефановичеві, ЗСА
Пам'ятник УПА, Торонто
Пласт, Організація Української Молоді, Крайова Пластова
Старшина, Торонто
Пласт, Організація Української Молоді, Станиця — Вінніпег
Поліційний Клуб, Вінніпег
Пропам'ятний Фонд ред. Б. Мартиновича, Вінніпег
Ред Рівер Коммюніті Коледж, Вінніпег
Рідна Школа, Мюнхен
Рідна Школа при Катедрі св. Володимира і Ольги, Вінніпег
Роял Канейдіен Джетс, Вінніпег
Садок при парафії св. Покрови, Вінніпег
Світова Ліга Українських Політичних В'язнів
Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО)
Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ)
Середня Школа Ст. Джонс, Премія за українську мову, Вінніпег
Середня Школа Ст. Джонс, „Смолоскип”, Вінніпег
„Слово на Сторожі”, Товариство Плекання Рідної Мови, Вінніпег
Союз Українок Канади ім. Лесі Українки, Вінніпег
Союз Українського Студентства Канади (СУСК)
Союз Української Молоді Канади (СУМК)
Спілка Української Молоді в Канаді (СУМ)
Спортовий Клуб Копаного М'яча при Інституті „Просвіта”,
Вінніпег
Спортовий Клуб „Чайка”, Вінніпег
Студентський Комітет „Дахав”, Філядельфія
Студентський Хор „Тирса”, Вінніпег
Суспільна Служба Українців Канади, Манітобська Філія
Товариство Сеніорів на вул. Селкірк, Вінніпег
Товариство Української Кооперації, „Історія Українського
Кооперативного Руху”, Нью Йорк
Товариство Читальня „Просвіта”, Вінніпег
Українська Вільна Академія Наук, (УВАН), Вінніпег
Українська Вільна Академія Наук, Історична Секція, Вінніпег
Українська Вільна Академія Наук у США, Видання збірника
„Сільського Господаря”, Нью Йорк
Українська Вільна Академія Наук у США, Комісія для Вивчення й
Охорони Спадщини В. Винниченка, Нью Йорк
Українська Канадська Фундація ім. Т. Шевченка, Вінніпег
Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, Детройт

Українська Католицька Духовна Семінарія св. Духа, Оттава
Українська Католицька Катедра свв. Володимира і Ольги,
Вінніпег
Українська Католицька Церква св. Андрея, Вінніпег
Українська Католицька Церква, св. Покрови, Вінніпег
Українська Кооперативна Рада Канади
Українська Медично-Харитативна Служба, Мюнхен
Українська Мистецька Рада Манітоби
Українська Православна Катедра Пресвятої Тройці, Вінніпег
Українська Православна Оселя „Веселка”, Вінніпег
Українська Православна Церква Канади
Українська Православна Церква у Венесуелі
Українська Світова Кооперативна Рада
Українське Історичне Товариство, Нью Йорк — Торонто —
Мюнхен
Українське Національне Об'єднання
Українське Студентське Товариство „Альфа Омега”, Вінніпег
Українське Студентське Товариство „Обнова”, Вінніпег
Українське Товариство Приятелів Ферфілд
Українське Центральне Допомогове Об'єднання в Австрії
Український Атлетичний Клуб, Вінніпег
Український Вільний Університет, Мюнхен
„Український Голос”, Вінніпег
Український Громадський Комітет Будови Пам'ятника Тарасові
Шевченкові у Львові, Торонто
Український Збірний Хор Тисячоліття в Манітобі
Український Канадський Дослідно-Документаційний Центр,
Торонто
Український Католицький Університет св. Климента, Рим
Український Культурний Центр, Давфин
Український Музей, Давфин
Український Музей-Архів, Клівленд
Український Православний Дім Св. Покрови, Вінніпег
Український Публіцистично-Науковий Інститут, Чикаго
Український Спортовий Клуб, Вінніпег
Український Студентський Клуб, Вінніпег
Український Танцювальний Ансамбль „Розмай”, Вінніпег
Український Танцювальний Ансамбль „Русалка”, Вінніпег
Український Театр, Вінніпег
Український Технічно-Господарський Інститут, Мюнхен
Українсько-Канадійський Інститут „Просвіта”, Вінніпег
Університет Квінс, Відділ Географії, Кінгстон
Університет „Кієво-Могілянська Академія”, Київ
Фонд Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого
Фонд Валентина Мороза
Фонд Данила Шумука
Фонд Данієла Мейгаса
Фонд Допомоги Одарці Омельченко, Вінніпег

Фонд Йосипа Терелі
Фонд Надії Світличної
Фонд Оборони Івана Дем'янюка
Фонд Різдваної Допомоги Бідним, Вінніпег
Фонд св. Софії, Філадельфія/Ст. Кетеринс
Фундація „Освіта”, Вінніпег
Фундація Осередку Української Культури і Освіти, Вінніпег
Фундація св. Володимира Хрестителя Київської Руси, Краків
Фундація Сенатора Юзика
Хор ім. Олександра Кошиця, Вінніпег
Християнський Союз Молодих Людей (ІМКА)
Чин Найсвятішого Ізбавителя (ЧНІ)/оо. Редемптористи, Вінніпег
Центр Українських Канадських Студій, Манітобський
університет
Централа Українців Католиків Канади
Школа ім. Д. Гендерсона, Англо-Українська Двомовна
Програма, Вінніпег
Школа Непорочного Серця Діви Марії, Вінніпег
Школа ім. Ралфа Бравна, Англо-Українська Двомовна
Програма, Вінніпег
Шпиталь Ст. Боніфас, Вінніпег
Шпиталь Севен Овкс, Вінніпег
Ювілейний Комітет 1,000-ліття Хрищення України
Юнайтед Вей

Бібліографія

Архіви Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу

Архіви Андрія Качора

Бюлетень. Квартальник. Вінніпег: Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, 1966-1992

Інформаційний Листок. Квартальник. Вінніпег: Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, 1959-1965.

Координатор. Неперіодичне видання. Торонто: Українська Кооперативна Рада Канади, 1970-1990.

Бородаєвський, С. В. *Історія кооперації*. Прага: Український Громадський Видавничий Фонд, 1925.

Витанович, Ілля. *Історія українського кооперативного руху*. Нью Йорк: Товариство Української Кооперації, 1964.

Качор, Андрій. *20-ліття Кооперативної Громади у Вінніпегу (1949-1969)*. Вінніпег: Видання „Кооперативної Громади”, 1971.

——— *Десятиліття Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу*. Вінніпег: Видання Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу, 1954.

——— *Головна мета української кооперації у вільному світі*. Вінніпег: Видання „Кооперативної Громади”, 1974.

——— *Ідейні основи української кооперації в діяспорі*. Чикаго-Торонто-Вінніпег: Видання Української Світової Кооперативної Ради, 1979.

——— *Хроніка Кредитової Кооперативи Північного Вінніпегу за роки 1943-1963*. Вінніпег: Кредитова Кооператива Північного Вінніпегу, 1963.

——— “The Ukrainian Cooperative Movement in Canada.” *In New Soil — Old Roots, The Ukrainian Experience in Canada*, 288-302. Winnipeg: Ukrainian Academy of Arts and Sciences in Canada, 1983.

